

ВЛАДИМИР ДИМИТРИЈЕВИЋ

**ЈАУК И ГРОБЉЕ ЈЕ НАРОД МОЈ:
ТУМАЧЕЊЕ ЈАСЕНОВЦА И ПОРИЦАЊЕ СРБОЦИДА**

Издање аутора

Аутор
Владимир Димитријевић

Наслов
**ЈАУК И ГРОБЉЕ ЈЕ НАРОД МОЈ:
ТУМАЧЕЊЕ ЈАСЕНОВЦА И ПОРИЦАЊЕ СРБОЦИДА**

Књигу препоручују
Зоран Чворовић
Бошко Обрадовић

Штампа
Добротољубље, Београд

Тираж
100

ISBN-978-86-904566-6-6

ВЛАДИМИР ДИМИТРИЈЕВИЋ

ЈАУК И ГРОБЉЕ ЈЕ НАРОД МОЈ:
ТУМАЧЕЊЕ ЈАСЕНОВЦА И
ПОРИЦАЊЕ СРБОЦИДА

ЧАЧАК, 2024.

*Jayk и тробље је народ мој
(Милош Црњански)*

САДРЖАЈ

НЕКОЛИКО РЕЧИ О ОВОЈ КЊИЗИ	13
---	-----------

ПОРИЦАЊЕ СРБОЦИДА НЕКАД И ДАНАС

ЗАТАШКАВАЊЕ ИСТИНЕ О ЈАСЕНОВЦУ	19
УСТАШКИ ЦЕЛАТИ О БРОЈУ ЖРТАВА	21
ХИТЛЕРОВИ ЉУДИ О ЈАСЕНОВЦУ	22
РЕВИЗИОНИЗАМ И ВИКТОР НОВАК	23
„МАГНУМ КРИМЕН“ НА УДАРУ	24
СЛУЧАЈ ВАСИЛИЈА КРЕСТИЋА	25
НЕОСПОРНЕ КРЕСТИЋЕВЕ ТЕЗЕ	26
ОД ПРЕДРАГА ВИТАСА ДО ЗЛАТКА ЧЕПА	27
КРЕСТИЋУ СЕ НЕ ПРАШТА	28
„БРОЈИДБА“ ЈАСЕНОВАЧКИХ ЖРТАВА	30
ЉУБО БОБАН НЕ ОДУСТАЈЕ	31
СЛОБОДАН КЉАКИЋ У ПОЛЕМИЦИ	32
БОБАН НЕ ПРИЗНАЈЕ НЕМАЧКЕ ИЗВОРЕ	33
ШТА ПРИЗНАЈЕ ЗВАНИЧНА ХРВАТСКА?	34

ЗАШТО РЕВИЗИОНИСТИ НЕ ПОДНОСЕ МИЛНАН БУЛАЈИЋА

ПОРИЦАЊЕ РАДА ЗНАМЕНИТОГ ГЕНОЦИДОЛОГА	36
БИЗАРНОСТ ДОМАЋЕГ РЕВИЗИОНИЗМА	37
НОВИ ДИРЕКТОРИ – НОВА „БРОЈИДБА“	38
ВАТИКАН И УСТАШЕ, ПО КО ЗНА КОЈИ ПУТ	39
ВАТИКАН И БРИТАНЦИ	41
ТАЈНА КРУНОСЛАВА ДРАГАНОВИЋА	42
КАКО СУ ФИНАНСИРАЛИ СВОЈЕ ПАЦОВЕ?	43
ДРАГАНОВИЋ УМРО У ТИТОСЛАВИЈИ, ...	44
А ВАТИКАН НАСТАВИО ДА ЂУТИ	44
КАКО ЈЕ КРУНИСАНА ВАТИКАНСКО – УСТАШКА САРАДЊА?	46
А САД – ЕКУМЕНИЗАМ	47

МИЛАН БУЛАЈИЋ И ФРАЊО ТУЂМАН: ИЗ ИСТОРИЈЕ БОРБЕ ЗА ИСТИНУ О ЈАСЕНОВЦУ

ОДАКЛЕ ПОТИЧЕ РЕВИЗИОНИЗАМ?	48
ФРАЊО ТУЂМАН И МИЛАН БУЛАЈИЋ:	

ПОКУШАЈ ДИЈАЛОГА	52
БУЛАЈИЋ НЕ ОДУСТАЈЕ	53
СУДБИНА ЈАСЕНОВАЧКЕ ЗБИРКЕ	54
БУЛАЈИЋ ПОСЛЕ ПЕТОГ ОКТОБРА	55
ШТА ЈЕ СРБИЈА МОРАЛА ДА УЧИНИ?	56
УСТАШКИ ЗЛОЧИНЦИ УМИРУ СПОКОЈНО	57
ЈАСЕНОВЧИЋ И СРЕБРЕНИЧЕТИНА	58
ХРВАТИ СЕ РАДУЈУ ПОБЕДИ НАД БУЛАЈИЋЕМ	60
КАКВЕ СМО „СТРУЧЊАКЕ“ ДОБИЛИ?	61
ТО ЈЕ НАМА ДАЛА НАША БОРБА: САД ИМАМО АЛЕКСАНДРА КОРБА ⁶¹	
КОРБОПОКЛОНСТВО	62
КУДА НАС ВОДЕ „СРЕЋНИ И СТРУЧНИ“?	63

ПОСТЈАСЕНОВАЧКО ЈУГОСЛОВЕНСТВО ИЛИ ОПРАТИ ХРВАТСКУ, ОБЛАТИТИ СРБИЈУ: СМИСАО РЕВИЗИОНИЗМА ПО САЛАМОНУ ЈАЗБЕЦУ, МИЛАНУ БРДАРУ И СВЕТОЗАРУ СТОЈАНОВИЋУ

ВЕЛИКИ ПЛАН ЈЕ ОСТВАРЕН	65
ИЗВЕШТАЈ НАПРЕДНОГ КЛУБА	66
ГОВОР МРЖЊЕ ВОДИ ДЕЛИМА МРЖЊЕ	67
СВЕ СУ ЈАЧИ НАВИЈАЧИ	69
ЗА ДОМ И ДАЉЕ СПРЕМНИ	70
АГРЕСОРСКО ПИСМО	71
ДОМОВИНСКИ РАТ КАО ТРАЈНА ВРЕДНОТА	73
ЗЛОЧИН НАД ЗЛОЧИНИМА:	76
РЕЧ САЛАМОНА ЈАЗБЕЦА	76
ТЕМА КОЈА НАДИЛАЗИ СВАКУ ТЕМУ	77
УВЕК НА ШТЕТУ МАЊИНА	79
НА ТРАГУ ВИКТОРА НОВАКА	80
„НИКО И НИШТА“ ДИЖЕ СВОЈ ГЛАС	80
ЛОГИКА КРИВОГ ОГЛЕДАЛА:	81
УВИДИ МИЛАНА БРДАРА	81

КАНДИДАТИ ЗА ЛУДНИЦУ	82
ВАМПИРСКИ ТИТОИЗАМ НА ДЕЛУ	83
СЛУЧАЈ МИМАРА	84
МАЛОУСТАШТВО И ВЕЛИКОЧЕТНИШТВО	85
БРОЈ ЖРТАВА И ИГРЕ БРОЈЕВИМА	86
НЕДИЋ ЈЕ ПАВЕЛИЋ: ФОРМУЛА ДРУГОСРБИЈАНСКОГ	
РЕВИЗИОНИЗМА	87
КАКО СЕ КУПУЈУ ИНТЕЛЕКТУАЛЦИ?	89
ЗАШТО УДАР НА ЦРКВУ?	89
ПРВО КОМУНИЗАМ, ПА ГЛОБАЛИЗАМ.....	90
ОЦИ И ДЕЦА	92
ПОТПИСИВАЊЕ ЈЕДНОГ АПЕЛА	92
РАЗМИШЉАЊА СВЕТОЗАРА СТОЈАНОВИЋА	94
УСТАШОЛИКА ХРВАТСКА И ЛАЖНА ТУМАЧЕЊА СТВАРНОСТИ....	96
БРОЗОВО БЕТОНИРАЊЕ ИСТИНЕ.....	97
ПУТ КОЈИМ СЕ МОРА ИБИ: ПРИЗНАЈМО СОПСТВЕНЕ ЗАБЛУДЕ	97
 ИЗМЕЂУ УСТАШКОГ ЗАГРЕБА И АУТОШОВИНИСТИЧКОГ БЕОГАДА: НАД ЗАПИСИМА О ЈАСЕНОВЦУ У „БЕРЛИНСКИМ ДНЕВНИЦИМА“ НИКОЛЕ ЖИВКОВИЋА	
КО ЈЕ НИКОЛА ЖИВКОВИЋ?	101
ТАЧНО СУ ПРЕДВИДЕЛИ КАД ЋЕ ПОЧЕТИ	102
КРЕЖИНО НЕСХВАТАЊЕ И ДОБЕГЛИЦЕ	
ИЗ ХРВАТСКЕ	104
ЧИТАЈУЋИ ЦИЛИГУ	105
ЦИЛИГА У ЛОГОРУ.....	106
ЦИЛИГИНО АНТИЈЕВРЕЈСТВО	108
ОДУЗИМАЊЕ НАРОДНОСТИ ЖРТВАМА	110
ДЕДИЈЕРОВА КЊИГА НА НЕМАЧКОМ	111
КРЕЖА И УСТАШКА ИНТЕЛИГЕНЦИЈА	112
ПОКОРНО ОДЛАЖЕЊЕ У СМРТ	113
СРБИ У СРБУ И ХРВАТСКО ПОКАЈАЊЕ	115
ЗАПАД О МИЛОШЕВИЋУ	116
ДВА БРАТА, СРБИН И ЈУГОСЛОВЕН	117
УСТАШЕ ЈЕЛЕ СРПСКА СРЦА	118

ПОКУШАЈ НЕМАЦА ДА БУДУ ПРАВЕДНИ	119
ЈЕЗИЧКЕ НЕДОУМИЦЕ	121
ОБЈЕКТИВАН НЕМАЦ, ПОНОВО	122
ОДЛАЗАК У РОДНО СЕЛО	125
КАЗНЕНА ЕКСПЕДИЦИЈА	127
БЕОГАД, БЕЗ Р	128
ХРВАТСКИ ПОВИЈЕСНИЧАР	130
ПАРАДИГМАТИЧНИ КРЛЕЖА	132
КУЛТУРА КАО ПАМЋЕЊЕ	134

ГОВОРИО ЈЕ У ИМЕ МУЧЕНИКА: АКАДЕМИК СРБОЉУБ ЖИВАНОВИЋ (1933 – 2023)

И МРТВЕ УЧЕ САД ДА МИРУЈУ	135
ОНАЈ КОЈИ ЈЕ ДОДИРНУО ИСТИНУ	136
КО ЈЕ БИО СРБОЉУБ ЖИВАНОВИЋ?	137
НИЈЕ СЕ СТИДЕО СВОГ ИМЕНА	138
ИСТРАЖИВАЊА У ДОЊОЈ ГРАДИНИ	139
ЗАШТО СЕ НИЈЕ НАСТАВИЛО?	140
КАКВА ЈЕ ТАЈНА ОТКРИВЕНА?	141
ЗАХВАЛНОСТ ВЕЛИКОМ СВЕДОКУ	142
ГРАЈФ И КРЕСТИЋ О ЖИВАНОВИЋУ	144
ЗАДАТАК ПРЕД НАМА: КИЈУК	145
ЗАДАТАК ПРЕД НАМА: ЈАЗБЕЦ	146

ТАКО ЈЕ ГОВОРИО СРБОЉУБ ЖИВАНОВИЋ

НЕКАД И САД	149
ХРВАТСКИ ЛОГОРИ СМРТИ	151
УСТАШКИ ЗЛОЧИНИ ПРЕМА ДЕЦИ	153
ГАРАВИЦА	156
ПОВОДОМ ИЗЈАВЕ КАРДИНАЛА ВИЛИЈАМА ЛЕВАДЕ О ЕКУМЕНИЗМУ	160

ЈЕДИНА ОСВЕТА ЈЕ СВЕТОСТ НОВОМУЧЕНИКА ЈАСЕНОВАЧКИХ

ПОДСЕЋАЊА ЈОВАНА ЈАЊИЋА.....	162
УМАЊИТИ И РЕЛАТИВИЗОВАТИ	164
КО ПОДРЖАВА ХРВАТСКЕ РЕВИЗИОНИСТЕ?	165
ПАКЛЕНЕ ИНВЕРЗИЈЕ.....	166
УСТАШЕ – ВОЈСКА КРИЖАРА	166
„БЛАЖЕНЕ УСТАШЕ“.....	167
ПУЉИЋ И ШАРИЋ	168
ОРВЕЛОВА УПОЗОРЕЊА	170
БАХАТОСТ РЕВИЗИОНИСТА	172
ГЛАСОВИ СА НАУЧНОГ СКУПА	173
ХОЂЕЛИ СРБИ ИБИ ЗА ЛОЗОМ?	174
ПОРУКА ЗА БУДУЋНОСТ	175
БРОЈЕВИ СЕ ЗНАЈУ	176
МОГУЛИ СЕ ЖРТВЕ ПОИМЕНЦЕ ПОПИСАТИ?	177
НЕМОГУЋНОСТИ НОВЕ „БРОЈИДБЕ“	178
СЛИКЕ АПОКАЛИПСЕ.	180

БЕСПУЋА БРОЈИДБЕНОГ ЗЛОСИЉА ИЛИ ДРАГО ПИЛСЕЛ СЕ ПОНОВО ЉУТИ:

[https://www.autograf.hr/lovacke-price-milorada-vucelica-i-vladike-backog-
irineja/](https://www.autograf.hr/lovacke-price-milorada-vucelica-i-vladike-backog-irineja/)

СВЕДОЧЕЊЕ ХРВАТА	184
НЕПРЕБРОЈИВА ЈЕДИНИТОСТ ЈАСЕНОВЦА	186

БОРБА ПРОТИВ ЗАБОРАВА: УМЕСТО ЗАКЉУЧКА	189
--	-----

НЕКОЛИКО РЕЧИ О ОВОЈ КЊИЗИ

Почетком 2024. објавио сам књигу „Кућа у нашој крви: Јасеновац и српски логорашки завет.“ Испоставило се да има материјала за још једну књигу – и то је ова, под насловом „Јаук и гробље је народ мој: тумачење Јасеновца и порицање Србоцида“.

Број јасеновачких мученика је, деценијама, био јасан. Док није решено да се питање суштински замагли, да би нестало са нашег обзорја.

Шеф Управног штаба Главнокомандујућег у Србији, СС-групенфирер, др Харалд Турнер, извештава 3. септембра 1941. године: „Ови људи (Срби), који су небројено пута сами били сведоци зверског убијања својих фамилија, нису више имали шта да изгубе а пошто је њихово пртеривање (у Србију) уследило без икакве претходне најаве, нису никаде могли бити смештени и отишли су комунистима у шуме и брда (...) Према извештајима, којима располажемо, само у Хрватској је побијено око 200.000 Срба. Ова убиства су овде опште позната и, с обзиром на чињеницу да су хрватске области задобиле самосталност под окриљем Немачког рајха, као и да наше трупе у Хрватској нису спречиле ова ужасна недела, одговорност за њих се приписује Немцима...“ У једном извештају за СС-рајхсфирера Химлера, објашњава шеф Службе безбедности и СД, 17. фебруара 1942. године: „Као најважнији узрок распламсавања активности банди, морају се навести ужасна недела која су усташке

трупе починиле над православцима у хрватском простору. Усташке трупе су починиле та страшна недела не само над мушкирцима, способним за војску, већ су то починили – нарочито и на најзверскији начин – над немоћним старцима, женама и децом. Број православаца, који су од стране Хрвата масакрирани и применом најсадистичкијих метода све до смрти мучени, мора се проценити на 300.000 жртава. Услед ових ужасних недела су бројни православци предбегли преко границе, у Србију, и њихови извештаји су довели српско становништво овде у стање највећег узнемирења...“ Феликс Бенцлер јавља министарству иностраних послова у Берлину, 16. септембра 1942. године: „Од оснивања ове државе па до данашњег дана, нису престали прогони Срба и коштали су живота до сада – при врло опрезним проценама – више стотина хиљада Срба. При томе су, од стране неодговорних, почињена тако страшна недела, која би се само од перверзних большевика могла очекивати...“

Главнокомандујући за југоисток, генерал-пуковник Александер Лер, пише 27. септембра 1943. године: „Хрвати у овом тренутку неспособни да управљају самима собом (...) полиција (...) је само посматрач при терористичким чиновима усташа наспрам православног становништва, од којих је – према усташким наводима – око 400.000 побијено...“

При крају рата, 16. марта 1944. године, пише СС генерал-мајор Ернст Фик Хајнриху Химлеру: „Хрватска партијска групација усташа је католичка, недисциплинована, лоше обучена, у борбеном смислу делимично непоуздана и позната по томе, да је између 600.000 и 700.000 конфесионалних и политичких другомишљеника, на балкански начин, поклала (...) они себе називају „хрватска СС“.

Специјални опуномоћеник за југоисточну Европу, Херман Нојбахер, сведочи: „Рецепт усташког вође и по-главника Хрватске Анте Павелића, у односу на православце, подсећа на крваве верске ратове из прошлости: ‘Једна трећина мора да се покатоличи, једна трећина мора да напусти земљу а једна трећина мора да умре.’ Ова последња програматска тачка је испуњена. Када водеће усташи тврде, да је око милион православних Срба (закључно са одојчадима, децом, женама и старцима) поклано, мишљења сам да је то хвалисаво претеривање. На основу извештаја, које сам ја добио, ценим да се број беспомоћних и покланих креће око 750.000 људи...“

У тексту „Ослобођени Јасеновац“, који је Ђамил Сијарић написао одмах после уласка партизанских трупа у огор 1945, јасно стоји: „Ето тог мјеста, ето тог имена, ето те тачке, посљедње тачке на путу оних око 700 хиљада људских ногу што су прошли овом истом улицом, да се више њом не врате – ни њом, ни другом!“

У писму које је фебруара 2006, у име удружења преживелих жртава геноцида у НДХ њихових потомака, Смиља Тишма упутила јавности речено је, јасно и једноставно, оно што је одавно утврђено: „У извештају Југословенске државне комисије за утврђење злочина окупатора и његових помагача, достављеног Међународном војном суду у Нирнбергу, децембра 1945. године, наводи се да је у логору Јасеновац погубљено најмање 600 хиљада заточеника (Коришћени немачки извори и заплењена усташка архива). Према подацима Земаљске комисије Хрватске из 1945. године у Јасеновцу је уморено заточеника-жртава фашизма од 500 хиљада до 600 хиљада жртава.“ Ревизиности ништа од овога не признају.

Од Срба се, у име „објективне истине“, тражи да поименце наводе имена јасеновачких жртава. Од Јевреја, великих страдалника Другог светског рата, то нико не тражи. У августу 2013, у израелском листу „Хаарец“, појавио се текст о томе да Јевреји немају поименце имена свих шест милиона жртава, али се тог броја не одричу: „Сам Јад Вашем има своју Базу имена, текући пројекат у коме покушава да прикупи име сваке нацистичке јеврејске жртве. Ослања се на сведочанства породица и пријатеља оних који су ишчезли, званичне архиве из тог времена и локалне комеморативне пројекте. До 2012. године, Јад Вашем је проценио да база података обухвата имена нешто преко четири милиона различитих особа (тачан број још увек није могуће дати зато што се верује да се неколико стотина хиљада људи појављује у више различитих записа). (...) „Шест милиона“ није, и никада није ни намеравано да буде, прецизан прорачун. Али број, који је сада део јавне свести већ више од педесет година, не би континуирано био навођен да не одражава истраживачке резултате који су уследили у наредним деценијама, и потврдили ту грубу процену.“

Циљ ове књиге је да покаже зашто је број од седамсто хиљада жртава део јавне свести, и због чега желе да тај број умање и уклоне из јавне свести.

У тексту „Порицање Србоцида некад и данас“ давили смо се настојањем, јоши из доба пред распад Титове Југославије, да се Србоцид деконтекстуализује и сведе на оно што је Мирослав Крлежа звао „два камиона усташа“, иако је, у суштини, покољ српског народа у НДХ био плод једног од хрватских континуитета – оног Старчевићевог, који је Србе звао „накотом за сјекиру“, чије религиозно – метафи-

зичко утемељење представља бордени римокатолицизам који не подноси „источњачке шизматике“.

У текстовима „Зашто ревизионисти не подносе Милана Булајића“ и „Милан Булајић и Фрањо Туђман: из историје борбе за истину о Јасеновцу“ настојали смо да покажемо са каквим се препекама суочавао Милан Булајић, оснивач Музеја жртава геноцида у Београду.

Прегледни чланак „Постјасеновачко Југословенство или Опрати Хрватску, облатити Србију“ позадавио се тезама философа Милана Брдара и Светозара Стојановића, као и хрватског истраживача Саламона Јазбецца, који су настојали да објасне ревизионизам са више стајних тачака – од титоистичког култа „братства и јединства“, преко неоусташтва, до другосрбијанства.

Наш познати писац и преводилац, Никола Живковић, деценијама је водио своје дневнике, под насловом „Берлински записи“. Оно што се у тим дневницима односи на Србоцид тема је текста „Између усташког Загреба и аутшовинистичког Беогада“.

Човек који се бавио истраживањем јасеновачких гробница, академик Србољуб Живановић, упокојио се 2023. године. О њему је писано у тексту „Говорио је у име мученика“, а преглед његових ставова је дат под насловом „Тако је говорио Србољуб Живановић“.

„Једина освета је светост новомученика јасеновачких“ бави се неопходним ставовима Српске Православне Цркве, као чуварке мистичног народног памћења, а „Беспућа бројидбеног злосиља“ је анализа ставова хрватског левичара и антифашисте Драга Пилсела, који је, авај, такође припадник ревизионистичких струја у савременој Хрватској.

Jayk i īrođe je narod moj

Потписник ових редова је захвалан једном српском подвижнику на трагу Владике Николаја који је, својим прилогом, омогућио да књига угледа светлост дана

Иако се дави тешком и тамном темом, књига коју читалац има у рукама има само један циљ – да нам светлост буде при руци када читамо истину о Србоциду.

Аутор, уочи Великог поста 2024.

ПОРИЦАЊЕ СРБОЦИДА НЕКАД И ДАНАС

ЗАТАШКАВАЊЕ ИСТИНЕ О ЈАСЕНОВЦУ

Године 1961, септембра месеца, државна комисија која се бавила утврђивањем чињеница о Јасеновцу, у свом извештају је истакла: "Иако је Јасеновачки логор био јединствен по својим свирепостима у погледу уништавања невиног становиштва и логораша неразумљиво је да се до данас не може наћи ниједан цјеловит докуменат – књига у коме би био описан Јасеновачки логор у свим својим злодјелима и подацима хронолошки како су догађаји текли од 1941. до 1945. године".

То, наравно, није била последица случајности. Систематизација истине о Јасеновцу спречавана је, између остalog, и зато што би се, да је истина утврђена, идеолошка конструкција титоизма, звана „братство – јединство“ (које, како рече Броз, морамо „чувати као зеницу ока свога“) срушила у прах и пепео. Трагови зла су затирани, а кључни усташки целати обрели су се на слободи на Западу, и мирно су умирали, некажњени за злодела. Довољно је сетити се да је творац јасеновачког крематоријума, Хинко Пићили, избегао праведно суђење и нестао, прво у Италији, па ко зна где.

ПРИМЕР УНИШТАВАЊА ТРАГОВА СРБОЦИДА

У књизи „Усташки злочин геноцида“, коју је, као до- принос суђењу Андрији Артуковићу, у четири тома објавио оснивач Музеја жртава геноцида у Београду, Милан Булајић, налази се, између осталог, и сведочење које показује сву монструозност затирања трагова јасеновачког на- дужаса.

Милош Миладиновић, службеник Хидротехничког одсјека у Славонском Броду, обрео се 1947, по службеној дужности, у Јасеновцу, и добио задатак да из реке Саве извади, на самом Гранику, месту масовних клања, потопљену лађу. Кад је подизање обављено, сведочио је Миладиновић, „видјели смо да је била пуна лешева повезаних жицом, као у кутији сардина“. Ту се налазило, по његовој процени, најмање шесто мртвих.

Зачула се кукњава и врисак многих који су овом страшном тренутку присуствовали. Али, чувари братства и јединства били су бржи. Председник општине Славонски Брод наредио је Миладиновићу да лађу опет потопи: „У моменту вађења лађе, под утиском расположења народа и наређења председника општине, имајући у виду упозорење мога директора Јоза Пицара, вратио сам лешеве назад у воду. Цијелог живота сам се питао зашто је то учињено“.

И додao јe: „Тога дана ујутру била је рушена – минирана капија логора Јасеновац. На упозорење прије експлозије, сви смо полегали. Послије експлозије читав простор око нас је побијелио од папира. Сакупљао сам папире и видио да се ради о заклетвама усташа из логора Јасеновац. У зидовима стубова капије било је узидано око двије хиљаде усташких заклетви, писмених приступница. Лично сам их

прегледао и сакупио. Предао сам их одашњем командиру милиције, који се звао Мартин. Даља судбина тих папира ми није позната“.

Ни нама, наравно. И никад неће ни бити. Требало је, „као зеницу ока“, чувати братство и јединство. Све док Фрањо Туђман, са НАТО бефелом, не дође на власт у Хрватској.

УСТАШКИ ЦЕЛАТИ О БРОЈУ ЖРТАВА

Љубо Милош, један од комandanата логора у Јасеновцу, изјавио је приликом саслушања, априла 1948. године: „Циљ формирања логора био је ликвидација Српства као цјелине у НДХ, те Жидова, Цигана и свих оних који су се противили постојању усташке државе!“

Ако је циљ тотално уништење, ту није било никакве рационалне „бројидбе“. Опет Милош, онај што је на цевку пио крв закланих Срба и Јевреја, и што је Влатку Мачеку, затвореном у „почасном делу“ Јасеновца, рекао да ће он, Љубо, горети у паклу, али за Хрватску: „За то сво вријеме постојања овог логора упуте за поступак према затвореницима је давао искључиво Лубурић, и то Матковићу и Бркљачићу и мени. Познато ми је да су многи транспорти стизали у Јасеновац, и то већина везани, одлазили одмах за Градину на ликвидацију, те нису проведени у логору кроз књите. При оснивању логора III, од придошлих заточеника из логора I и II одвојена је једна група радно способних, која је остала у логору III, док преостали, већи дио заробљеника, су предани Ацији, Судару, Станковићу и Јусић Мујици, који су их ликвидирали.“

А, како је рекао, писана евиденција је систематски уништена 1945. године.

Мирослав Филиповић Мајсторовић је на саслушању рекао: „По причању Макса Лубурића, који је вјеројатно видио евиденцију о убијеним Србима, убијено је у НДХ кроз ове четири године око пола милијуна Срба“.

ХИТЛЕРОВИ ЉУДИ О ЈАСЕНОВЦУ

Немачки капетан Артур Хефнер, официр за транспорт, о логору Јасеновац у новембру 1942. године рекао је: „Под појмом ‘концентрациони логор Јасеновац’ стварно треба подразумевати комплекс више логора, који су један од другог удаљени више километара, груписани око Јасеновца. Без обзира на пропаганду, ту се ради о логору најгоре врсте, који се може поредити са Дантеовим ‘Паклом’!“

Немачки дипломата, Хитлеров човек за Балкан, Херман Нојдахер у мемоарима *Специјални задатак Југоисток 1940- 1945* пише да злочин НДХ према Србима, „спада у најужаснија масовна убијања светске историје“. Он додаје: „Када усташке вође причају да су заклали један милион православних Срба – укључујући и бебе, децу, жене и старице – то је онда, по мени, претеривање и самохвалисанje. На основу извештаја који су стигли до мене, процењујем да број невиних, ненаоружаних, закланих Срба износи око 750.000. Када сам, по ко зна који пут, у Главном штабу ставио на дневни ред извештаје о истински ужасним стварима које се одвијају у Хрватској, Хитлер ми је овако одговорио: ‘И ја сам поглавнику казао да није могуће само тако искоренити ту мањину, јер је она, једноставно, превелика. – Да,

када би човек тачно знао где је граница уништавања једног народа?“

Али, ко слуша Хитлера? Павелић је знао да ће његови Хрвати довршити започето. Кад – тад. Рецимо, „Бљеском“ и „Олујом“.

РЕВИЗИОНИЗАМ И ВИКТОР НОВАК

Хрватски ревизионизам је увек ишао у неколико правца: требало је „доказати“ да не постоји нит између Анте Старчевића и Анте Павелића, порећи НДХ као нацистичку творевину, смањити, што је више могуће, број Срба као примарних жртава усташлука и, наравно, уклонити сваку везу између НДХ и Ватикана, без чије се мржње „на терену“, мржње фратара и жупника, која је пламсала према „несједињеним гркоисточњацима“, усташки покрет никад не би ни појавио.

Међу првима се на удару нашао Виктор Новак, хрватски историчар југословенског опредељења. Он је сматрао да је заједнички живот најбоље решење за све Јужне Словене, и у својој књизи „Магнум Темпус“ настојао да покаже како се прогресивно римокатоличко свештенство својевремено борило за настанак јужнословенске државе. Ипак, баш као Хрват који се залагао за земљу насталу 1918, а обновљену 1945, Новак није могао да прећути клероусташка недела следбеника ватиканске србофобије.

„МАГНУМ КРИМЕН“ НА УДАРУ

Тек године 1985, београдска „Нова књига“ објавила је, и то залагањем академика Василија Крестића, по други пут, „Магнум Кримен“ Виктора Новака, чије је прво објављивање 1948. било заташкано, а књиге уклоњене са обзорја јавности. Десетак година пре другог издања, Новак је рекао да у својој књизи није улазио у полемике, него је пустио да време каже своје. Уосталом, истакао је, величина историчара није у томе да само описује прошлост, него у моћи да предвиди будућност. Тврдио је да његова студија није ни против какве вере, па ни против римокатоличке: „Јер, не постоје догме да се политичка дјеловања црквених људи, па и оних на највишим положајима, не би смјела анализирати и оцјењивати, па тако нико не може одрећи право да истражује и приказује оваква хисторијска здивања, која су везана са политичким дјеловањем црквених људи. Клерикализам је у Хрватској одбацио Штросмајерову мисао да је „служење народу, служење Богу“ и мјесто ње поставио тезу да је служење Римској курији, то јест влади Римског понтифика као световног поглавара служење Богу“.

Василије Крестић, коме је Новак био ментор докторске дисертације, уложио је напор да књига угледа светлост дана баш у тренуцима када је ревизионизам туђмановског типа опет подизао главу и мотрио нове жртве.

Чувени хрватски партизан и комуниста, Јаков Блажевић, у предговору за друго издање Новаковог волуmina-зног истраживања, истакао је да се из брака националиста и контарреволуционара може родити наказа новог „великог злочина“. Зато се, вели Блажевић, опет штампа Нова-

кова књига – „као историјско памћење и одлучна опомена која гласи:-Никад више нећете проћи! Никад!“

У Хрватској су одмах кренули напади на „Магнум Кримен“, па је Ненад Иванковић истакао да је књига политички памфлетистичка:“Колико је такву приступу пак кумовала околност да је Новак био масон, а по политичком профилу југонационалист, тешко је измјерити“. Наглашено је да је преко четрдесет римокатоличких свештеника Хрвата страдало од четника, усташа, Немаца и Италијана, док су неки били у партизанима.

Жупник Ђаковачке бискупије, Лука Винџетић, тешко је јавност:“Иако и данас постоје разне струје, Црква се одрекла хрватовања“.

Што, наравно, није било тачно. И што ће се видети у доба распада СФРЈ.

СЛУЧАЈ ВАСИЛИЈА КРЕСТИЋА

А онда је у „Књижевним новинама“, које је уређивао Милорад Вучелић, изашао текст историчара Василија Крестића, који је био основна потка његове, више пута прештампаване, књиге „Геноцидом до Велике Хрватске“.

Крестић је, у новинама Удружења књижевника, анализирао геноцидне идеје у Хрвата од самих почетака. Још 1608. Сабор хрватских сталежа тражио је јавна права само за припаднике римокатоличке вере, по начелу „чија земља, онога и вера“. Управник имања загребачког бискупа, извесни Амброз Кузмић је 13. новембра 1700. рекао да је Влахе боље поклати него их настањивати. Они, сматрао је дотич-

ни, не само да нису римокатолици, него и одбијају да буду кметови.

По Крестићу, Хрвати су усвојили мађарску идеју о „хрватском политичком народу“: „Хрватско грађанско друштво држало се принципа да су сви грађани Хрватске, рођени на њеном тлу, без обзира на националну, па и верску, припадност, били припадници хрватског политичког народа“.

Срби су сматрани Хрватима грчкоисточне вере, а 1874. укинута им је Ћирилица, затворене су српске конфесионалне школе, забрањено је истицање српске заставе. Док су Срби водили борбе против власти Беча, Хрвати су се, по Крестићу, окупљали око Хабзбурга, тражећи за себе Босну и Херцеговину.

А онда је дошло оно што је Стјепан Радић назвао „свињским послом“ – антисрпски погром у Загребу од 1. до 3. септембра 1902, за који је Јосип Франк, наследник Анте Старчевића, имао само речи хвале, тврдећи да су погромаши починили „заслужно дело за Хрватску“.

НЕОСПОРНЕ КРЕСТИЋЕВЕ ТЕЗЕ

Крестић је у свом чланку истакао да је стварање Хрватско – српске коалиције уочи Првог светског рата навело Беч да размишља о истребљењу Срба у Кундук монархији, јер је савез Срба и Хрвата у борби за независност значио нестанак државе Хабзбурга. Светски рат је, управо због тога, био почетак Србоцида, који су усташе 1941. само наставиле.

Пишући о Крестићевим основним тезама, историчар Коста Николић у књизи „Прошлост без историје“, у којој се дави полемикама у југословеској историографији од 1961. до 1991, истиче да се не морамо у свему сложити са Крестићем, али да је сасвим заснована његова теза да Србоцид није пуки плод тренутка, него дugo припреман процес. Тај процес није наишao на озбиљну осуду широких хрватских слојева, због чега је „мржња према Србима била истоветна са равнодушношћу због њиховог страдања“, што је, после Другог светског рата, довело до прикривања, релативизације, па чак и оспоравања србоцидног недела.

ОД ПРЕДРАГА ВИТАСА ДО ЗЛАТКА ЧЕПА

Чим се Крестићев текст појавио у „Књижевним новинама“, чувени партијски гласноговорник, Предраг Витас, у Другом дневнику ТВ Београд, креће у хајку: „Једностраним избором података и догађаја из историје хрватског народа, академик Василије Крстић покушава да докаже како је идеја геноцида постала део геноцидне свести многих генерација хрватског народа и да такви феномени по правилу споро нестају и упорно истрајавају. Крстић изједначава одређене политичке групе и интересе са интересом народа“.

Златко Чепо, директор Института за историју Радничког покрета Хрватске, дигао је, бар на први поглед, глас у име чистоте партијске идеологије: „Свјесно се оприједеливш за строго индивидуалан рад, појединци долазе мимо својих колега до закључчака који се не уклапају у додаташњу слику неког проблема“. Циљ је, по Чепу, да „иза-

зивач ескцеса тада ужива у опћој гужви јер тада постаје медијска звијезда“. Селективним приступом чињеницама, Крестић је занемарио „класни приступ проблему“: „Уврштавање хрватског народа у геноцидне трендове према народу с којим стољећима заједнички живи, не само да је повијесни фалсификат, него има за циљ изазивање нових конфронтација“.

Крестић је, као прави научник, сасвим мирно одгово-рио да се његов текст у „Књижевним новинама“ није ба-вио осудом целог хрватског народа, него, научно уоченим и анализираним, идејама извесних грађанско – политич-ких странака у Хрвату које су имале непорециве србоцид-не намере. Он је своје критичаре подсетио на банализацију проблема који Србоцид своди само на деловање усташа, при чему дотични оспораватељи Крестићевих становишта одбијају да се суоче са оним што је усташтву претходило.

КРЕСТИЋУ СЕ НЕ ПРАШТА

Крестићу у Хрватској никад неће бити опроштено: тако је Иво Голдштајн, омиљени повијесничар србијанских ре-визиониста, о његовом чланку из осамдесетих говорио као о малтене главном узроку за буђење хрватског шовинизма: „Било је то у време када у Хрватској још није било екстремизма у правом смислу – емигранти се још нису вратили, а Туђман није био у офанзиви. Харанга која је потом настала директно је подгрејавала хрватски екстремизам. Крестићев текст датира зачетке тобожње етничке нетрпељивости већ крајем 17. века, цитирајући наводе католичког свештеника уперене против влашког становништва, које се у то време

масовно досељавало на депопулизовано подручје Крајине. Крестић пропушта да нагласи како је у позадини овог сукоба стајао спор око правног власништва над земљом, као и то да 'Власи' у то време представљају социјалну, а не етничку категорију, те да је реч била о верски мешовитом – православном и католичком становништву.“

Крестић је и данас „опасан“. Недавно је, у „Печату“, објавио шта стоји иза најновијег ревизионизма: „Основни задатак Музеја жртава геноцида и његових руководилаца, владику Јована и директора Ристића, јесте да раде на остваривању политичког програма државе, на смањивању броја жртава пострадалих у геноциду почињеном у Павелићевој НДХ. У остваривању овог политичког програма они се свим силама труде да га представе као да је реч о научном задатку и научном програму. Дакле, људи без научног дела, без научних резултата, у читавој овој делатности наступају као угледни и признати научници. Оне који се с њима и њиховим оценама о броју жртава не слажу часте различитим епитетима, да су аматери, дилетанти, да су нико и подругљиво их називају корифејима. Црква им се у том погледу придружила назавши их лицемерима. (...) Један број научника различитог тематског профиле је током 2022. године био ангажован да средствима Фондације „За српски народ и државу“, коју је основала Напредна странка на иницијативу председника Александра Вучића, организује међународни научни скуп о Јасеновцу. Та група колега замолила ме је да на том скупу учествујем једним излагањем. С идејом о скупу сам се сагласио и прихватио сам да будем један од референата. Предвиђено је да скуп буде одржан септембра 2022. године. Организатори скупа су с успехом привели крају читаву организацију. Позиви иностраним

учесницима били су већ послати, али, увече уочи дана када је скуп требало да започне рад, појавио се на првом каналу телевизије Ефраим Зуроф, израелско-амерички историчар, директор Центра Симон Визентал у Јерусалиму, познат као „Последњи ловац на нацисте”, и с екрана поручио да скуп о Јасеновцу не треба одржати зато што ће пореметити односе између Србије и Хрватске. Исте вечери јављено ми је да је скуп отказан и он до данас није одржан.

Овај догађај много говори не само о томе шта се све крије иза државног пројекта о смањивању броја српских жртава настрадалих у хрватском геноциду, него и о томе ко стоји иза тог пројекта и шта се њиме жели постићи. Јасно разобличава нечасну и неморалну работу око политичке трговине српским жртвама. Говори нам због чега наша Народна скупштина није била спремна да прихвати тзв. Смиљину резолуцију о дану геноцида. Он сведочи и о нашој држави, о њеној самосталности и независности, али и о актуелним политичарима, који, на захтев једног Зурофа, желе да брисањем српских жртава купе љубав оних који су над српским народом починили геноцид.“

Кратко и јасно, достојно истинольубивог Светозара Милетића.

То се, наравно, не прашта. Али нека...Истина је важнија од свих почасних титула и сердарско – војводских ласкања. А Крестић је за истину, крваву, али нашу.

„БРОЛИДБА“ ЈАСЕНОВАЧКИХ ЖРТАВА

Када се, у бурним осамдесетим годинама прошлог века, појавила књига Владимира Дедијера, „Ватикан и

Јасеновац“, познати хрватски „повијесничар“, Љубо Бобан, кренуо је у свој поход за нову „бројидбу“ јасеновачких страдалника. Иначе, Бобан је био горљиви бранилац хрватских националних интереса, и сматрао да је план да се Далмацији подари аутономија, по узору на Војводину и Косово у Републици Србији, у СФРЈ заувек онемогућен, јер се покрет далматинских аутономаша, који се темељио на старом романском идентитету, нестао пред чињеницом послератне кроатизације.

Кад је Јасеновац упитању, Бобан је устао против свих „сентименталних тенденција“. У питању је, тврдио је, „статистички проблем“, који је српска страна претворила у „игру бројки“. Многе ствари, вели хрватски историчар, утичу на хиперболизацију броја јасеновачких жртава – ту су и непостојање усташке документације, и премештање заточеника из логора у логор, и појава исте особе у списковима више пута, и механичко прибрајање жртвама оних који нису ни дошли до логора:“Примјер је тога дио изгнаних са Козаре у њемачко – усташкој офензиви 1942, који нису сви ни достигли у логор, а мањом су прибрајани јасеновачким жртвама“.

ЉУБО БОБАН НЕ ОДУСТАЈЕ

Када се у листу Савеза социјалистичке омладине Југославије, „Младост“, појавио текст потписан именом Пера Квесића (он је тврдио да није његов), у коме је Бобан изједначен са ревизионистима Туђманом и Супеком, дотични је кренуо још одлучније:“Нека демографска рачуњања покazuju да би укупан број стварних губитака српског станов-

ништва на подручју шире Југославије био упона мањи од неких високих цифара које појединци наводе само за Јасеновачки логор и само за српске животе у њему“.

Напао је и Горана Бабића, који је стао иза доказаних цифара о броју убијених, па је рекао:“Док су Бабић и његови истмишљеници сматрали да треба бројати, и док су набрајали колико су жељели, смјело се је бројити (тј, они су смјели бројити). Сад им бројење више није потребно, јер то, ето, вријеђа жртве“.

Бодан је жестоко критиковао генерала Терзића који је тврдио да је Јасеновац однео милион живота, а када је Слободан Кљакић довео у питање Боданову ревизионистичку методологију, постао је крајње непристојан:“Има бити да му те цифре нису тешко падале, да су му се лако дизале. (...) Скоро да су партизанске јединице „чувале стражу“ да „фабрика смрти“ може несметано радити! Оваквим умножавањем „стотина хиљада“ само у једној години само што се не дође до закључка да је пола Југославије страдало у Јасеновцу. Можда би Кљакић и пола Европе овдје уброји?“

СЛОБОДАН КЉАКИЋ У ПОЛЕМИЦИ

Када је Кљакић уочио да Бодану очито није ни до каквог дијалога о броју убијених, хрватски историчар је нагласио да се Кљакић залаже за то да све цифре, „па и оне које су саме по себи апсурдне“, имају једнак третман у полемици. Док су му се пред носом „котрљале бројке које су ван сваке нормалне памети“, он није ни кинуо, а чим је споменуто да би те бројке требало пажљиво проверити, Кљакић се, по Бодану, заценуо од кашља.

Кљакић није остајао дужан. Уочио је, између осталог, да је Бобан своју књигу, објављену у Загребу 1985, назвао „Хрватска у архивима избјегличке владе 1941 – 1943“: „Један уважени историчар дозволио је себи да тај назив (НДХ, нап. В.Д.) замени називом Хрватска. Будимо беневолентни – као да је реч о синонимима“.

Бобан се није дао: „Ако се се суговорнику не може на други начин изаћи на крај, само му треба пришити НДХ, Павелића, усташе. И с њим по хитном поступку у резерват“.

БОБАН НЕ ПРИЗНАЈЕ НЕМАЧКЕ ИЗВОРЕ

У полемику се укључио и историчар Растислав Петровић, који је указао на извештај црногорског кроатофилног фашисте, Савића Марковића Штедимлије, Андрији Артуковићу (касније ће угледни хрватски стручњак за историју усташког покрета, Богдан Кризман, прецизирати да је у питању Штедимлијин извештај Павелићевом министру Мухамеду Алајбеговићу). У том извештају из 1944. се наводи да немачки официри отворено причају о 760 хиљада усташких жртава.

Бобан се опет није дао: тај разговор, који Штедимлија преноси, можда је био кафански, а Немац је можда мислио на укупан број жртава у Југославији. У разговору, ето, није ни поменут Јасеновац, а можда се говорило о жртвама пре устанка; уосталом, број убијених Срба испао је већи од укупног броја Срба у НДХ. Бобан је све Штедимлијине наводе багателисао, јер су Немци, по његовом мишљењу, непоузданi сведоци. Међу њима су, истакао је хрватски

„праревизиониста“, постојале две струје кад су усташе упитању: „Прва је струја била склона да бруталности усташог режима умањује. Друга их је пак реално процењивала или увећавала.“

Растислав Петровић је нагласио да Штедимлија с немачким официром није причао у кафани, него у стану Теодора Вирера, Нојбахеровог сарадника, и да је Вирер чврсто стајао иза својих доказа.

Бобан се није предавао: немачке процене су биле да је од усташа страдало од две хиљаде до 750 хиљада жртава, а сам Тито је 1942. рекао да је убијено око 500 хиљада Срба и десет хиљада најбољих синова Хрватске. Предложио је сучење са Петровићем пред аудиторијумом, па, ко изгуби, да се одрекне научних титула. Пошто се дотични није сложио, Бобан је почeo да му се руга.

Да поновимо (понављање је мајка учења): уочи распада Титове Југославије, хрватски ревизионисти међу комунистима су почели да умањују број жртва Јасеновца. Оно чemu данас присуствујемо само је наставак приче.

ШТА ПРИЗНАЈЕ ЗВАНИЧНА ХРВАТСКА?

Државна комисија нове Југославије, као и каснија истраживања, јасно су указала на огроман, надужасан број жртава не једног споредног „логорчића“, него КОМПЛЕКСА логора Јасеновац.

Савремена хрватска историографија (они тврде - антифашистичка) говори гласом Ива Голдштајна, који сматра да је 750 хиљада жртава Јасеновца, бројка прихваћена у доба комунизма, вишеструко преувеличана.

Такве хиперболизоване бројке су, сматра дотични, уочи распада СФРЈ преузели управо „српски националисти“ (а ко би други?): „Развијале су се свеобухватне теорије о завјери свих против Срба“, а циљ је био „развијање тезе о геноцидности Хрвата“. По њему, главни националиста је био др Милан Булајић, оснивач Музеја жртава геноцида у Београду.

Тај је, очито, Србин кога треба, и посмртно, оптужити за сва зла непоуздане „српске бројидбе“ јасеновачких жртава.

ЗАШТО РЕВИЗИОНИСТИ НЕ ПОДНОСЕ МИЛАНА БУЛАЈИЋА

ПОРИЦАЊЕ РАДА ЗНАМЕНИТОГ ГЕНОЦИДОЛОГА

Међу Србима се нашло грлатих ревизиониста, који траже да се као жртве Јасеновца признају само они пописани именом и презименом – стотинак хиљада, мање или више. Наш угледни антрополог Бојан Јовановић је, управо ових дана, све опасне ревизионистичке тенденције око броја јасеновачких жртава описао као настојање да се из историјске свести нашег народа уклони научни допринос оснивача Музеја жртава геноцида, стручњака за међународно право, покојног др Милана Булајића: “Тенденција умањивања броја српских жртава у НДХ може се пратити после пртеривања оснивача и првог директора Музеја жртава геноцида у Београду Милана Булајића, и сагледавања извештаја и изјава потоњег директора, затим кустоса и садашњег председника УО ове установе. Она се јасно види у намери да се институционализује и спроведе ревизија броја српских жртава у НДХ и у Јасеновцу као државна политика и овај најболнији део српске историје прилагоди актуелним политичким захтевима. Уколико је циљ оваквог рада Музеја жртава геноцида долажење до броја српских жртава у НДХ прихватљивог и за данашњу Хрватску, онда

би њихово умањено озваничење могло да се утврди и меморијалним законом који би сакрализовао државну истину о овом догађају и санкционисао њено оспоравање.“(1)

Озаконити безакове – колико се то пута десило у нашој несрећној Србији. Зар није Броз говорио да се судије не смеју држати закона као пијан плота? Осим Брозових и брозоликих кривотворина.

БИЗАРНОСТ ДОМАЋЕГ РЕВИЗИОНИЗМА

Бизарност тежње да се као жртве признају само пописани види се, каже Бојан Јовановић, из чињенице да се тај критеријум нигде другде не примењује:“У досадашњим проценама број од 60 милиона жртава у Другом светском рату је званично признат, као и број од шест милиона страдалих Јевреја. Нико није тражио пописе имена и презимена свих тих жртава да би се ови бројеви и накнадно верификовали у документима Уједињених нација и званичној историографији. Сва имена нису пописана нити је то могуће учинити сада после толико протеклог времена. У односу на реално приближно процењен, минималан број је могуће релативно лако утврдити. Тај посао се сада или у догледно време може привести крају, али су закључци који се изводе на основу тих пописа о приближном броју страдалих не-примерени и далеко од истине.“(1)

Наравно да геноцид није само физичко истребљење, подсећа нас Јовановић, и наравно да је Булајић на то упозоравао, због чега је сметао НАТО *госократији* у Србији после 5. октобра 2000. године:“Жртве геноцида су и Срби

који су преживели Јасеновац и друге хрватске логоре, затим избегли са тог подручја, као и они који су присилном променом вере постали Хрвати. Сагледавањем свих ових српских жртава моћи ће да се одреди и величина злочина који је извршен над Србима у НДХ. Музеј жртава геноцида је и основан са циљем да се тај посао адекватно обави, а његов оснивач га је у време док је био на његовом челу и водио ка остварењу тог циља. Променом власти у Србији после 5. октобра 2000. године дошло је и до радикалне промене која се огледа у тежњи да се процењен број страдалих Срба у НДХ и у Јасеновцу ревидира и радикално умањи на основу поименичног списка убијених жртава који се прави после скоро осамдесет година. Уклањањем Милана Булајића из Музеја долази до промене у његовом раду. О својој калварији Булајић је и оставио потресно сведочанство: „Запрепашћујуће је то што је мени забрањен даљи рад. Жарко Кораћ је сменио мене са места директора Музеја геноцида, сменио Управни и Надзорни одбор и преместио музеј у Крагујевац. Мени је забрањен улаз у Музеј жртава геноцида, иако је тамо и моја документација, моји рукописи. Ту је документација Одбора САНУ за прикупљање грађе о геноциду и документација државне комисије.“⁽¹⁾

Оснивачу Музеја жртава геноцида су забранили да узме СВОЈУ документацију из Музеја жртава геноцида! После *госокраћије* коју смо преживели, нема сврхе да се питамо – зашто? Јасно нам је.

НОВИ ДИРЕКТОРИ – НОВА „БРОЛИДБА“

По Јовановићу, „постављањем новог директора долази и до успостављања другачијег односа како према релевантним изворима за процену приближног броја страдалих Срба у НДХ, тако и негирања резултата остварених до сада у проучавању геноцида над српским народом. Зато аутори који се опирну тим ревизионистичким тежњама наилазе на осуду и омаловажавање управо оних који претендују на ексклузивитет у дављењу геноцидом над Србима. Најпре тежња да се наметне став да осим ускостручних историчара геноцидом не могу да се баве и стручњаци других професија како не би довели у питање њихову будућу сакрализовану истину о броју страдалих, а потом и омаловажавање других стручњака, који се називају аматери, шарлатани, циркусанти, и негирање значаја резултата које су остварили.“(1)

У томе је суштина овог опасног (и опаког) процеса: треба показати да Срби лажу кад говоре о својим жртвама. На крају крајева, никаквог Србоцида није ни било.

Булајић смета и још због нечег – нашим европијатима из Цркве и државе су потребни што бољи односи са Ватиканом, а Булајић је знао колико је Ватикан удела имао у послератном спасавању усташких крволовка од руке правде.

ВАТИКАН И УСТАШЕ, ПО КО ЗНА КОЛИ ПУТ

У свом тексту „Послератни документи о одговорности Ватикана и Каптола за злочине у Јасеновцу“, објављеном у Кијуковој „Катени Мунди“, он се позабавио документима који доказују непосредну умешаност Ватикана у прикри-

вање усташких ратних злочинаца после Другог светског рата. Он каже: "Према документима у архиви Контраобавештајног корпуса Counter Intelligence Corps (C.I.C.) Армије САД - британске и америчке окупационе власти у Риму су знале да се у ватиканском скровишту, у Хрватском заводу Светог Јеронима у Риму, под окриљем представницима хрватске Католичке цркве - загребачког надбискупа др Алојзија Степинца, свећеника др Крунослава Драгановића и других - крију најодговорнији геноцидни злочинци и непосредни извршиоци злочина у логору смрти Јасеновцу, на челу са усташким поглавником др Антом Павелићем. Амерички војни обавештајци су 1947. г. написали да се зна да је Павелић био у вези с Ватиканом, да Ватикан „у њему види борбеног католика, који се јуче борио против Православне цркве, а данас се бори против комунистичког атеизма“. Спомиње се да је Павелић, за време свог боравка у Хрватском заводу Св. Јеронима у Риму, имао контакте са кардиналом државним секретаром Монтинијем (потоњим папом Павлом VI) који је надзирао рад семинара за стране свећенике па, у њиховом оквиру, и рад Хрватског завода Св. Јеронима. Кардинал Ђовани Батиста Монтини (Giovanni Battista Montini) је, према једном извештају C.I.C.-а, припадао групи ватиканских функционера који су подржавали наде усташа о здачивању Тита и поновном успостављању Ендехазије, оцењујући да би то омогућило ширење утицаја Католичке цркве на стратешки значајном Балкану.“

Државни секретар Свете Столице је, каже Булајић, 27. марта 1946. тражио да се усташки злочинци не излучују, јер се ту ради о политичким пристрасностима и „партизанској мржњи“, која често надвладава „моралне и политичке вриједности“.

ВАТИКАН И БРИТАНЦИ

Булајић нас подсећа: "У телеграму Амбасади САД у Риму Државни секретаријат папе Пија XII даје увјеравање о „добром карактеру“ више усташких функционера (који су тада били у рукама савезничких војних власти) и тражи да ти функционери не буду изручени јутословенским властима. У вези с тим, Амбасада САД је навела да је Државни секретаријат Ватикана, под директном одговорношћу кардинала Монтинија, вршио притисак да се усташки злочинци не изруче Југославији, где је требало да им се суди."

Британска обавештајна служба је знала да усташе у Италији спремају терористичке акте у Југославији. Знало се и где су усташе смештене: "Језгро око кога се развијала и развија целикупна усташка делатност у Италији" је „Хрватска братовштина Св. Јеронима у Риму“, која је примала прилоге и из САД. Поред Завода Св. Јеронима, постајале су и друге црквене зграде — као што је хотел у San Paolo alla Regola 6, конвент Grottaferata тридесетак километара од Рима, који је служио као хостел хрватских студенткиња, манастир Centocelle, у коме је био смештен један број најпознатијих усташких ратних злочинаца. Документи америчке обавештајне војне службе (C.I.C.) наводе да је канал хрватских католичких свештеника - на челу са др КруноСлавом Драгановићем, а за илегално предавање геноцидних злочинаца из Европе - у британским и америчким обавештајним круговима био познат под именом „канал пацова“ (Rat Line). Неки од најзлогласнијих ратних злочинаца су - на основу личних исправа, израђених у Заводу Светог Јеронима, а са потпуно лажним именима - успели

да добију италијанске дозволе боравка, визе и друга документа, чиме им је омогућено да емигрирају.“

САД и Велика Британија су све имале на оку. Али, требало је формирати НАТО, а нацисти попут усташа могли су добро да послуже и у „хладном“ и у „врућем“ рату који се назирао као рат против Совјетског Савеза и Истока.

ТАЈНА КРУНОСЛАВА ДРАГАНОВИЋА

Процесом пребацања усташких пацова је руководио кључни човек „пацовских канала“ – др Крунослав Драгановић. О његовој делатности Ратко Дмитровић је писао: „Анте Павелић успева да се докопа Аустрије и Италије, успоставља везу са Крунославом Драгановићем, и ту почиње најзанимљивији и најдраматичнији део животне приче монсињора родом из Матића код Орашја. Крунослав Драгановић организује мрежу за спасавање усташких ратних злочинаца, активира делове Католичке цркве у Аустрији и Италији, све уз апсолутну логистичку и материјалну помоћ великодостојника Ватикана, блиских папи. Операција се води из Завода Светог Јеронима, смештеног у Риму, на адреси: Via Tomacelli 132. То је место где су усташки емигранти имали седиште пре Другог светског рата, где су припремали све акције против Краљевине Југославије, укључујући атентат на краља Александра. У великој игри обавештајних структура више држава, игри која никада неће бити разјашњена до kraja, промењена је већ донета одлука Американаца и Британаца да Павелића ухапсе и изруче Југославији. Операција са тим циљем је заустављена уз оцену да се Павелић налази под заштитом Ватијака“.

на, смештен је у један самостан Католичке цркве, и да би његовим хапшењем и изручењем Београду, Ватикану био нанет велики ударац. То Крунославу Драгановићу потпуно отвора могућност да крене са операцијом касније названом „Пацовски канали“, у ствари спасавањем усташких и делом нацистичких ратних злочинаца, њиховим предавањем у Јужну Америку. Драгановић у касну јесен 1947. године удацује у Ђенови Анту Павелића на италијански путнички брод „Сестриере“, са документима на име Пабло Араниос, рођен у Мађарској, по занимању инжењер, са пасошем Међународног црвеног крста. На тај и сличне начине Драгановић је у Јужну Америку, према изворима западних обавештајних служби, успео да пређаци више од двадесет хиљада усташких и немачких ратних злочинаца. Међу њима и Клауса Барбија, „крвника из Лиона“, који је у Јужну Америку доспео као Клаус Алтман.“(2)

И Американци и Енглези су све знали – и гледали кроз прсте Ватикану – прсте усташке, крвате од прекланих српских вратова.

КАКО СУ ФИНАНСИРАЛИ СВОЈЕ ПАЦОВЕ?

Нарочита изопаченост, просто луциферијанство, састојала се у томе што је Ватикан бекство усташа финансирао оним што су усташке опљачкале од покланих Срба, Јевреја и Рома. Булајић нас подсећа:“Финансијски фондови, потребни за извођење програма спасавања усташких геноцидних злочинаца, стварани су путем прибирања прилога проусташке хрватске емиграције из САД, кроз размену злата и накита - које су усташе опљачкали од

жртава које су потом побили — за италијанску валуту, и од страних средстава плаћања која су примана од високих усташких функционера.“

А упозорава нас и на то да је 1953. на иницијативу Савеза хрватских римокатоличких свећеника у САД и Канади, састављен је МЕМОРАНДУМ о тобожњем прогону Хрвата и Католичке цркве у предратној и послератној Југославији. У њему се тврди да је НДХ била израз воље Хрвата, и да Хитлер с тим нема никакве везе:“Хрватски народ не жели да буде дио било које југословенске државе, у било којем (њеном) облику“.

Устаše у Италији је финансирала и римокатоличка организација из САД – „National Catholic Welfare Conference“.

Папска Pontifica Commissione di Assistenza помогнута од од енглеске државне установе, Intergovernmental Committee of Refugees, пребацује Павелићеве звери у Јужну Америку. Булајић нам не да заспимо:“Ватикан је организовао посебне мисије које су упућене у земље Јужне Америке да преговарају са тамошњим католичким владама, уз помоћ националне Католичке цркве у тим земљама, у циљу организовања прихватата ратних злочинаца.“

Где су лепо живели и спокојно умирали, после свих злочина које су починили.

ДРАГАНОВИЋ УМРО У ТИТОСЛАВИЛИ, А ВАТИКАН НАСТАВИО ДА ЂУТИ

Главни усташко – ватикански човек, Крунослав Драгановић, умро је мирно у СФРЈ. Булајић пише: “Римо-

католички свећеник др Крунослав Драгановић - некада „мозак усташког покрета у Италији“ - умро је у Сарајеву 1982. г. после петнаест година мирног боравка у Југославији! Сву документацију и библиотеку др Драгановића, наводно, преузела је служба безбедности Босне и Херцеговине, али до данас ти документи нису стављени на располагање за научну обраду.“

Ништа није вредело тражити ватиканску документацију. Булајић бележи:“Академик Владимир Дедијер и члан међународног Раселовог суда Кристофер Фарли (Christopher Farley) упутили су 9. септембра 1986. писмо папи Јовану Павлу II, у коме је указано да »још увек нису откривени сви злочини који су извршени у Хрватској у току II светског рата«, и да је »Бертранд Расел рекао да ‘постоји велика завера у којој Ватикан покушава да прикрије чињенице’«. »Свака држава, када се боји истине, покушава да прикрије документе (...). Ако Ватикан (у том смислу) буде следио пример световних држава, био би то озбиљан ударац принципима које проглашавају (Црква)“.

Но, године пролазе без одговора. А Католичка црква у Хрватској, односно њени гласноговорници преко листа „Глас концила“ и другде, фронтално нападају Дедијерову књигу „Ватикан и Јасеновац“, оцењујући је као „очито необјективно, хушкачко, незнанствено, једнострано написану књигу, која само служи искапању сјекира и брушењу ножева“. Истиче се да „Дедијер и њему слични не нападају само Цркву, него и хрватско биће у цјелини, да се заправо подмеће теза о геноцидности хрватског народа“ (!), „Да се ради о становитим економским и регионалним (тобожје српским) апетитима, који су сада само камуфлирани у атеизам и антикатоличанство (!), а уистини су изрази ста-

новитог унитаризма, становите тежње ка хегемонији којој смета посебност хрватског бића“ (!).

Дакле, свако изношење оптужујућих чињеница против дела католичког клера, активних усташа-злочинаца и оних који су их помагали и подржавали, квалификују се као „напад на Католичку цркву у Хрвата, и на хрватско народно биће“!“

Тако је писао Милан Булајић.

Како се све завршило – знамо.

Али да се ипак подсетимо.

Понављање је мајка учења.

КАКО ЈЕ КРУНИСАНА ВАТИКАНСКО – УСТАШКА САРАДЊА?

Битна фаза у политичком животу Ватикана наступила је кад је на престо у Риму дошао папа родом из Пољске, Карол Војтила, који је постао Иван Павао Други. Он је био непосредни избор мага америчке геополитике, Збигњева Бжежинског, и у савезу са Роналдом Реганом је, преко своје домовине, срушио Источни блок, дајући шлагворт за доба тријумфа америчке хегемоније. Овај папа имао је значајну улогу и у разбијању бивше Југославије, о чему је писао наш геноцидолог Милан Булајић. У својој књизи „Разбијање југословенске државе 1989/1992 – злочин против мира“, он каже: „Одлуку о коначном разбијању југословенске државе покренуо је Ватикан – света Столица, Меморандумом државама КЕБС-а 26. новембра 1991; договорено је на састанку папе Јована Павла II са немачким министром Х. Д. Геншером 29. новембра у Ватикану – да се оствари прије

католичког Божића 25. децембра 1991”. Одлуку Ватикана здушно су подржале САД и Велика Британија.“

И игра се наставља.

А САД – ЕКУМЕНИЗАМ

Када су Срби побијени и пртерани из Хрватске, наступа екуменизам, и папа Фрања не жури да канонизује „сумњивог“ Степинца који је одавно „блаженик“ у хрватском римокатолицизму. Не треба зададати прст у око епископату СПЦ, јер је Српска Црква битан плен Ватикана на путу ка Москви.

Прво нас побију, па онда:“Мир, мир, мир, нико није крив“.

Али, треба смањити број побијених Срба, и Јасеновац унеколико ослободити монструозне непредбројивости.

Можда се Срби смире, забораве, можда им се учини да их папа Фрањо, „танкоћутни“ екумениста, воли и жели им добро. Макар као мигрантима из Африке.

То јест, како је чувени крволов, Еуген Дидо Кватерник, рекао Бранку Пешељу, секретару шефа ХСС-а, Влатку Мачеку – и ја, као и ти, знамо да ће победити Енглези, али Срба у Хрватској неће бити ко год да победи.

УПУТНИЦЕ:

1. <https://www.pecat.co.rs/2023/12/genocid-i-sramne-pretnje/>
2. <https://www.pecat.co.rs/2013/04/krunoslav-draganovic-ili-velika-komunisticka-tajna/>

МИЛАН БУЛАЈИЋ И ФРАЊО ТУЂМАН: ИЗ ИСТОРИЈЕ БОРБЕ ЗА ИСТИНУ О ЈАСЕНОВЦУ

ОДАКЛЕ ПОТИЧЕ РЕВИЗИОНИЗАМ?

Зашто се смањује број жртава Јасеновца? Хрватски историчар Иво Голдштајн је јасан:“Ја сам заговорник броја од 83.811 жртава, записаних данас у регистру жртава у Спомен подручју Јасеновцу. Иако се на том попису још треба радити, од наведене бројке мора почети свака расправа о броју жртава у Јасеновцу. Наиме, баш као и минимизирање броја жртава, исто ми је тако грозна прича о Јасеновцу и 700.000 жртава из једноставног разлога што се логично претаче у оптужбу против једног цијelog народа што, наравно, није точно. Злочине у Јасеновцу су починили усташе, а не Хрвати. Односно, само неки Хрвати, и, у мањем броју, неки чији се потомци данас изјашњавају као Муслимани/Бошњаци. Хрвати су већином били на другој страни, партизанској. И Срби с њима.“

Да ли је било баш тако?

Председник Одбора за дијаспору и Србе у региону Миодраг Линта критиковао је својевремено хрватску председницу Колинду Грабар Китаровић због изјаве да је хрватски народ, сразмерно броју становника, највише допринео антифашистичкој борби у Другом светском рату:“Добро је

познато да је хрватски народ до јесени 1943. године у великој већини учествовао у оружаним снагама нацистичке Независне Државе Хрватске и нацистичке Немачке“.

Линта је говорио о саставу Првог и Другог хрватског корпуса у лето 1943. године: „Први хрватски корпус 27. јула 1943. године имао 6.230 бораца, од којих је Срба било 5.910 или 95 посто, а сви осталих 5 посто (Хрвата 305, Муслимана 10, Црногорца четири и Италијана један). Други хрватски корпус основан у пролеће 1943, 1. августа исте године имао је 9.408 бораца, од којих је било 6.639 Срба или 60 посто а свих осталих 40 посто (2.508 Хрвата, 101 Мађар, 84 Муслимана и 77 осталих).“

Хрвати су масовно били у усташама и домобранима, али, кад је 1943. Италија капитулирала и кад је било јасно да Хитлер губи рат, похитали су у партизане на чијем челу је стајао Хрват Тито. Павелић губи, али Тито, под заштитом Черчил – Рузвелт – Сталјин, добија.

Линта нас подсећа:“И поред тога уочи завршетка Другог светског рата маја 1945. године оружане снаге НДХ су бројале и даље око 200.000 војника у које су укључени и Хрвати и Муслимани из БиХ. И то без око 30.000 Хрвата који су служили у Оружништву НДХ или војној полицији и Хрвата који су учествовали у оружаним снагама Немачке војске. (...) Дакле, може се јасно закључити да је пред краја рата већина Хрвата и даље била у оружаним снагама НДХ тј. у усташама, домобранима, и војној полицији и мањи део у немачкој војсци, а не у партизанима“.

Линта каже да је Србима призната велика улога у партизанској борби на територији Хрватске, и да им је то дало право на пуну равноправност у послератној југословенској федерацији:“О признању учешћа Срба из Хрватске

у НОР-у говори и одлука ЗАВНОХ-а од 14. октобра 1943, која у тачки 8 каже: „Нема, не смије и неће бити Хрватске у којој Србима не би била зајемчена пунा равноправност и једнакост са хрватским народом“.

На трећем заседању ЗАВНОХ-а 9. маја 1945. године, док је рат још трајао, усвојена је Декларација о правима грађана демократске Хрватске у којој пише: „Хрватски и српски народ у Хрватској потпуно су равноправни“. Ова одредба била је саставни део свих устава Хрватске од 1947, па све до 22. 12. 1990. године, када је, каже Линта, „проусташка власт на челу с Туђманом захвалила краишким Србима за стварање Хрватске у оквиру Југославије тако што их је избацila из Устава и протерала са својих вековних огњишта уз брутална убиства“.

Те чињенице се морају потрти. Срби морају бити криви зато зато што су претерани из Хрватске – бунили су се против неоусташтва, а нису смели. Није крив наследник Павелића, Туђман, који је преко двеста хиљада Срба, до јуче конститутивног народа у Хрватској, претерао. Криви су сами Срби, народ који се нашао на удару НАТО империје чији је циљ „десрбизација“ Балкана, пошто су ти Срби вековима непокорни империјама, и још су „природни“ савезници мрске Русије.

Зато се смањује број жртава Јасеновца.

Зато се блате геноцидолози који говоре истину – не само Срби. Довољно је поменути Гидеона Грајфа. Он није Србин, али га ревизионисти, са српске стране пре свега, стално поричу и исмејаву.

Ипак, један од првих који се нашао на удару ревизиониста, Хрвата и Срба, био је и др Милан Булајић. Видећемо зашто.

КО ЈЕ БИО МИЛАН БУЛАЈИЋ

Булајић је рођен 6. септембра 1928. године у Вилусима код Никшића. Био је у партизанима од тринесте године. Доктор међународног права и дипломатске историје, Булајић је скоро четири деценије провео на раду у Министарству иностраних послова, а у пензију је отишао као главни правни саветник за међународне односе. Био је носилац бројних домаћих и међународних признања.

Као пријатељ суда учествовао је на суђењу Адолфу Ајхману 1961. у Јерусалиму, а потом је у својству посматрача присуствовао процесу усташким терористима због напада на војну мисију Југославије, у Берлину 1970. Наредне године био је посматрач на суђењу убицима југословенског амбасадора у Стокхолму 1971, а као посматрач САНУ био је на суђењу Андрији Артуковићу, у Загребу 1986. године. Био је покретач оптужбе, захтева за екстрадицију, и суђења усташком команданту концентрационог логора смрти Јасеновац, ратном злочинцу Динку Шакићу, чијем је суђењу присуствовао у Загребу 1999. године.

Булајић је учествовао на бројним домаћим и међународним скуповима и доказао се као аутор низа драгоценних књига о Србоциду у Другом светском рату и у ратовима деведесетих.

Овај каријерни југословенски дипломата је оснивач и први директор Музеја жртава геноцида у Београду, чији је циљ био да се сазна пуна истина о јасеновачком логору и да се спречи ревизионизам Фрање Туђмана и његових следбеника. Живот је посветио борби за истину.

ФРАЊО ТУЂМАН И МИЛАН БУЛАЈИЋ: ПОКУШАЈ ДИЈАЛОГА

У циљу утврђивања истине о Јасеновцу, на међународном скупу у организацији САНУ („Јасеновац 1945 – 1988.“) предложио је Булајић формирање базе података о жртвама усташког терора. На основу тог предлога и формиран је Музеј жртава геноцида.

Када је Фрањо Туђман, уочи распада СФРЈ, објавио ревизионистички памфлет, „Беспућа повијесне збиљности – расправе о повијести и филозофији злосиља“, Булајић је упозорио домаћу и светску јавност:“Стварни смисао Туђманове „теорије“ – неоусташтво и разбијање Југославије“.

С обзиром да Туђман није одговорио на ову тезу, 8. јуна 1990. године Булајић је позвао будућег председника *неовисне Хрватске* да „пред хрватском и српском, југословенском и свјетском јавношћу докаже јавно изнијету тврђњу у својој књизи „Беспућа повијесне збиљности“ да је тај простор (Јасеновац – Градишка) послужио за логор новим властима, најприје јединицама Југословенске армије а затим и цивилним властима НР Хрватске“.

Већ 6. јула Булајић од Туђмана тражи да образложи свој пројекат претварање Меморијалног подручја Јасеновац у заједнички меморијал жртава и злочинаца.

На Међународној конференцији о Југославији 6. новембра 1991, сада већ као председник Хрватске, Туђман тврди да је у Јасеновцу убијено двадесет хиљада људи, pozivajući se na „нова немачка документа“, која никад ником није показао. Булајић опет диже свој глас немирења са лажју.

Када се, у доба ратова у последњој деценији 20. века, подручје логора Јасеновац нашло на две различите државне територије (део у Хрватској, део у Републици Српској), Булајић предлаже да УНЕСКО заштити цео комплекс. Предлог није прихваћен.

Предлагao је и заједнички пројекат утврђивања пуне истине који би Србија спровела са Хрватском. Ни тај предлог, наравно, није прихваћен. Исто је прошла и Булајићева иницијатива да се формира Мисија Уједињених нација за утврђивање чињеничног стања, коју би чинили светски експерти.

БУЛАЈИЋ НЕ ОДУСТАЈЕ

Туђманова Хрватска је кренула у радикални обрачун са „јасеновачким митом“. Хрватски информациони центар и Хрватски институт за повијест објавили су књигу Јосипа Печарића, универзитетског професора математике, „Српски мит о Јасеновцу“, као и дело Филипа Коена, „Тајни рат Србије“. Печарић Булајића проглашава за „ратног злочинца“.

Овај ипак не одустаје. Априла 1995, опет се обраћа УНЕСКОу, тражећи да се Јасеновац стави на листу светске баштине. После девет месеци, директор Центра светске баштине, Бернд фон Дросте, јавља да „са дужним поштовањем према подручју у питању, не може да не укаже да уписивање било ког подручја у листу светске баштине јесте ислкучиво право државе на чијој територији је имовина у питању лоцирана“. „Бљесак“ и „Олуја“ били су оконча-

ни, Јасеновац је у Туђмановим рукама. Надлежна је, дакле, само Хрватска.

Године 1996, спречена је изложба о Јасеновцу у САД и Израелу, а приликом разговора у Музеју холокауста у Вашингтону и Музеју толеранције Визенталовог центра у Лос Анђелесу, Булајићу је речено да је Јасеновац – „политика“.

Професор Бари Литучи, крајем 1997, на Кингсбороу колеџу у Њујорку организује међународну конференцију, на којој наступа, као „стручњак за демографију“, инжењер Владимир Жерјавић, у име Туђманово. Притисак америчких власти спречава формирање Међународне комисије експерата и доношење акционог плана утврђивања чињеничног стања.

СУДБИНА ЈАСЕНОВАЧКЕ ЗБИРКЕ

Јасеновачку збирку је 1991. од уништења које је планирао неоусташки Туђманов режим спасао кустос тадашњег музеја, Симо Брдар, који ју је пренео у Козарску Дубицу и сместио у свој стан. Милан Булајић је покушао да збирку пресели у Београд како би се, с обзиром на њен значај, унела у адекватан простор. Срби из ондашње Владе Републике Српске су му рекли да се „грађа о страдањима у логору Јасеновац као културно добро од изузетног значаја не може износити из земље“.

Влада РС је на седници 9. јула 1999. године донела одлуку да се грађа из Козарске Дубице преда Архиву РС у Бањалуци. Симо Брдар је у септембру 1999. то и учинио. Архив РС се обавезао да ће збирку чувати, пописати и вратити Јавној установи „Спомен-подручје Доња Градина“.

Међутим, грађа је на основу споразума Милорада Додика са Дијаном Салцман уступљена САД. Вашингтонски Музеј холокауста је крајем те године, 5. децембра 2001, комплетну збирку вратио у Спомен-подручје Јасеновац, то јест на дар Туђмановој Хрватској.

Додик је на саслушању пред Анкетном комисијом Народне скупштине РС потврдио да је „из разлога хитности потписао спорни споразум без знања Владе РС”, а јавност у РС је за ово сазнала након што је грађа већ предачена у Вашингтон и предата Хрватима.

Који је, до данас, држи „у депоима“. Наравно.

БУЛАЈИЋ ПОСЛЕ ПЕТОГ ОКТОБРА

После петог октобра, рат домаћих ревизиониста и кроатофила против Милана Булајића се наставио. Бранко Радун сведочи: „После 5. октобра је истеран из Музеја жртава геноцида који је водио и рад музеја је блокиран. Рекао ми је да су му одузели компјутер у коме су били бројни документи о српским страдањима из Другог светског рата, али и документација о 1995-тој. Затим су кренули и ревизионисти да смањују број жртава геноцида и релативизују број страдалих у Јасеновцу“.

У овом периоду, као непожељни сведок истине о Србоциду, Булајић је новинарима причао ствари које су више него актуелне: „Ми радимо против себе. Ја сам дубоко веровао у Истину. Верујем и данас. Верујем у оно што је записано у Светом Писму „Истина ће вас ослободити“. Сви се куну у истину, а нико је не жели.“

Опет је почело институционално прећуткивање исти-не о Јасеновцу. Булајић, наравно, није ћутао: “Одбор САНУ за сакупљање грађе о геноциду је укинут 1994. у време обновљеног геноцида. Државна комисија за ратне злочине коју је образовала Скупштина СФРЈ је такође укинута 1993. Савезна комисија за злочине против човечности и међународног права је одлуком Петооктобарске владе 2002. пасивизирана, а грађа предачена у СИВ. Музеј жртава геноцида је исте године пасивизиран и предачен у Крагујевац. Фонду за истраживање геноцида су одузете просторије и електронска технологија и ускраћена финансијска средства.“

Сасвим логично. Нарочито после петог октобра 2000. године.

ШТА ЈЕ СРБИЈА МОРАЛА ДА УЧИНИ?

Булајић је вапијао: “Изучавање геноцида мора бити подигнуто на највиши ниво и морало би се институционализовати, а не као до сада препустити добронамерним појединцима.

Србија мора донети закон о забрани и кажњавању негирања злочина геноцида, минимизирања броја жртава и ревизије историјских чињеница.

Недавно је “Нова Далмација“ питала председника Тадића у време његове посете Хрватској, да ли Србија размишља о питању обештећења Јасеновачких жртава.

Ја сам био запрепашћен када сам прочитао да је он одговорио да то не долази у обзир сада јер би пореметило односе у регији! Немци су обештетили Јевреје. Ни после 64 године од пробоја Јасеновачких затвореника није утврђена

истина о броју жртава. Број од 700.000 жртава није израз „српског мита о Јасеновцу“. Тај број наводили су хрватске институције и истакнути независни истраживачи.

На делу је минимизирање клероусташког геноцида над Србима, Јеврејима и Ромима, па тако Славко Голдштајн 2005. године на комеморацији у Јасеновцу у пратњи премијера Хрватске Ива Санадера изјављује да се број Јасеновачких жртава креће између 80 и 100 хиљада !

Члан Хрватске Академије наука и уметности Јосип Печарић је “научно“ подржао Јасеновачке жртве и изјавио да је живот од свих могућих узрока изгубило евентуално 3.000 људи, не више од 5.000. Исти академик је предложио да ја, због писања, будем проглашен за ратног злочинца.“

Кад су већ Артуковић и брачни пар Шакић умрли мирно, нека се суди Булајићу.

УСТАШКИ ЗЛОЧИНЦИ УМИРУ СПОКОЛНО

Пошто се хрватски ревизионисти често позивају на државни попис жртава рата из 1964, Булајић је упозоравао свој народ да не наседа на лаж: “Попис жртава геноцида из 1964. године је била стравична злоупотреба, када се дошло до цифре од милион жртава рата, од чега у Јасеновцу испод 100.000 људи.

Уместо да се изврши ревизија, Влада је издала наређење да се подаци ставе под ембарго. Када сам направио Музеј жртава геноцида са директором Савезног завода за статистику поставио сам захтев да се отворе те архиве.

Констатовано је да је тај попис обухватао око 59% жртава, што нас одмах доводи до два милиона жртава. Наши

историчари говоре о Јасеновцу као да је то логор на неком трећем континенту.“

Хрватска је усташке злочинце ослобађала одговорности, а Срби су, у ратовима деведесетих, постали „геноцидни“. Булајић је подсећао: „Нада Шакић, најмонструознија жена убица у логору Јасеновац, полусестра усташког злочинца Макса Лубурића и жена Динка Шакића, заповедника логора у Јасеновцу, мирно проводи старост у елитном старажачком дому у Загребу. И поред доказа, суд у Загребу је ослободио кривице и тако показао зашто је 1998. затражио њено изручење од Аргентине када и суд у Београду. Уместо на робији, Нада Шакић ужива све привилегије достојне националног хероја и заслужног грађанина. (...) Ни Андрија Артуковић, ни Динко Шакић – командант Јасеновца, нису осуђени за геноцид. Ни Иво Ројница, стожерник у Дубровнику, као ни Нада Шакић, нису осуђени за геноцид. Осуђен је за геноцид генерал Радислав Крстић иако никога није убио. Председник Југославије је оптужен за геноцид, председник Србије, начелник Генералштаба, генерали који су борили ову земљу на Косову, сви су они оптужени за геноцид. Скоро да и нема Србина који није оптужен за геноцид. Ми смо већ морали напasti ову прву пресуду за геноцид, генералу Радиславу Крстићу. Он није крив, а осуђен је.“

Булајића нису хтели да слушају.

ЈАСЕНОВЧИЋ И СРЕБРЕНИЧЕТИНА

Пошто у НАТО наративу Јасеновац мора постати *Јасеновчић*, а Сребреница *Сребреничетина*, Булајић је описао правила нове србофобне игре.

О добу када је Република Српска правила свој, компромисни, извештај о Сребреници, Булајић је причао о својој посети тадашњем члнику Републике Српске: "Чавић ми је рекао, када сам био код њега, да је он под притиском Ешдауна, који не прихвата извештај Дејана Милетића и да мора формирати државну комисију, да би она дала неки објективнији извештај. Тада ме је Чавић питао: "Господине Булајићу, јесте ли Ви спремни да уђете у ту државну комисију?", с обзиром на моју познату тезу да Војска Републике Српске у Сребреници није извршила геноцид - било је злочина, али није било геноцида. Ја сам му одговорио: "Ја то не могу одбити." Чавић ме је питао да ли могу предложити у комисију још неког од међународног угледа, да би се одуприли Ешдауну. Ја сам предложио Хорха Богданича, аутора документарног филма "Рат који се могао спречити". Тај филм је врло значајан и он хоће да прави такав документарни филм о Сребреници. Хорх је то прихватио. Прихватио је и Филип Корвен. Он је, кључне 1995. године, био координатор у Босни. И професор Србољуб Живановић прихватио је позив. Професор Живановић живи у Лондону (он је 1964. године први откопавао у Јасеновцу) и због тога је морао лутати по свету под капом ОУН. Професор Живановић је један од најбољих светских стручњака за масовне гробнице и члан је Британске краљевске академије. Те три биографије и моју послао сам Чавићу и Микеревићу.

Ни један од нас четворице, нити је уврштен у државну комисију за испитивање геноцида у Републици Српској, нити су се господину Корвену, господину Богданичу, као ни нама, обратили да кажу "хвала вам што сте изразили спремност", па да су онда могли измислили неки разлог зашто нас нису уврстили у Комисију."

Али, ко мари? Тако се код нас ради – с презиром према струци и науци.

ХРВАТИ СЕ РАДУЈУ ПОБЕДИ НАД БУЛАЈИЋЕМ

Када је Булајић претеран са свога места у Музеју, Хрватска се радовала, о чему је српски геноцидолог причао: „Славко Голдштајн је изјавио да је »након одласка (истје-ривања!) др Милана Булајића са места директора Музеја геноцида у Београду, група младих истраживача направила ревизију броја жртава и дошла до бројке од 80.022 ликвидираних жртава усташког злочина у Јасеновцу«.

Историчар др Иво, син Славка Голдштајна је, гостујући на београдској БК телевизији бранио не само минимизирање жртава Јасеновца, већ отворено тврдио да бивши заповједник Јасеновачких логора Динко Шакић није могао бити осуђен за геноцид, »јер се утврдило да је убио само два заточеника!«

Ни др Андрија Артуковић, министар усташке полиције НДХ, није пред Zagребачким судом ни оптужен, суђен ни осуђен за злочине геноцида, већ за »обично убијство«.“

Милан Булајић је умро 2009. године. Њега епископ СПЦ, ревизиониста из Славоније, назива *несрећником*, и, скупа са садашњим директором Музеја жртава геноцида у Београду, сврстава га међу „нестручњаке“, као и Гидеона Грајфа.

КАКВЕ СМО „СТРУЧЊАКЕ“ ДОБИЛИ?

Уместо „нестручног“ Булајића, добили смо стручњака, који је, као геноцидолог, објавио једну библиографију о Холокаусту на српском језику, и још већег стручњака, који је објавио, између остalog, три публицистичке књиге о *митома и задлудама* светске и српске историје.

У својој студији „Када мртва уста проговоре (О Србоциду хрватске државе 1941 – 1945)“, објављеној у новосадском „Прометеју“, Владимир Умељин ће подсећа како се данас стиче назив стручњака за Јасеновац, са све подршком србијанских владајућих кругова (знатно да је дуо стручњака без књига о Србоциду подржала лично Ана Брнабић, а један од њих је био чак **трећи** на недавној предизборној листи посланичких кандидата владајуће странке).

ТО ЈЕ НАМА ДАЛА НАША БОРБА: САД ИМАМО АЛЕКСАНДРА КОРБА

За домаће ревизионисте прави научник (бар кад је Србоцид у питању) јесте немачки ревизионист Александар Корб, који је, 20. маја 2018, у загребачком „Јутарњем листу“, дао интервју у коме каже да НДХ није ни планирала покољ Срба:“Нема доказа како је постојао мастер – план који је предвиђао сувестру ликвидацију српског становништва у тој држави“. И још:“Примарни мотив је био исељавање, а не физичко уништавање. Отпор погођених и новонастали проблеми су међутим радикализовали прогонитеље, па су масакри и масовна убиства у логорима само каузални деочузи ланца, који су следили после неуспешног

исељавања“. Чак и логор на Пагу није замишљен ради убијања Срба, тврди Кордб:“Основање логора је подсећало на планове хрватске владе да запосли логораше у соланама и на пољопривредним радовима“. Па и клање Срба србосеком није плод намере, него, опет по Корду, резултат извесних околности:“Широко коришћење ножева током убијања није нужно проистицало из логике сировости. Ово је могло да буде мотивисано чињеницом да криминлаци нису имали ватreno оружје, или пре зато што су били боље обучени за руковање ножем“.

КОРБОПОКЛОНСТВО

Српски ревизионисти постали су прави *корбојоклоници*: тако му је, пре више од једне деценије, извесна фондација „Михаел Жикић“, у чијем жирију је било и двоје наших историчара, доделила награду „Андреј Митровић“. Позван је, од стране државе, коју, што би рекли Американци, финансирамо од својих пореза, да у Палати Србија априла 2016, говори о Холокаусту и Порајмосу (не и о истређењу Срба), са све домаћим „срећником и стручњаком“, већ поменутим аутором једне библиографије (јер су, како рекосмо, Булајић и Грајф и несрећни и нестручни). Онда је стигао у Музеј жртава геноцида, јула 2019, да поучно прича са младим истраживачима, који су о томе објавили извештај у годишњаку Музеја. Па је, са благословом надлежне архијерејске власти, говорио, опет са ревизионистом са панагијом, на скупу „Новомученици: Полиперспектива“, а скуп је одржан 2021. у Загребу, у православној гимназији „Канатакузина Катарина Бранковић“.

Да, да, читаоче, то је исти онај Корд кога Умељић у својој књизи цитира као „срећног стручњака“ са следећим тезама: Ватикан и „Црква у Хрвата“ немају никакве кривице за Србоцид, а у логорима су људи највише страдали од „глади, хладноће и епидемија, мада и кроз повремена масовна убиства“.

КУДА НАС ВОДЕ „СРЕЋНИ И СТРУЧНИ“?

Некад смо, на челу Музеја жртава геноцида, имали *несрећној и нестручној* доктора наука Милана Булајића, а сада имамо *срећној и стручној* „не – доктора“, човека од пуке публицистике, чије је тезе (и тежње) описала академик Мира Радојевић. Дотични, наиме, тврди да је „наша успомена на Јасеновац доминантно политичка и математичка“, да тамо беше највише „120 – 130 хиљада жртава“, и да „сви заједно манипулишемо жртвама“ (то јест, и Хрвати и Срби, и наследници Туђманових „бесспречних повијесних збиљности“ и потомци закланог народа, само су манипулатори). Домаће (и већ одомаћене) ревизионисте подржава, поред Ане Брнабић, и хрватски левичар, пријатељ папе Фрање, Драго Пилсел, који сматра да је циљ челника СПЦ да окончају „митоманске наративе везане уз Јасеновац“, при чему је „врло важно што СПЦ даје тако вриједан допринос повијесној истини“. (Под „СПЦ“ читај – мени драги ревизионисти у мантији).

Ко, поред Пилсела, доказује стручност ових срећника новокомпоноване геноцидологије у нас? Па, један жовијални недељник, који се тако и зове, и који је 27. августа 2015. ревизионисту са панагијом прогласио за „највећег струч-

њака СПЦ за Холокауст и Други светски рат“. А кандидат са владајуће листе се квалификовao сам, тврдећи да, докле год имамо сведочанства преживелих жртава геноцида, „нису нам потребни историчари“.

Умељић се пита – зар „срећни стручњаци“ не виде штету од свог ревизионизма, који, путем деконструкције прихваћеног броја жртава, води потпуном порицању Србоцида у НДХ? Нарочито ако се њихова методологија (попљуј Булајића и Грајфа, величај Корба) усвоји на државном нивоу.

А ка томе се, очito, иде.

При чему, наравно, Србија верна свом памћењу неће пристати на ту врсту плана и програма. Који чита, да разуме.

ПОСТЈАСЕНОВАЧКО ЈУГОСЛОВЕНСТВО ИЛИ ОПРАТИ ХРВАТСКУ, ОБЛАТИТИ СРБИЈУ: СМИСАО РЕВИЗИОНИЗМА ПО САЛАМОНУ ЈАЗБЕЦУ, МИЛАНУ БРДАРУ И СВЕТОЗАРУ СТОЈАНОВИЋУ

ВЕЛИКИ ПЛАН ЈЕ ОСТВАРЕН

Године 1941, 21. јула, Еуген – Дидо Кватерник, десна рука Анте Павелића, покретач покоља Срба и осталих „непоћудника“ у НДХ и оснивач концлогора смрти, ослободио је затвора свог друга са студија, Бранка Пешеља, личног секретара Влатка Мачека, и остао с њим, што би се рекло, „у срдачном и пријатељском разговору“. О томе је Пешељ објавио успомене 1961, у емиграцији. Кватерник је прича о „чишћењу терена од Срба“: „Нисам се могао суздржати да не примјетим како „чишћење терена од Срба“ не води ничем добром, и да бисмо ми једног дана могли скупо платити ту политику, јер, излануо сам, рат још није завршен, и нитко не зна са сигурношћу, то ће га добити... Зачудо, Кватерник је остао миран и рекао ми: „Ја знам, да ти мислиш и очекујеш, да ће рат добити Енглези. Ја се с тобом слажем; и ја држим, да ће Енглези на крају добити рат, али Срба у Хр-

ватској више неће бити. Према томе, тко год добије рат, морат ће прихватити ситуацију, какову је буде нашао“.(1,92)

Све што је Кватерник предвидео, десило се.

Срби су, после Јасеновца, „Бљеска“ и „Олује“, постали незнатна мањина у Хрватској, у којој су, до Фрање Туђмана, били конститутивни народ.

ИЗВЕШТАЈ НАПРЕДНОГ КЛУБА

Како живе и шта доживљавају, видимо из извештаја Напредног клуба за 2020/2021. годину. Наводимо га екстензивно, јер нема бољег начина да видимо како се Павелићев и Кватерников план остварио.

„Хјуман рајтс воч“ у извештају из 2020. ујућује на напазе хрватског Зашићивника љава ћрађана а у коме се указује на насиље најаде на Србе у Хрватској и о клими нећоперанције ћрема мањинама. Сви ранији извештаји Хјуман рајтс воча наводе најаде и дискриминацију Срба као један од кључних проблема Хрватске када је реч о мањинским љравима. И УНХЦР је ћоком 2020. ћриметио ћорасић нећрћељивосћи ћрема Србима, забележивши десет инцидената, као и велики број случајева ћовора мржње ћрема њима. Саветодавни комитет Савета Европе (СЕ) за Оквирну конвенцију за заштиту националних мањина у мишљењу о заштити љава националних мањина у Хрватској указао је да дискриминација мањина јача, посебно ајосијрофирајући Роме и Србе. Комитет наводи да је од ћрећиходној извештаја о Хрватској забележен расни броја злочина из мржње и „инцидената са ћовором мржње у медијима и ћолитичком дискурсу“. Комитет је, међутим, ћоздравио „процес ћоми-

рења“ који се дојодио у лејто 2020. године када је поштаред-
седник Владе Хрватске, из реда српске националне мањине,
„учествовао на комеморацији у част послобођења хрватске
територије“, односно обележавању шакозваног Дана победе
у Хрватској.

У извештају хрватској заштитниција права трађана
(„Извјешће Јучке правобраништељице“) за 2020. годину, у
делу о злочинима из мржње наводи се „да су жртве злочина
из мржње најчешће Срби (50%).“

Хрватски омбудсман посебно апострофира важност
упоје полиције у преизнавању и превенцији оваквих злочи-
на, али наводи да „осим једнодневне едукације „Промицање
права на различитост и борба против нестриљивости и
mrжње“ за мањи број правосудних дјелатника из обитељ-
ској и казненој прави, током 2020. није било других едука-
ција о злочинима из мржње.“(2)

Дакле, није то нека тема у Хрватској: образовање за
заштиту српске мањине. Каква едукација? Сви домолубни
процеси су окончани. Срби су, осим у траговима, заувек
нестали из „лијепе њихове“.

ГОВОР МРЖЊЕ ВОДИ ДЕЛИМА МРЖЊЕ

Напредни клуб о даљем „ульудбеном“ напретку Хр-
ватске каже: „Хрватски заштитник права трађана шако-
ђе наводи да „осим лажним вијесима, током 2020. је
јавни простиор и даље обиловао појавама говора мржње у
облику трафита и трансарената, појути „Србе на врбе“,
„удиј Срдина“, усташикој слова „У“, свастиче или покличе
„За дом сјеремни“, приказа дрва за вјешање с омчом и пору-

ком „Serbian Family Tree“ и слично. Жртве оваквих тојава били су претежији Срби и Роми те трагишељи међународне заштите. Специфично у 2020. било је ксенофобно извјештавање о кинеским туристима те симатизирајуће вијести о младима те старијима и другим ризичним скупинама.“

У 2020. дошло је и до њорасна насиља међу навијачким трупама хрватских и српских клубова на подручју Вуковара а Заједничко вијеће омладина указало је како су више људи најаднути припадници српске заједнице који нису ни навијачи нити прате фудбал. Сами Срби у Хрватској истичу да се значајно повећава број случајева мржње према српској националној мањини као и говора мржње кроз медије и другијевене мреже. (...)

Хрватске правосудне институције конинуирани дезавуишу или избеђавају да воде процесе који се односе на тештања дискриминације Срба. Тако је ћевач усташких песама Марко Перковић Томисон ослобођен за узвикивање ћоклиса „За дом сјремни“ у песми „Бојна Чавојлаве“ а државни ћправодранилац одбио је да поиступи о заштити законитостим или да се обрати Врховном суду.“(2)

Чиста усташка лирика Марка Перковића доказ је да је Хрватска, тако крофнаста и пулфнаста, пре свега земља кроасана, па тек онда све остало. А у таквој земљи мржње према људима, потрошачима кроасана, не може бити, зар не? Осим према Србима, који, како рече Анте Старчевић, „отац домовине“, и нису неки људи, него више „накот за сјекиру“.

СВЕ СУ ЈАЧИ НАВИЈАЧИ

У извештају Напредног клуба стоји и следеће: „Хрватски навијачи су јуна 2020. усред Зајрева развили трансфаренти на коме је пишало „Ј... ћемо српске жене и децу“, при чему је последње слово „у“ у стилу усташког знака. Одговорни су касније прогесуирани. Иако су признали кривицу, сви су осуђени на условне казне шако да нико није ошишао у затвор, док је суд као „олакшавајућу околност“ узео што да су окривљеници – који су редом признали да су чланови екстремне навијачке групе „Бег блу бојси“ – помагали спрагалима у земљоштресу на Банији, међу њима и Србима.

Претришти је примера који показују крајње екстремне транзице ширења мржње према српској заједници у Хрватској. Тако је ћацима осмој разреда једне основне школе вероучитељица дала задатак са ђиштањем са киме не би седели у кућеу, а међу ионуђеним одговорима били су хомосексуалац, простантиста из Берлина, Ром који је изашао из затвора и српски војник из Босне. Осим разговора са наставнициом, није познато да су предузете икакве друге мере. Посланик једне од најјачих хрватских партија – Домовинске покрета, Анте Пркачин оштужио је у Сабору Српску православну цркву (СПЦ) да је она „у задњих седам година најодумуклији и најуборнији непријатељ хрватског народа“. На мисију коју је уживо преносила Хрватска радио-телевизија, оштац Доминик Гердиц ћоворио је трајанима за која да (не)ласају на локалним изборима, па је између осмалога рекао: „И онда у једном тренутку нађу се још и неки шамо брадати, назовимо их свештеницима опасних намјера, ћоворићи нама што су наши свеци, што су наше светиње, што су великанни. Вријеме је, хрватски народе, да се прородуши! Ти ниси ни

неспособан народ, ниси ни ћлуј народ, ти си један велики народ који је штотко тоја дао њовијести.“

Хрватска радио-штелевизија ојрадила се од изјава овој католичкој свештеници.“(2)

Али, „Црква у Хрвату“ свакако није. Она је стуб *домољубља*, дом за који су Хрвати спремни.

ЗА ДОМ И ДАЉЕ СПРЕМНИ

Напредни клуб нас подсећа:“У јавном говору Хрватске и даље се ћравда усјаштво и ћоздрав „За Дом сјремни“, како међу саборским засјујницима шако и на медијима. Аније Пркачин, ћосланик Домовинској ћокрејти у Хрватском сабору, рекао је да је ХОС (Хрватске оружане снаге) настапао на ћрадицији усјаша.

Извесни Томислав Драјун, који се ћредсјавља као ћуномоћеник Хрватској уљудбеној ћокрејти, ћрејтио ћуждом хрватским медијима ћврдећи да је он рејисијровани власник ћоздрава „За Дом сјремни“.

Скандалозно је да у Хрватској, која у Уставу ћверди да је утемељена на антифашизму, и даље у 12 ћрадова има улица чији називи се доводе у везу са Независном државом Хрватском.

Екстремно десни лист *Хрватски ћједник* из Задра објавио је засјирашујући коментар, у којем се Србима у Хрватској ћоручује да ће „ћре или ћосле завршијти на ћойису јасеновачких ћртава“. На ћравославни Ускрс 2021. у Борову ћруја навијача Динама, уз ћратњу ћопиције, ишла је улицама и ћевала „Ој хрватска мајти – Србе ћемо клајти“. Снимак је објављен у јавносјии а хрватски ћредсједник Ми-

лановић реаговао је шако што је оштружно премијера Пленковића и председника СДСС Милорада Пујовића (!) за што истина полиција није ухайсила одговорне.

На Европском првенству у фудбалу хрватска репрезентација однела је чак четири утакмице у дресовима који су на себи имали заславу усташке, фашистичке, Независне Државе Хрватске. За стављање заславе на дресове одговорни су економи Хрватској фудбалској савезу а власник фирме која је произвела дресове рекао је да је у иштању случајност.

Јуна 2021. отворена енциклопедија Википедија забрањила је приступ уреднику хрватске Википедије због тоа што је у први пут исказао позитивне текстове о НДХ и нацистима и умањивао обиме усташких злочина.

У хрватској јавности је на осуду нашао и филм *Дара из Јасеновца* који се дави злопасним концепцијама појором, који је окарактерисан као српски пропагандни пројекат.⁽²⁾

И Јасеновац је, дакако, „српски пропагандни пројекат“. Шта би друго био?

АГРЕСОРСКО ПИСМО

Културоцид се наставља. Напредни клуб нас обавештава: „У Хрватској се и даље хирилица изједначава са „ајресорским писмом“ и њена употреба се систематски судбија, како преко националистичких и фашистичких мединских кампања, шако и кроз нејосуђујање државних организација. Одбор министара Савећа Европе упозорио је Хрватску да српски језик и хирилица нису доволјно заслуђени у јединицама локалне самоуправе и позвао државне власти да

погнесу извештај о йређорукама за њихово србовођење до 1. марта 2023. 91 године.

Тако и данас у Вуковару, и поред чињенице да су искућени законски услови, ћириличне шабле и наћиши и даље нису видљиви, односно, йрелетљени су хрватским застицавама. Како се наводи у извештају хрватској заштитници ђрава ћрађана, „Градско вијеће Вуковара, друѓу ћодину за редом, формално је искоштало налoї Уставној суду да сваке ћодине ђроведе рас ђраву ше одлучи о евентуалном ђроширењу ђрава на ујо ђреду српској језику и ћирилице, но као и 2019., закључило је како збој „уставној одјађања ђровођења шосијујака ђројив љочинијеља ратних злочина, нису учињени шо ђредни ђредувјети за ђриздавање нових шоседних ђрава у оквиру равнотравне ујораде језика и шисма српској националној мањини.“ Тиме се фактички, збој неефикасности љијела ђројона у ђроцесирању љочинијеља злочина, комитетној српској заједници ускраћује ђроширење ђрава на ујораду власнијој језику и шисма.““

Док је италијански језик ћрихваћен и ђрисујан у јавном домену и у јединицама у којима не шосијоји законска одвеза за њејовим увођењем, што није случај са српским. На ћример, у Глинама је 27,46% и у Ојулину ће има 17,72% Срба, иако су искућени услови за коришћење ћирилице, што није србованено. Неке јединице које су обавезне да уведу српски језик јер Срби чини више од ћрећине сјтановништва и даље нису ускладиле сјатају (Грачац) или су то учиниле, али двојезичност не ћримењују (Врбовско и Доњи Кукурузари), чак ни шостављањем двојезичних љоча на зграду ојишиће. О ћоложају српској језику ћовори и истраживање ћрема којем чак ћоловина средњошколца у настави на српском језику на вуковарском ћодручју, намерава да факултетско

одразовање настапави у Србији, што, закључује се, утичује и на доживљај дискриминантности, неприпадања (осим не-посредном завичају) и тешкобе да језик којим говоре неће бити прихваћен у другим хрватским правовима у којима би могли да студирају. У Хрватској постоје јаки пласови који говоре у првом укидању школа и вршића на српском језику. У том поједу посебно је активан правоначелник Вуковара, Иван Пенава, који је прво хтео да укине мањинску школу, залажући се за смањење разреда хрватске и српске деце, што се у околностима национал-шовинизма према Србима не може сматрати добрым пошевом.“(2)

Европска уљудба, па то ти је.

ДОМОВИНСКИ РАТ КАО ТРАЈНА ВРЕДНОТА

Напредни клуб нас опомиње да нема ниједног ратног злочинца кога неовисна Хрватска неће одликовати за заслуге у Домовинском рату:

Агресивна национал-шовинистичка кампања у Хрватској према Србима, која се базира на прораслави етничкој чишићења Срба и ненацији злочина, како оних из 1990-их тако и оних из периода Другог светског рата, тешко је онемоћила хрватско друштво да се суочи с прошлостју, до мере да ни институције нису слободне да раде у складу са законом, без оштетења да бране „Домовински рат“. Дојринос овој атмосфери дали су и највиши представници хрватске државе. Примера ради, председник Хрватске Зоран Милановић вратио је одликовања и генералски чин Бранимиру Главашу. Одликовања и чин Главашу је 2010. године одузето штадашњи председник Иво Јосифовић, након што је првосве-

иеном пресудом осуђен за ратне злочине над осјечким Србима у случајевима “селоћеј” и “јаража”. Установни, а йошом и Врховни суд Хрватске ту су пресуду укинули и њосијак вратили на јочејак. У Хрватској је до сада око 3.600 људи процесуирани за ратне злочине, а од тог броја само око 3% су били припадници оружаних снага Хрватске. Поред чињеница да су њоједини хрватски ћелијачари признали да је било злочина према Србима у Хрватској током рата, и даље недостаје процесуирање одговорних. Штавише, Срби који су поднели хрватским судовима пријаве за злочине, приморани су да – услед немојућности да нађу одговорно лице – плате прешкнове неусвојених судских њосијака. Срби и даље не могу да остваре права по њима накнаде штете за имовину уништењу у терористичким актима током хрватској сејарашичкој рату. Са друге стране, Хрватска и даље наставља са праксом тзваничних „тајних оиштужница“. Србија и Хрватска су њоследњи туђи размениле сискове процесуираних јочејком 2017. године. У тим сисковима су уз имена оиштужених, имена осуђених као и оних проплив којих се води испитраја. Али, према њодацима Веритаса, већ ту године Хрватска је имала 86 нових оиштужница које нису биле део тога претходног сиска. Проблем је што није јасно ко и по којим критеријумима саставља ту сискова. Имајући у виду неизвршено и арбитриран начин на који Хрватска користи ту сискове, изледно је да се ради о средству засићавања пронаних Срба како би се обесхрабрио њихов љоврајак. Како наводи Саво Ширдац из Веритаса: „Просечно се годишње покрене 36 нових испитраја или оиштужница и тлашим се да ће тога бити све док је жива генерација која је ратовала. Наћиће се, с времена на време, на том сиску и неки Хрват, али само да се

дацила њрашина у очи.“ Уз ово, и даље је отворено љиташање несталих. Званично се и даље траја за оснивачима 1.900 људи. Иако су и Хрватска и Србија размениле докуменће у вези са овим љиташањем, и даље није дошло до конкретног ћомака. Веритас тврди да се ради о ненадлежним подацима које користи Међународни комитет Црвеног крста, те да је стварни број несталих 1709. Оно што је нападоксално, јесте да Хрватска терајти Србију за нестанак ових људи, док се већином ради о осудама српске националности.

Односи српске и хрватске државе и даље су у сенци оитушуби за ратна дешавања 1990-их. У Хрватској се у прошеклих годину дана неколико пута говорило о захтеву да Србија ислати ратну одштету, те да ће то бити један од услова уласка Србије у Европску унију. Хрватска је такође највила да ће и љиташање несталих бити један од услова.

У прошеклих годину дана Хрватска је начинила низ оштрих ћестова према Србији, укључујући и захтев за „признавање ћеноцида у Сребреници“ као и сиоразум о спратишком партеру са такозваним „Косовом“ и најавом управљења хрватске војне базе у Јокрајини. Српски званичници су осудили ове поруке. (2)

Побијени, покатоличени, пртерани: како је Миле Будак и најавио. И оно мало јада што је остало, налази се под страхотним притиском.

ЗЛОЧИН НАД ЗЛОЧИНИМА: РЕЧ САЛАМОНА ЈАЗБЕЦА

У мају 2009. године, угледна српска новинарка и медиолог, др Биљана Ђоровић, разговарала је са нашим филозофом, др Миланом Брдаром, о Јасеновцу. У првом тому „Хронике разорене Троје“, књиге дијалога Ђоровић – Брдар, тај разговор је изашао под насловом „Јасеновац или политички перформанс издаје“. Поводом Дана Јасеновца, када у се, 1945, логораши пробијали у слободу, Биљана Ђоровић је уочила да „механизам ревизије историје Србије и Срба наставља даље да умањује историјску одговорност за злочине у НДХ и производи свест која је неопходна да би се та одговорност предбацила на српски тас.“(3)

Биљана Ђоровић је указала на антиревизионистички рад Саламона Јазбеца, човека који је био оснивач Хрватско-израелског друштва, и човек који се подробно бавио ревизионизмом у Хрвата. Биљана Ђоровић је рекла:“Мартелов институт из Загреба, невладина културна организација јеврејске националне мањине, основане с циљем борбе против сваког облика расне и верске дискриминације, антисемитизма и сваког облика ревизионизма, објавио је прошле године дело Саломона Јазбеца. Ово дело на 804 густо куцане странице проговара о опасној немани званој ревизионизам. Реч је о књизи „Magnissimum Crimen – Највећи злочин“, с поднасловом „Пола века ревизионизма у Хрвата“. На представљању књиге, 28. јуна 2008. у Загребу, Ален Будај, члник овог института, говорио је, а Биљана Ђоровић у емисији га цитирала:“Повјесни ревизионизам ушао је тако у школске уџбенике, стручне зборнике, дневнике и тједнике, мјесечнике, годишњаке, монографије, лек-

сиконе, енциклопедије. Појављује се редовито у католичкој црквеној штампи, а у ТВ календару практички свакодневно. А као круна порицања холокауста и геноцида успостављање новоотворених сталних музејских поставки на спомен подручју Јасеновац, свечано представљен 27. студеног (децембра) 2006. године. Тако је спомен-подручје Јасеновца постало Јасеновачко подручје заборава, реч је о завери мемдиокритетства које ревидира историјску стварност негацијом жртве и амнестијом одговорности.“(3)

Негација жртве – то је сама срж савременог хрватског домољубља.

ТЕМА КОЈА НАДИЛАЗИ СВАКУ ТЕМУ

Биљана Ђоровић је емитовала и део изјаве Саламона Јазбеца, аутора књиге, који је, између остalog, рекао:“Јасеновац је тема која надилази сваку другу тему и која садржи сваку тему у себи. То је квинтесенција свих патњи, свих мука, свих тражења свих недаћа овога друштва, за сва времена. То је постало јасније крајем 2006. године кад је представљен нови стални постав Меморијалног музеја спомен-подручја Јасеновац, јер се примјетио један колапс ове церемоније. Умјесто да се прикаже оно што се десило, приказана је заправо једна црна рупа која је имала ружичасти лук.“(3)

Да би описао шта се дешава у Хрватској кад је сећање на Јасеновац у питању, Јазбец је смислио појам „хурбноцид“: “У мојем вокабулару, хурбноцид је систематско уништење сјећања на Холокауст. У ширем смислу, упропаштавање повјесне имовине било ког геноцида, а у првенстве

ном значењу поновно убијање жртве. Створио сам га од латинске речи *occidere* – убити, уништити, затрти и јидишке речи *хурбн*, од хебрејске речи בָּרַךְ __, *хорбан*, што значи у ширем смислу жртву која се приноси што је заправо Холокауст. [Хурбноцид, дакле, значи затирање сећања на жртве геноцида, поновно убијање жртве.] Као што пишем у књизи, на страни 675, након сваког великог геноцида почиње велики заборав, велики програмирани заборав. Врхунац развоја хурбноцида манифестира се у понављању геноцида. Чудовишно се рађа нови геноцид из супстрата присилног заборава, последица прошлог геноцида. Злочинац тада вишеструко тријумфује, а почињени злочини трансцендирају његову смрт и смрт свих његових судруга у злочину; заправо, чак и кад је неким чудом правично кажњен, он своју макабричну задовољштину добија повјесним развојем догађаја, јер разорни трагови његовог злочиначког подухвата опстају кроз намјетнути колективни заборав. Тада други злочин се тако протеже кроз генерације, као Дракулин угриз.“(3)

Да би се ово остварило, рекао је Јазбец, неопходан је историјски ревизионизам:“Након што бива проведена кроз његов кабинет чуда, жртва се етимолошком алхемијом претвара у нежртву, у злочинца, а злочинац постаје жртвом. У коначном исходу, жртва се мора несретно упињати да се уопће доживљава жртвом, док у климаксу те дијаболичке шараде друштвена већина у коначници чак брука жртву, да клечући моли за оправданост. Након што се на повјесну истину примени реквизитариј ревизионистичке инквизиције, злодјела постају оправдана, а чинитељи небројених недјела узисују се на пиједестал националних јунака и светаца.“(3)

Шта то значи кад је Хрватска у питању?

УВЕК НА ШТЕТУ МАЊИНА

Јазбец је био одлучан: "У овој земљи почињен је Холокауст. У овој земљи почињен је страшан геноцид над Србима и Ромима. У овој земљи су довршена етничка чишћења. У овој земљи је довршено такозвано хумано пресељење народа и то вишеструко и поновљено. Што је данас с нама? Промјењена је друштвена слика увек на штету мањине, која је без зазора уништавана и трагично искључивана из свих друштвених токова. Наступом нове власти у Хрватској започео је интензивни процес ревизионистичке интерпретације свих догађаја из националне прошлости, особито забивања из НДХ-овског раздобља. Тај процес је додуше почео и прије. Што имамо данас? Стварне, истинске жртве у овој средини из редова јидовског, српског, ромског народа од стране неких, ма готово свих ревизионистичких повјесних писаца, представљају се тек колатералним страдалницима у турбулентним стадијумима националног развитка, док се стварним жртвама проглашавају Хрвати. Хрватски народ доживљава се колективном жртвом с особито трагичним усудом. Представља се паћеничком нацијом, посебно несхаћеном и трајно прогоњеном. То се, затим, популаризацијом преко разноразних десничарских медија сели у популарну културу."(3)

Одатле најјачки дух савременог усташтва на стадионима Хрватске. Таква је поп - култура у Хрвата.

НА ТРАГУ ВИКТОРА НОВАКА

То је разлог (од популарности Томпсона до величања злочинаца) због кога и даље треба писати о Јасеновцу, сматра Јазбец, нарочито кад се у обзир узме нова јасеновачка поставка: „Нема темељног квантума података из којих би се могло схватити тко је, како, зашто и од кога и у којем размјеру убијан на том мјесту, пре 65 година. То недостаје и због тога је то један енормни проблем.“ (3)

Јер, „ревизионизам почиње од малих лажи, од малих ствари, од малих искривљавања, да би у крајњој консеквенци дивље набујао до големих и пресудних лажи, до беспоштедног сатирања и рушења повијесног здања.“ (3)

Јазбец је нагласио да наслов његове књиге није непосредно повезан са књигом Виктора Новака, али је, симболички гледано, наставак овог дела: „Темељна полазница између Новаковог и мог дјела је црква. Ја чврсто држим да је родитељица повијесног ревизионизма у Хрватској, Римокатоличка црква у Хрвату. Стога се посебно давим њезином улогом родитељице, неговатељице, хранитељице, одгојатељице, заступнице, сузаштитнице, подупиратељице и јавне правобранитељице ревизионизма у Хрвату.“ (3)

То је, иначе, религиозна организација са којом би српски екуменисти хтели да нас уједине.

„НИКО И НИШТА“ ДИЖЕ СВОЈ ГЛАС

Јазбец је нагласио да није научник, него „нико и ништа“, који више није хтео и могао да ћути јер „јадна ништица је набрекла од револта и одлучила је бацити рукавицу

у лице хрватском повјесном ревизионизму, јер се нитко значајнији од мене то није усудио учинити. Та књига, будући да је критичка и политичка и сама је подложна свакој критици и изазову на полемику. Она је сада ту, и свако се према њој може одређивати како жели, али се не може рећи да темељ за јавну расправу не постоји.(...) То сматрам својом светом дужношћу спрам свих запостављених, занемарених, поражених, замјетнутих, јавно одбачених жртава кроз повијест овог дела свјета, само зато што су биле друге нације или вјере од доминантног народа. Предајем стога ово дјело с поруком: Ако је велики злочин због његове посебности био *magnum crimen* – онда је суставно уништење успомене на то преголемо страдање управо *magnissimum crimen* –највећи злочин.“(3)

Ко смо – да смо, глас се мора одизати. У име свих мртвих. Јер, како рече Иван В. Лалић, гласови мртвих никако не могу бити мртви гласови.

Тако мисли и наш угледни философ, др Милан Брдар, који је био саговорник у емисији „Атлантис“ посвећеној историјском ревизионизму у Хрвату.

ЛОГИКА КРИВОГ ОГЛЕДАЛА: УВИДИ МИЛАНА БРДАРА

У одговору на питање Биљане Ђоровић како изгледа ревизионистички процес у Хрватској у односу на извесне појаве у нас, Милан Брдар је нагласио: „Па, на први поглед то изгледа запањујуће у погледу паралелизма и кохерентности. Очигледан ток ревизионизма у Хрватској праћен је логиком кривог огледала паралелним процесом у Србији.

Метафору кривог огледала употребљавам због тога што су реални ликови и ликови који се рефлектују, неједнаке величине. Што је тамо лик мањи, овде постаје већи. Ако се тамо у јавности појави мали усташа, овде истовремено мора да искрсне већи четник.“(3)

Целокупна српска историја мора се протумачити као српски геноцид над другима, у име тупе балканске заосталости и примитвизма, у којој Карађорђе изгледа као лудак који је 1804. спречавао „турске инвестиције у Србију“:“Дакле, ништа у српској историји не ваља, потребно је да се све претумба, односно да се реинтерпретира. Та реинтерпретација по тенденцији води, у ствари, ка томе да се све црно и најцрње из периода Другог светског рата и касније, концентрише на тачки Србије, док ће у међувремену Хрватска бити оправана од своје историјске одговорности и онога што се догађало и у Првом и у Другом светском рату, као и у периоду титоизма. Другим речима, наш ревизионизам иде руку под руку с усташким, у остваривању идеолошког циља: док они перу Хрватску, наши блате Србију.“(3)

Што мање усташе, то већи четници: таква је логика кривих огледала другосрбијанског аутошовинизма.

КАНДИДАТИ ЗА ЛУДНИЦУ

Југославија је, од 1918, скривала праву истину о српско-хрватским односима, истакао је Брдар, а данас је циљ „да Србија на крају буде црни враг и кандидат за лудницу, ако не и за санитарно затварање путем нових санкција, у сваком случају кандидат за преваспитавање, што смо већ

били и што се завршило процедуром бомбардовања, као васпитном мером.“(3)

Иза тога стоји титоистичка другосрбијанштина:“А ко то ради? Па раде људи који као да не могу да живе без везе са Хрватском; то су бивши титоистички омладинци, деца Титових функционера, удбаша, генерала, при чему су су васпитавани у неком једнообразном, чудном југословенству. Кажем чудном, зато што југословенство само по себи не мора да значи антисрпство, али у њиховом случају по правилу то значи, и о томе једноставно нема шта да се раправља. Они су на сцени ових 15 година, и то је тако јасно да не треба губити време да се то аргументује.“(3)

Они се поистовећују са Хрватском и тако постају део прохрватског, па и проусташког, лобија у Србији. Фашисти и нацисти су Срби, а Хрватска није крива за Србоцид, Холокауст, Поражај.

Над нама се не чини злочин метком, него чланцима, књигама, тастатуром:“Све то иде, колико се може видети, тако да они који, као сада ми, о томе говоре критички, имају имиџ ненормалних људи, да смо ми у ствари ако не за хапшење, онда за лечење. Дакле, та политичко-патолошка процедура, која је на делу, за свој крајњи циљ има то да сви који се још увек сећају усташког геноцида и који знају шта је сада на делу, заврше као чопор неурачунљивих.“(3)

Прво нас покољују, па прогласе лудима.

ВАМПИРСКИ ТИТОИЗАМ НА ДЕЛУ

Обнова вампирског титоизма је процес који настаје почетком 21. века, пре свега због мањка самопоуздања у

нашој политичкој елити. Брдар сведочи: "То одсуство самоуверености, српског националног идентитета и интегритета и националног достојанства карактерише комплетну политичку елиту која је дошла на сцену после 2000. године."(3)

Чак је и обележавање два века од Првог српског устанка личило на извињавање због устанка као таквог. Ми не смејмо дизати устанке!

Нико се у нас није ни бунио против ревизионистичке поставке у Јасеновцу: "Зато, на пример, нама више значи неко позитивно мишљење које долази из кругова хрватских политичара него суверено мишљење неког од домаћих ауторитета. У последње време чак као да чекамо одобрење из Загреба да бисмо нешто радили."(3)

Српска власт би, да је заиста српска, прекинула општење с Хрватима, осим елементарног, док Хрвати говоре о Јасеновцу тако како говоре.

Наравно да у Србији треба обележавати Дан холокоста, али се, каже Брдар, не сме заборавити истина о Јасеновцу који је, пре свега и изнад свега, био логор за истређење Срба.

СЛУЧАЈ МИМАРА

Брдар је био одлучан у дијагнозама: "Огромна количина златног новца, накита послата у Ватикан пред крај Другог светског рата и постоје документи ко је сакупљао, ко је послао злато, ко га је примио у Ватикану, како је употребљено. Наравно. На пример, средином осамдесетих година у Загребу се волшебно појављује огромна уметничка

збирка извесног Анте Топића Мимаре, а нико не зна одакле толико богатство! Новине су брујале о томе. Али, уместо истраге, макар новинарске, град му отвара музеј у једној од највећих зграда, да би све то могли да сместе. У штампи је било дивљења и ишчуђавања, како то и одакле, а ником у СФРЈ није падало на памет да је то уметничко благо можда (и вероватно) опљачкано од Јевреја и осталих за време Другог светског рата, само што је изнето у јавност четири деценије касније.“(3)

Тако се то ради међу чуварима *евројске уљудбе*: мало колуј, мало музеализују отето од побијених!

Ко је очекивао да ће Хрватска, која слави успомену на Туђмана, чувати истину о Јасеновцу? Брдар наглашава:“Прошлог лета сам прошао кроз Јасеновац и видео да је поред капије логора отворена кафана! Значи, тамо се и свадбарски светкује над костима. Зар није језиво видети кафану на територији концлогора? Замислите да је неко отвори поред ограде Аушвица, и још да напише „За свадбе имамо 400 места“.“(3)

Али, ако не може Аушвиц, може Јасеновац. У Јасеновцу су убијани баш мање вредни.

МАЛОУСТАШТВО И ВЕЛИКОЧЕТНИШТВО

Брдар је, 2009, указивао на процесе који се и данас дешавају:“Извесни Димитријевић, помоћник министра за културу у телевизијској емисији је изнео своје миљење да је веома непристојно и нецивилизацијски да се, на Старом сајмишту, где је био концлогор, пијуцка сок и држе ресторани и кафане. Да, само што је изгубио из вида да је тај део

Новог Београда малтене стамбени кварт ових шездесет година. Нема сумње да је то рекао у логици оног старог манира титоистичког налажења противтеже по сваку цену. И кад већ то ради, није поменуо кафану поред Јасеновца као „нецивилизацијски чин“, то је поента. Он и друштво коме припада тачно процењују све радње Хрвата, али пошто их претходно припишу Србима! И помињу их само као српска недела, никад као оригинална, хрватска. Па када кажете *усташа*, овде кажу *четник*, па кад кажете *усташка кама*, они кажу *четничка кама*, и све тако. Важно је да имамо симетрију у свему.“(3)

Симетрија је једина истина о геноциду над Србима.

Са том симетријом се будимо и лежемо на спавање.

Док Срби коначно не заспе у сенци своје пропasti, која је све ближа.

БРОЈ ЖРТАВА И ИГРЕ БРОЛЕВИМА

Тај Димитријевић је, кад је чуо да се у јасеновачком музеју сад говори о 70 хиљада жртава, рекао да тек треба да се види шта је у питању. Брдар опомиње: „Па Титова комисија је још пре 1950. године установила 700.000 жртава. И то је била званична бројка у историографији. И с том цифром смо одрастали у школама. Ипак је било то помињано. И сада када из Загреба иде прича о 70.000, а то је Туђманова прича од пре 20 година, из Београда имате реакцију: „А шта је са Сајмиштем“? Е то вам је одговор проусташког београдског лобија. Дотични помоћник министра за културу државе Србије само је показао да нема трунку националног интегритета. То ништа није страшно за Београд,

који је у приличној мери антисрпски град. Пошто је то тако, увек ће бити довољно оних који ће белосветску бригу претпоставити било којој домаћој бризи. И зашто би онда, за њих Јасеновац био проблем? За њих је Јасеновац питање уметничког перформанса. Нека бенигна историјска чињеница.“(3)

Управо то – бенигна историјска чињеница. А Хрвати су Европа, зар не?

НЕДИЋ ЈЕ ПАВЕЛИЋ: ФОРМУЛА ДРУГОСРБИЈАНСКОГ РЕВИЗИОНИЗМА

Другосрбијанци су глобалистички политкоректни: страдање Срба није тема. Сви су страдали од Срба, а Срби су „страдуцкали“. Милан Недић мора бити исто што и Анте Павелић. Зато Брдар истиче:“У Загребу образ Хрватске перу јавно и у масовној радној акцији. У Београду, буљук анти-Срба гледа да образ Србије што више замаже и опрни. Такође јавно, без стида и мере. Довољно је, на пример, направити, имиџ злочиначког режима Милана Недића учврстити га у свести данашњих генерација, почевши од интелектуалне елите па до ученика у школама, што је по свој прилици крајњи циљ.“(3)

Пошто наши историчари две деценије од пада комунизма нису утврдили пуну истину о Другом светском рату, данас је, као у доба Броза, опет могуће правити поистовећивање нацистичких савезника усташа и србијанских сарадника окопатора, јер „Недић је Павелић“:“Као да је Милан Недић био владар Србије и као да се он питао, а задобрављају шта значи квислиншка власт, дакле да је он морао

да слуша и да је на једвите јаде уопште одржавао власт ради спаса Србије, колико је то било могуће.(...) И ако је тачно да је Београд био први град у Европи очишћен од Јевреја, то је урадила нацистичка Немачка, а не Влада Милана Недића. То је елементарна ствар. То је злурада примедба која говори о гнусном карактеру вајних критичара. То им је маска за главно: по њима, злочин Милана Недића је у био томе што је сачекивао избеглице из Босне и Хрватске, и колико је могао збрињавао их, чак и из Словеније. Само што то не може да се каже јавно. Узгред, Словенци су се за то гостопримство 1991. године захвалили рафалима. Недићев злочин био је у томе што је радио оно што је могао да ради. Било би много боље да је на пример, радио исто што и Павелић, или барем да је враћао Србе који су бежали од усташког ножа. Тако мисли тај антисрпски, усташки лоби у Београду. Заиста је перверзно ставити у исту раван Анте Павелића који је ентузијастички служио нацистичку Немачку, да се од тог ентузијазма, нарочито у Јасеновцу официрима немачког Вермахта дизала коса на глави, и Милана Недића, који је попут многих других у Европи пристајао да буде председник владе под немачком окупацијом. Као да је он једини у Европи био такав.“(3)

Наравно да није био једини. Али је Србин, а кад си Србин, свеједно је ко си: сви су Срби, рече Анте Старчевић, „накот за сјекиру“.

КАКО СЕ КУПУЈУ ИНТЕЛЕКТУАЛЦИ?

Од Анте Старчевића до Стипе Месића спровођен је план „десрбизације“ Хрватске; за то време, у Србији глобалистичке НВО орагнizације купују интелектуалну елиту, и преузимају институције: „Када хоћете да прикријете шпионаску делатност, најбоље је да оснујете тобоже научни институт. Ко би у тако нешто сумњао, а одличан је мамац за интелектуалце. То је стари амерички рецепт. Дакле, оне су део оружаних формација; не кажу „део наших института који шире наше идеје, наш поглед на свет“, него оружаних формација. А то значи да се свест људи схватају као терен за запоседање. Као у Орвеловој 1984, кад О’Брајан каже: „Свет је у глави, према томе морамо да освојимо оно што је у твојој глави, онда смо, што се тебе тиче, ми освојили свет“.“(3)

Зато Србе не треба деконтаминирати од осиромашеног уранијума, којим су нас гађали НАТО финансијери другосрбијанства, него од наше националне свести и савести: „Не, уранијум је безопасан. Ма шта, безопасан, здрав?! Нарочито за оне с костобољом!“(3)

Цинизам је, у нашем случају, скоро једини, Србима доступан реализам.

ЗАШТО УДАР НА ЦРКВУ?

Зато се врши и удар на Светосавску Цркву: „Е сада, пошто се ради, прво, о рушењу институција као првој фази њиховог освајања, и пошто је врло мало националних институција преостало, онда долази и до те апсурдне тезе

о реформи Цркве, а кажем апсурдне зато што долази од стране људи који су титоистички атеисти, оно што су били у пионирским данима то су и дан-данас, и који наравно о Цркви не само да не знају ништа, она их „не интересује“, јер је презирау. Црква им смета само зато што је национална институција од утицаја на политички и друштвени живот. А онда имамо јалову расправу да ли она има право да се изјашњава о политичким и општим питањима земље. За-што не би имала право, када је Црква, будући одвојена од државе, у ствари еквивалентна невладиној организацији. Ако су црква и држава одвојена, шта је црква него невла-дина организација?“⁽³⁾

Знају то и НАТО „просветитељи“ Срба. Зато купују људе из СПЦ, који треба да постану ревизионисти и друго-србијанци у мантији.

Ако ме разумете.

ПРВО КОМУНИЗАМ, ПА ГЛОБАЛИЗАМ

Држава финансира НАТО НВО у Србији да раде про-тив националног и државног интереса:“Чини ми се да је добро видео покојни академик Никола Милошевић ана-лизирајући начин на који функционишу челници тих не-владиних организација. Користећи се виђењем судбине као последице карактера, њихов тип ангажмана је повезао с начином на који је тај елан генерисан заправо уливом Вашингтона и његове политike на овај простор. И, каже Никола Милошевић, било је довољно да се та у интелек-туалном и научном погледу неуспешна и беззначајна дру-жина стави у службу добре виле Америке, тог савременог

Римског царства, па да преко ноћи буде обасута похвалама из свих западних земаља и да јој се широм отворе врата читавог западног естаблишмента. Да. Зар нисмо исто то имали пре 60 година само што је та добра вила долазила с Истока? Зар нисмо имали такозвану напредну, прогресивну студентску омладину која је као комунистичка успела да професоре Правног факултета 1936. године сатера у мишју рупу, тако да нису имали храбости да бране свог колегу Петра Струвеа, највећег руског правног мислиоца, који је овде нашао уточиште бежећи од бољшевизма. Управа је морала да га отпусти под притиском комунистичке тобоже напредне омладине. Јесу ли они отворили широм врата Совјетима? Јесу. Јесу ли проплакали неколико година касније? Јесу. Јесу ли нас онда учили како је то тамо није вила него црни ђаво? Јесу. Њихова деца сада отварају широм врата вили са Запада, уз познате претње: „Ко је против тога, тај је антизападњак“. Као што су и онда говорили њихови очеви: „Ко је против тога, тај је против прогреса и човечанства јер тамо цвета цвеће у Русији, тамо авиони ору њиве у шест бразда истовремено“, и остале будалаштине, док се није открило да је ту земљу још Лењин претворио у концлогор. Тако и сада имамо исту ствар.“(3)

И тако ће трајати. Бедни наши интелектуалци се лако продају за шаку пепела, званог долар.

И чекају да печене шеве утопије падну са плавог неба попрсканог жутим ЕУ звездицама.

ОЦИ И ДЕЦА

Брдар је био јасан: „Од Коминтерне па до данашњег непрекидна нит која спаја очеве, оце и синове, је претизир српског народа под номиналном фирмом борбе против „великосрпског хегемонизма“. И да је било прилике очеви би, дисиденти, терором решавали ствари у оквиру нове револуције, а ови пошто немају шансу за револуцију, завршавају у презира народа. И у ствари, свакодневно имамо изливе тог презира. Оно што се о српској култури, српском народу, српским националним институцијама пише у овој земљи понекад у оне четири познате невладине организације, када би се превело у дискурс о било коме другоме, с њихове стране било би нападнуто као чист расизам.“⁽³⁾

Невладине организације, попут Хелсиншког одбора за људска права, праве спискове за хапшење „непоћудних“ интелектуалаца, а ми морамо да будемо „толерантни“: „Дакле, о Србима може да се пише све најгоре, тим пре што није допуштено писати позитивно. То је тај скривени рецепт који је на делу. И док нам они пљују у лице, да не кажем нешто горе, ми смо принуђени да глумимо финоти, због државе сведене на Потемкиново село и фигуре у власти који су брука и срамота за све што сами сваки дан изговарају.“⁽³⁾

Брука и срамота, брука и срамота, брука и срамота!

ПОТПИСИВАЊЕ ЈЕДНОГ АПЕЛА

Зато је Милан Брдар својевремено и потписао један апел, у коме је двадесет шест истакнутих српских интелек-

туалаца реаговало на изјаве и поступке другосрбијанских лумена Д. С. и Н. С. оценом да та два историчара нарушају углед Београдског универзитета, вређају српски народ, струку, здрав разум, као и основни људски морал.

Потписници су, између осталих, били Слободан Антонић, Данило Баста, Комнен Бећировић, Милан Брдар, Ненад Кеџмановић, Милош Ковић, Леон Којен, Часлав Копривица, Славенко Терзић, Василије Крстић, Слободан Самарџић, Дарко Танасковић, Мило Ломпар: „Стојановићевој ова група интелектуалаца замера изјаву да би давање улице у Београду Благоју Јововићу, атентатору на Анта Павелића, значило да „Београд подржава узимање правде у своје руке, да слави крвну освету, убице и насиљнике“. „То је нецивилизацијски суноврат, то је слављене освете, принципа ‘око за око’ и слање поруке да је свако насиље дозвољено“, изјава је Стојановићеве за Нова С коју потписници писма цитирају и за коју кажу да јој смисао није промењен исказом „да је Павелић починио монструозне злочине“. Такође, упућују на став историчара Николе Самарџића са Твитера тврдећи да је он написао низ увреда на рачун српског народа, као и да је геноцид почињен у Јасеновцу на водно правдао тобожњим српским злочинима, назавши га - „одговором на владавину Карађорђевића“.

Према доступним подацима, Самарџић је у ствари подржао, тачније „лајковао“ објаву једног од корисника твитера који је написао да је „Србија у глибу митоманије свињокрадице и коњокрадице Карађорђевића. Они су трудно жени одсекли с..е, измислили Косовски бој, створили СПЦ, измислили светог Саву и остале глупости, направили ршум у Црној Гори и Косову. Јасеновац је одговор на њихову владавину, нема већих злотвора“.

Легалистичка осећајност Стојановићеве према Павелићу и Самарџићева апологетика Јасеновца појављују се у времену велике обнове усташких идеја у Хрватској, Босни и Херцеговини и Црној Гори, стоји у писму у којем се истиче да Срби нису једини народ који је претрпео геноцид и који, када правда изостане, кажњавање злочинаца сматра подвигом.

Како се додаје, Јевреји, Јермени и Руси, пример су како се злочинци кажњавају, али и како се гради култура сећања која не дозвољава порицање и поигравање са геноцидом.“(4)

На жалост, ми такве примере не следимо.

РАЗМИШЉАЊА СВЕТОЗАРА СТОЈАНОВИЋА

Покојни философ Светозар Стојановић је, у својој књизи о разбијању Југославије, подсетио да је Аушвиц био логор у коме су убијало у складу са идејом прогреса, док се у Јасеновцу убијало на „пред – модеран“ начин, лицем у лице. Таква уникалност усташког крволовштва морала је бити озбиљно истражена и кажњена, али није.

Комунистички режим никада није спровео „просветитељску денацификацију“, него се определио само за стрељање ухваћених усташа, при чему, каже Стојановић, „Павелић и други најглавнији зликовци ипак су побегли у иностранство, а нова власт се није потрудила да им (макар у одсуству) организује суђење аналогно ономе у Нирнбергу (...), мада су то више него заслужили. Крашке јаме у које су усташе у Херцеговини бацали живе Србе остале су забетониране, а родбини није дозвољено да их поваде и сахране.

Тако задетониране јаме постају метафора за комунистичку илузију да се са стравичним злочинима међу народима нај-боље излази на крај наметнутим ћутањем. Ваљда и зато, а не само ради личног комодитета, Тито никад није посетио Јасеновац!“⁽⁵⁾

По Стојановићу, комунисти у Хрватској су се сасвим ослонили на титоистичку причу о прећуткивању као начину да се стварност доведе у револуционарни ред и поредак: “Уз свесрдну подршку осталих комуниста, и то највише српских (у илузији да је то „Интернационализам“), водећим хрватским комунистима није ни на памет пало да отворе расправу о усташком геноциду, пошто су се руково-дили комотном идеолошком премисом да њихов допринос НОБ-у изражава супстанцију хрватске традиције, а уста-штво тек њену акциденцију. Тако је комунистички тотали-таризам једним монополистичко-есенецијалистичким по-тезом „решио“ потенцијално највећи проблем обновљене Југославије. Геноцид над Србима, Јеврејима и Циганима релативизован је и подвођењем под општу категорију „зло-чина окупатора и њихових слуга“, уместо да због размера и монструозности буде третиран као посебна категорија. А пошто усташтво није квалифиkovано као једна врста наци-зма, што је без сумње било, онда није ни званично проведе-на денацификација попут оне у Немачкој.“⁽⁵⁾

Крлежа је, лаким одмахивањем своје пуначке ручице, Србоцид свео на камион усташа, и у томе су га углавном следили сви хрватски „љевичари“.

Ипак, каже Стојановић, јесте било честитих Хрвата – антифашиста, који су се, попут Станка Ласића, залагали за суочавање са страхотном прошлоЖу. Иако се и сам борио против усташа, Ласић је говорио да је НДХ велики грех од

кога се треба очистити:“Како се од тог гријеха очистити једном фразом („био сам на другој обали“) кад знам да је у њему судјеловао не мали дио мог народа.“(5)

Авај, мало је оних који тако размишљају.

УСТАШОЛИКА ХРВАТСКА И ЛАЖНА ТУМАЧЕЊА СТВАРНОСТИ

Стојановић показује да су сва објашњења Јасеновца као „освете“ Хрвата за нешто учињено са српске стране смешна. Јасеновац није могао бити цена за привилеговани положај Срба крајишника у војној служби Беча, као ни за „великосрпски хегемонизам“ у Краљевини Југославији: зато фиолоусташки идеолози никад ни не наводе број Хрвата које је убила „монархофашитичка диктатура“ 1918-1941, јер је он ништаван у односу на стотине хиљада покланих Срба у НДХ, нарочито преко седамдесет хиљада побијене невине деце. Убиство Стјепана Радића у Скупштини је освеђено убиством краља Александра у Марсеју. Злочин усташа је уникалан и незамислив без ватиканске мржње према православним, којима су Хрвати столећима били храњени као основном веронауком. Никакав екуменизам ту није могућ, јер нема покажања оних који су злочине надахњивали, а чији је штаб, без обзира на извесне сентиментализме папе какав је Фрањо, језуита маскиран у сушту толеранцију, и даље у Ватикану.

БРОЗОВО БЕТОНИРАЊЕ ИСТИНЕ

А онда је дошао Броз, о чијој политици „братства и јединства“ Стојановић каже: „Вођство КПЈ са Титом на челу, које је лек за „великосрпски хегемонизам“ у првој Југославији потражило у федералистичком државном уређењу, није омогућило Србима у постјасеновачкој Југославији да утичу на одређивање међурепубличких „граница“. Самоодбоготоврени победник је повукао те границе не питајући никог ништа. Поставља се питање: Да ли је обнављање Југославије било могуће после Јасеновца, и ако јесте, онда какве Југославије? Поучног поређења ради: приликом стварања прве Југославије било је видовитих људи који су сумњали у њену солидност полазећи од тога да су је створили народи са супротних страна у рату 1914-1918.“⁽⁵⁾

Нико их није слушао. Зато се, између осталог, и десио Јасеновац.

ПУТ КОЛИМ СЕ МОРА ИЋИ: ПРИЗНАЈМО СОПСТВЕНЕ ЗАБЛУДЕ

Светозар Стојановић је написао нешто што комунисти претворени у другосрбијанце никад нису: „Пошто критикујем друге, дужан сам да призnam да ни ја, од малена васпитан у духу југословенског братства, ни моја супруга, Српкиња из Хрватске која је отуд једва побегла 1941, нисмо нашим синовима говорили о томе шта се њиховој мајци и њеној породици дешавало за време Другог светског рата. Кад су нешто пре српско - хрватског рата 1991-1992. на телевизији видели ископавање и сахрану костију из речених

јама у Херцеговини, они су нам горко приговорили то прећуткивање, За мене је тај призор био прекретни доживљај у том смислу што сам чврсто одлучио да Јасеновцу убудуће посветим пуну истраживачку и моралну пажњу.“(5)

Заиста, то је пут за све Србе: морамо отворено признати своје заблуде и стати на пут сведочења истине о Јасеновцу као последици ватиканско – правашке мржње према Србима. Да нам се не би десио неки нови Јасеновац, овог пута у Републици Српској или Србији или Црној Гори.

Да бисмо, коначно, послушали заветни савет Жарка Видовића:“ Партизане је издао Тито, као што је и четнике издала лондонска Влада. Српски народ се дели на две издане половине. Јер краљ је предао мандат хрватском бану Шубнацију, и тим потезом погазио је круну и осујетио могућност да Срби учествују у преговорима о миру како би могли да диктирају и границе и ратну штету. Сматрам да су и четници и партизани жртве преваре, као и логораши који су гурнути у Савез бораца, јер само тако, у тој секцији, њихов глас је остао далеко од ушију јавности. Последњу елиту српског народа чинили су логораши. Српски народ је логорашки народ, не ни партизански и четнички. Историја наша је историја наших логора о којима нико ништа не говори.“(6)

Зато смо против равизионизма, са мантијом и без мантије, у музејима и ван музеја, у врховима србијанске власти и низинама другосрбијанске подлости: Јасеновац смо сви ми, и он је кућа у нашој крви, велика кућа у Небеској Србији, која је део Јагњетове престонице, Небеског Јерусалима, вечне отаџбине и очевине Србинове.

УПУТНИЦЕ (21. 12. 2023. године):

1. Славко Голдштајн: 1941.: година која се враћа, Службени гласник, Синописис, Београд, Сарајево 2012.
2. ИЗВЕШТАЈ О ПОЛИТИЧКИМ ПРАВИМА СРПСКОГ НАРОДА УРЕГИОНУ, 2020/2021. Удружење грађана „Напредниклуб“, Београд, <https://www.napredniklub.org/wp-content/uploads/2021/08/%D0%98%D0%97%D0%92%D0%95%D0%A8%D0%A2%D0%90%D0%88-XIII-2020-2021-%D0%A1%D0%9F%D0%A0%D0%95%D0%9C%D0%90%D0%9D-%D0%97%D0%90-%D0%A8%D0%A2%D0%90%D0%9C%D0%9F%D0%A3-27-%D0%88%D0%A3%D0%9B-2021-%D0%93%D0%9E%D0%94%D0%98%D0%9D%D0%95.pdf>
3. Милан Брдар: Јасеновац или политички перформанс издаје, [Атлантис, 21. мај, 2009], Хроника разорене Троје 1/ Србија у процесима деконструкције, Центар слободарских делатности, Логос, Крагујевац, Бачка Паланка, 2012.
4. https://www.rtv.rs/sr_ci/drustvo/dvadeset-sest-intelektualaca-protiv-istupa-stojanoviceve-i-samardzica-o-blagoju-jovovicu_1149145.html
5. Светозар Стојановић: Пропаст комунизма и разбијање Југославије, „Филип Вишњић“, Институт за филозофију и друштвену теорију, Београд, 1995, https://rifdt.instifdt.bg.ac.rs/bitstream/handle/123456789/808/bitstream_11086.pdf?sequence=1&isAllowed=y
6. Жарко Видовић: Логораши су последња српска национална елита, <http://www.cyrilica-beograd.rs/%D0%B4%D1%80%D1%83%D0%B3%D0%B8-%D0%BF%D0%B8%D1%88%D1%83/%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D1%80%D0%B0%D1%88%D0%B8>

Jayk u īrođlje je narod moj

%D1%81%D1%83-%D0%BF%D0%BE%D1%81%D0%BB-
%D0%B5%D0%B4%D1%9A%D0%B0-%D1%81%D1%80%D0
%BF%D1%81%D0%BA%D0%B0-%D0%BD%D0%B0%D1%8
6%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%BD%
D0%B0-%D0%B5%D0%BB%D0%B8%D1%82%D0%B0

ИЗМЕЂУ УСТАШКОГ ЗАГРЕБА И АУТОШОВИНИСТИЧКОГ БЕОГАДА: НАД ЗАПИСИМА О ЈАСЕНОВЦУ У „БЕРЛИНСКИМ ДНЕВНИЦИМА“ НИКОЛЕ ЖИВКОВИЋА

КО ЈЕ НИКОЛА ЖИВКОВИЋ?

Рођен 28. августа 1952. године у селу Драгошевци, у једном од најзападнијих српских завичаја, ускочком Жумберку у данашњој Хрватској, Живковић је од 1970. до 1972. био морнар, да би 1977. дипломирао философију и историју на Загребачком универзитету. Од 1979. живи у Берлину, где употпуњава своја знања на тамошњем Слободном универзитету. Један од најбољих познавалаца немачко – српских односа, аутор драгоценних књига, међу којима је и она о слици Срба у немачким медијима деведесетих година 20. века, преводилац Швикертове повести о унијаћењу православног Жумберка, као и мемоара високих Хитлерових повериеника, Хермана Нојбахера и генерала Глеза фон Хорстенауа, Никола Живковић је драгоцен сведок за време у коме живимо.

Година 2014. донела је српској култури пети том „Берлинских дневника“ Николе Живковића, писца, преводио-

ца и публицисте, за које проф. др Мило Ломпар каже да „представљају важан допринос савременој српској књижевности“ јер, између осталог, „доносе читав низ културноисторијских сазнања у нашу културну свест“.

Никола Живковић је у својим дневницима писао о Јасеновцу и хрватском ревизионизму, као и последицама усташких злочина по српски народ. Потрудили смо се да јасеновачку тему проследимо кроз Живковићеве дневнике управо у часу кад хоће да смање број жртава Јасеновца и укину нашу свест о Србима као највећим страдалницима на Балкану у 20. веку, на које су настали сви, од Беча и Берлина и њихових сателита до НАТО пакта.

ТАЧНО СУ ПРЕДВИДЕЛИ КАД ЂЕ ПОЧЕТИ

Године 1982, 1. јануара, у понедељак, Никола Живковић је у српском селу Александровцу, у Хрватској.

Сељаци су неповерљиви, али кад чују да је пред њима Србин почињу да се отварају: „Током Другог светског рата много домаћина убијено је из овог села. Сећања на тај догађај толико је живо, као да се одиграо пре четири године, а не отприлике пре четири деценије. Сви су у Александровцу Срби, сем две католичке породице. Лица су им забринута. Покушавам да их охрабрим: „Верујем да се све то тако и одиграло, али то је било давно. Такве ствари не могу више никада да се понове. Наша земља је јака, стабилна. Имамо снажну армију и полицију. Него да наздравимо. Да нам Нова година донесе здравља и среће!“ Са сумњом врте главом и кажу: „Добро, ти идеш у школу, читаш књиге, али зар не знаш што се догодило 1971?“ Кажем да знам за те

догађаје из прве руке, јер сам на Загребачком универзитету упознао неке студенте, који су активно учествовали у „хрватском прољећу“. Знам да је било претеривања поједињих хрватских екстремиста, али цео тај покрет је ипак био бе-зазлен у односу на 1941. годину.

Њихова лица се смркоше. Видим да ми све мање верују. „Млади човече, видимо, да Ви о овоме не знате много“. Са присног „ти“ прешли су на „Ви“. Један од њих ми је то овако предочио: „Ја сам 1941. имао једанаест година. Добро се сећам тог времена. 1971. године Хрвати су кренули са истим захтевима као и у време Другог светског рата. И Тито је прво подржао Савку и Трипала. Морао је да одустане, јер је још увек у армији и полицији било много оних који нису заборавили 1941. Само су одложили план и чекају неко повољније време, рецимо за десет или најкасније петнаест година, када више неће бити у служби, или међу живима, официри Срби из Славоније, Далмације, Босне, са Кордуна, Лике и Баније који још памте Јадовно, Јасеновац, Козару. О томе Вам нису причали Ваши професори на Загребачком универзитету? Они бунцају о неких „два камиона усташа“, како једном рече Бакарић. То су бајке за малу децу. Ми знамо да су нас прогањали не усташе, него Хрвати, наше комшије из суседних села, који су нам редовно до-лазили на славу. То је тако како сада каже Јово, а да зборим истину могу да потврде ови људи“. И они су сви потврдили. Настанде мучна тишина, коју је прекинуо само мој одлазак.“

Срби са Жумберка нису имали илузије.

КРЕЖИНО НЕСХВАТАЊЕ И ДОБЕГЛИЦЕ ИЗ ХРВАТСКЕ

А 27. октобра 1983, Живковић чита Крлежине дневнике: "После дужег времена поново сам узео у руке Крлежине дневнике. Тек ми је сада постало јасно да тај човек ниједном речју не спомиње страдања Срба од 1941. до 1945. Чудно. Зар је могуће да није ништа чуо о истеривању Срба из својих загребачких станова и њихово одвођење у Јадовно или Јасеновац?"

А 6. јануара 1985, Живковић пише о судбини српских добеглица из Хрватске у Србију: "Прочитao сам у да-нашњим немачким новинама говор Хајнриха Бела: „Хтео бих да подсетим, а ми смо то још доживели, моја жена и ја, како су се презирно односили према немачким избеглицама, који су дошли у Немачку. У Западну Немачку стигли су Немци из чешких Судета, Мађарске и Румуније.“"

Живковић додаје: "Сличну причу сам чуо од мојих рођака. Они су 1947. године „колонизирани“. Из родног Жумберка, из села Драгошеваца или Великог Лијешћа пре-селили су се из Хрватске у Србију, у Илок или Кљајићево. Обично би своју причу завршили са реченицом: „Ето, какви смо ми народ. Преживели смо хрватски поколь, кланице Јасеновац и Јадовно, стигли најзад у „обећану земљу“, а они нас неће. Белова прича ме мало измирила и утешила. Овакве ствари, ево, догађају се не само код нас.“"

Али се догађају и код нас.

Никад нисмо схватали да нас је премало да бисмо се делили на овдашње и тамошње, староседеоце и дођоше.

Тек сада имамо могућност да појмимо шта се дешава. Али је, можда, прекасно. Ми смо народ чија је просечна старост четрдесет пет година.

ЧИТАЈУЋИ ЦИЛИГУ

А 5. децембра 1987, Живковић чита сећања Анте Цилиге, хрватског левичара који је био заточеник у Јасеновцу: „Сам кроз Европу“ Анте Цилиге. Најзанимљивији су они делови који говоре о Јасеновцу. Човек нема дара за писање: дрвен је, крут, слеп на све сем на сан на његову Хрватску, а и она је сиромашна, јер је редукована искључиво на политичке догађаје. Досадан човек. Највише личи на верског фанатика. Цилига говори о стању у Краљевини Југославији и презиру ратничких Срба према хуманим, мирним Хрватима, те тврди да је та чињеница била «главном запреком за остварење споразума и сарадње српско-хрватске.... Стање које сам нашао у Јасеновцу показало ми је поред масе зла и једно добро којег прије није било: респект Срба према Хрватима, гледање на Хрвate као себи равне. Тако ми је грозни Јасеновац улио наду у бољу будућност Хрвата и Срба», Анте Цилига: «Сам кроз Европу»; издавач «На прагу сутрашњице», Рим 1978 година, стр. 262/263.“

Живковић одговара Цилиги: „Ако је до 1941. године и било код неких Срба презира према Хрватима, онда разлог вала пре свега тражити у масакру над Србима током Првог светског рата у Мачви и Срему, како га је, на пример, опишао Швајцарац Арчибалд Рајс, а литерарно га је мајсторски овековечио српски писац Иво Андрић у «Госпођици». Убијање недужних и ненаоружаних људи, жене и деце, које је

почело већ у априлу 1941 није могло код Срба да побуди никакав респект према Хрватима, већ изнад свега гнушање, мржњу и презир.»

То је, једном, рекао и Жарко Видовић: док Хрвати имају убилачку мржњу према Србима, Срби према Хрватима осећају неакву одбојност, због њихове љигавости. Имају стално потребу да се „перу“ од додира с њима.

ЦИЛИГА У ЛОГОРУ

Почетком октобра 1988, Живковић се срео са Цилигом. Ево делимичног записа њихових разговора: “19. јуна 1942 био је ухапшен у Сиску и пребачен у Јасеновац. У логору је провео нешто више од пола године. Тачан разлог хапшења, а ни како је ослобођен не зна. Неки су му казали, да је ухапшен, јер су власти сумњале да је Сталјинов агент, други опет су веровали да је италијански шпијун. Ослобођен је 1. јануара 1943. Кажу да је у његову корист интервенисао Алојзије Степинац.

Многи верују, да је Цилигин опис Јасеновца најбоље што је уопште написао, јер то представља ретко и драгоценово сведочанство живота у највећем хрватском концентрационом логору. Тих шест месеци, по сопственом признању, он је заправо био у сваком погледу привилеговани затвореник. Могао је слободно да чита и пише. Дао је јединствен опис страдања српског народа. Сви злочини вршени су у име „узвишене идеје хрватске државе“.

Отпуштен је из логора, са очигледном обавезом да објављује у хрватским новинама и часописима и да говори похвално о хрватској власти. То је он и урадио: „Знао

сам да ће Хитлер да изгуби рат и био сам на страни оних у Павелићевој влади, који су тражили контакте са Англоамериканцима. Само та политика могла нам је да осигура опстанак хрватског народа и континуитет хрватске државе.“ 19. септембра 1943. објавио је, по сопственом признању, у католичком проусташком часопису „Спремност“ чланак, у коме се залаже да „Истра постане Хрватска“ и да тако „ојача усташки покрет у Истри“. Објавио је више текстова и у усташком листу „Hrvatski narod“, а 1944 и прилог о логору Јасеновац.“

Тако се спасао смрти, као што је Српкиња Лепосава Кангрга, која је постала Бела Крлежа, жена хрватског писца, спасавала и себе и мужа играјући као звезда у Хрватском народном казалишту за време Павелића. Не треба заборавити – многе усташе су биле свесне да ће победити Англоамериканци, и да ће Хрватска, без покланих Срба, њима и даље бити употребљива. О томе је, између остalog, сведочио Анте Цилига.

Наравно, Живковић је свагда имао на уму да Цилига није нимало наиван:“У Берлинској универзитетској библиотеци прочитao сам Цилигин текст «Nacionalizam i komunizam u hrvatsko-srpskom sporu». Он је објављен у „Хрватској ревији“, у марту 1951 године. Овде су његови погледи готово идентични са усташким. Цилига, очевидно, политички није био тако наиван као неки његови хрватски пријатељи из емиграције. Осетио је, да на европској политичкој сцени нови ветар и он се тим струјањима брзо и вешто прилагодио. Од 1961 до 1971 почeo је да ради за „Bilten Hrvatske Demokratske i Socijalne Akcije“.“

Типично хрватско понашање – мало са усташама, мало са социјалдемократијом. Али увек са „лијепом њиховом“ на уму.

ЦИЛИГИНО АНТИЈЕВРЕЈСТВО

Десетог децембра 1987, Живковић цитира Цилигу који је антијеврејски настројен: „Чињенице су биле ту, неоспорне. Заточеници-Жидови у Јасеновцу су чували људоморно монопол врховне управе, смишљајући и припремајући убиства заточеника не-жидова са циљем да утамане могуће конкуренте и да се покажу корисним и достојним повјерења усташке власти....Логорник Винер, Жидов, остао је досљедан у својој несклоности према мени. Он је радио на мојој ликвидацији. Нисам никакав конкурент Жидова. И што онда они имају против мене овдје, у Јасеновцу, љета године 1942? ...Ова супериорност жидовска у окрутности тешко ме се дојмила. Код њих нисам видио никакве грижње савјести за почињена недјела. Откуда им та снага чинити зло. Убијали су сви, а највише усташе. Но, код свих скупина сусретао сам неку нелагоднсот, нека колебања. Код жидовске скупине, међутим, никаква трага тому...Логорника Винера су именовали усташе и то сам Лубурић. Но, Винер је сам изабрао своје сураднике: четири шефа логорске управе и то саме жидове. „Да је изабрао бар једног православца и једног католика! Како га није стид пред осталим заточеницима логора?“, питао сам се тих првих дана мог боравка у логору Јасеновац. Жидови су држали посве природним овај монополистички положај жидовске групе“, Анте Ци-

лига: «Сам кроз Европу»; издавач «На прагу сутрашњице», Рим 1978 година, стр. 275-279.»

Када су се видели, разговарли су и о томе:»Питао сам га да ми нешто подробније каже о понашању Јевреја у Јасеновцу, како је описао у својој књизи. Кратко ми је одговорио, да су оптужбе против Јевреја «оправдане, јер да су Жидови у односу на остале затворенике уживали велике привилегије. Они су вршили избор тко ће да буде стрељан, а тко поштеђен. Био сам запањен њиховом солидарношћу, али и немилосрдношћу према осталим затвореницима, а прије свега према Србима.“

Што се тиче Цилигиних сведочења о Јеврејима у Јасеновцу, она су, сматра Живковић, на свој начин непоуздана. Сам Цилига себе демантује, пишући:«Јасеновац у љето године 1942: Лубурић је дошао к шефу затвореничке болнице, жидову др. Шпицеру (Spitzer) и затражио од њега да уштрца смртну инјекцију једном болеснику Србину. Доктор Шпицер је то одбио: „Господине повјерениче, ја сам се заклео да ћу као лијечник помагати болеснике...“ Лубурић се с истим захтјевом обратио другом лијечнику и овај је налог извршио“, Анте Цилига: «Сам кroz Европу»; издавач «На прагу сутрашњице»; Рим 1978 година, стр. 323.»

Зато Живковић у свом дневнику пише:»Зар овај пример не говори супротно од онога, што је Цилига претходно говорио о Јеврејима? Неко ће да каже, да је то изузетак. Али, зар човечанство не живи од оваквих племенитих изузетака? Шта је било са лекаром Шпицером? Да ли је преживео пакао Јасеновца?»

Било је и часних Хрвата. Живковић преписује пример једног таквог из Цилигиних сећања: „Фрањо Рихтер, Хрват, католички свећеник у Стубици. Он је одбио одржа-

ти у својој жупној цркви свечани „te deum“ за Павелића на његов имендан. Усташе су га зато ухапсили, допремили у Јасеновац и одмах убили“, Анте Цилига: «Сам кроз Европу»; издавач «На прагу сутрашњице»; Рим 1978 година, стр. 323. Да ли у Загребу постоји улица том човеку? Таквих људи је мало и он, Хрват, очевидно, пореклом Немац, мој је херој.“

И ми, Срби, треба да памтимо такве Хрвате. Заувек. То нам је истинска дужност.

ОДУЗИМАЊЕ НАРОДНОСТИ ЖРТВАМА

У понедељак 5. септембра 1988, Живковић пише:»До-вршио са читањем „Огрешења“, Динка Давидова. Аутор говори о једном важном аспекту из наше новије историје, наиме, о пракси „преиначавања српског имена, жртве геноцида“, на пример, на каменим плочама. Тако је у „Политици“ од 7. октобра 1984. објављен чланак у коме стоји и ово: „Крајем августа 1942. непријатељ је у Сремској Митровици извршио масовно стрељање седам хиљада и девет стотина и педесет родољуба. Њихова једина кривица је била у томе што су волели свој народ и mrзeli су окупатора.“ Зашто се „родољуби“ не замене са речју „Срби“? Јер то је историјска чињеница“ (стр. 85).

Колико сам само сличних плоча видео по берлинским трговима и улицама. На њима не пише овако замршено, него јасно и гласно: „Убијени су грађани“ из те и те берлинске улице, „само зато што су били Јевреји“, а њихове убице су „Немци-нацисти“. Зашто и на загребачким улицама не стоји табле: „У овој загребачкој улици становали су Срби,

који су концем 1941 одведене концентрациони логор Јасеновац и тамо убијени.“? Хрвати воле да говоре да су они „Европа“. Па ето им прилике да се угледају на Берлин, да виде како то раде Немци!“

Хрвати се никад нису угледали на Немце, јер над њима није спроведена денацификација. Зато и даље јашу црне коње балканске апокалипсе.

ДЕДИЈЕРОВА КЊИГА НА НЕМАЧКОМ

А маја 1919, Живковић бележи:“Пре подне у улици Кнезебек, у „мојој“ књижари „Марга Шелер“ купио: Vladimir Dedijer, Jasenovac - das jugoslawische Auschwitz und der Vatikan; 1988; Freiburg, 273 стр. Немачко издање је тако објављено само годину дана после српског, а оригинални наслов гласи: „Ватикан и Јасеновац“, „Рад“, Београд 1987. Немачки издавач даје кратак преглед ауторове биографије, а о самом књизи каже: „In diesem Buch legt er umfassend und erstmalig für Europa Dokumentationsmaterial über das bis dahin unbekannteste Massenverbrechen während des Zweiten Weltkriegs vor: die Ausrottung von 800.000 orthodoxen Serben...Unglaublich, aber bewiesen. Ein Tabuthema, über das zu schreiben sich bisher erst Karlheinz Deschner traute. Ist schon diese geschichtliche Tatsache in unseren Breiten wenig bekannt, so entzieht sich ein anderer Fakt völlig der Kenntnis: die maßgebliche Beteiligung des Vatikans an diesen Massakern.“ Издавач овде са поносом истиче, да је у овом делу „по први пут у Европи сакупљен материјал, који говори о истребљењу 800 000 православних Срба. О овој табу теми до сада је имао храбrosti да пише само Карлхајнц Дешнер.

Мало је позната чињеница, да је хрватски геноцид над Србима био подржан од стране Ватикана.“

Данас нам немачка „наука“ нуди Александра Корба, који тврди да је у НДХ било „насиља“, али не и геноцида, и да Ватикан са тим нема никакве везе.

КРЛЕЖА И УСТАШКА ИНТЕЛИГЕНЦИЈА

У уторак, 13. марта 1990, Живковић пише: „Крлежа је 7. маја 1973. Ченгићу саопштио: „Љубомир Мараковић написао лектиру за ученике гимназије према програмима НДХ. Послије рата он је дошао пред суд части Друштва књижевника Хрватске, којем сам ја предсједавао. Оптужен је био зато што је писао под окупацијом. Био ми је симпатичан са својом обраном“, Енес Ченгић: «С Крлежом из дана у дан», «Глобус», Загреб, 1985. А у истој књизи 31. децембар 1977. Крлежа каже Ченгићу: „Иво Хергешић је умро. Замјерено му је да је током НДХ служио Павелићу: «Неки су примили Павелићеве награде, данас су најуваженији људи овдје.“

Живковић се вајка: „Ми смо, ето, живели у тој Југославији, а тек сада можемо, - благодарећи, ево, и Крлежиној искрености и природној, људској, пишчевој потреби, да се човек, „на крају пута“, исповеди, - да видимо у каквој смо тој земљи заправо живели. Словом, не мали број хрватских водећих интелектуалаца, по сопственом Крлежином признању, примали су награде из руке једног од највећих злочинаца у историји човечанства и после рата су и даље остали „најуваженији људи“. Са друге стране, српски интелектуалци, који су у Београду настојали да помогну Мила-

ну Недићу, били су немилосрдно убијани од Јосипа Броза и његових сарадника. А што је био главни задатак Милана Недића? Да између 1941. и 1945. пре свега обезбеди смешиштад за стотине хиљада српских избеглица у окупиреној Србији, који су за длаку избегли Јасеновац или Јадовно, а истовремено да дословно клечи пред немачким војним властима, како би зауставио стрељање српских таоца. Испада, да су југословенски комунисти највише замерили Недићу, јер се дрзнуо да спасава српске животе. Хрватски аутор Љубомир Мараковић добија могућност да после Другог светског рата изађе пред „суд части Друштва књижевника Хрватске“, а којем је предсједавао Крлежа, а српски писац Григорије Божовић и стотине српских интелектуалаца, између новембра 1944 и јуна 1945, бивају зверски мучени и по кратком поступку, без суђења, стрељани. Ово, по мени, остаје највећа оптужба на рачун Тита и његове власти. Наиме, већ на самом почетку његове владавине, било је јасно да постоје два аршина: једно према Србима, а други према Хрватима и осталим „угњетеним народима“ бивше Краљевине Југославије.“

Данашњи титоисти, другосрбијанци, настављају истим путем – Срби су најкривљи народ на Балкану.

ПОКОРНО ОДЛАЖЕЊЕ У СМРТ

А 16. априла 1990. Живковић бележи: „Пред спавање узео Шпербера: „...Eine polnische Stadt, Ende 1942. Einige tausend Juden ziehen durch die Gassen; eine Eskorte führt sie zum Bahnhof. Man hat ihnen mitgeteilt, dass sie ein Lager erwarte, wo sie zwar hart arbeiten, aber am Leben bleiben wür-

den. Manche haben geglaubt und die meisten ahnten, dass es eine Lüge ist. Sie werden von wenigen Männern bewacht, die zu überwältigen, ein Kinderspiel wäre. Und Polen? Sie hassen die Deutschen, aber sie verabscheuen die Juden und sind froh, sie nun endlich loszuwerden und ihre Häuser zu erben“, Manès Sperber, „Churban“, Essays; dtv, 1983). Шпербер дакле описује „један пољски град концем године 1942. Неколико хиљада Јевреја иду у поворци кроз град. Немачка стража их спроводи до железничке станице. Казано им је, да их воде у логор где ће, истина, морати да много и тешко раде, но остаће живи. Неки су поверовали, но већина су слутили, да је то лаж. Насупрот заробљеним Јеврејима стоји свега неколико наоружаних немачких војника и њих би толико број Јевреја могао веома лако да савлада. А како осећају Пољаци? Они mrзе Немце, а Јевреје презирају и срећни су, да их Немци сада одводе, како би могли да се домогну јеврејске имовине.“

Ова слика ми је тако добро позната. Колико сам фотографија видео, где насмејани Хрвати, - неки немају ни двадесет година, у усташкој униформи, - нема их више од десет, воде непрегледну колону српске деце, жене и стараца у Јадовно, Јасеновац, у сигурну смрт.“

Зашто је наш народ веровао да, ипак, неће бити убијен? Мучен да – али не и у убијен. Зато што су живели у папистичкој, али ипак држави, Аустро – Угарској. Кињили су их, давили их унијом – али их нису убијали. НДХ је била антидржава ћавоља, маскирана у папску „државу Божју“. А масовност терора није била могућа без масовног прихватавања усташлука од стране несрћног, од Ватикана уобличеног, хрватског народа.

СРБИ У СРБУ И ХРВАТСКО ПОКАЈАЊЕ

Другосрбијанци стално оптужују Србе да су разбили Југославију и оштетили Хрватску. Ево како је то стварно било, у граду Србу на територији Лике. О томе пише Живковић 27. јула 1990: „Прелистао јучерањи број „Политике“. Пренели су подробнији извештај са Сабора Срба, који је пре два дана одржан у Србу. Једна од одлука Сабора јесте оснивање Српског националног вијећа. Главни задатак тог тела јесте спровођење плебисцита, који треба да се одржи 19 августа 1990, а одлучиваће се о аутономији Срба у Хрватској. Дакле, што је пропуштено да се уради после 1945, покушаће да се сада спроведе.“

Ако је Србија добила две аутономне јединице после Другог светског рата, није логично да то не добију Срби у Хрватској. Мађари су током Другог светског рата бацали Србе под лед у реку Дунав и после 1945 били награђени са аутономијом. Шиптари су од 1941 некажњено могли да убијају Србе и Јосип Броз их је такође наградио политичком аутономијом. Срби, међутим, ни после Јадовна, Јасеновца, Глине нису у Хрватској могли да уживају ни најскромнију културну аутономију. Тако су Срби, главне жртве фашистичких зверстава, - поред, разуме се, Руса, Јевреја и Польака, - били кажњавани, а Хрватска 1941-1945, поред немачке, најмонструзнија држава у историји човечанства, после Другог светског рата не само да није кажњена, а ни денацификована, већ је била увећана: добила је италијанску Истру и српску Барању. Колико немачких врсних интелектуалаца је говорило о сопственом стиду због Аушвица. Колико

хрватских историчара, уметника или политичара је икада говорило о Јасеновцу? Знам за Виктора Новака. И?»

Нема «и». Све је јасно. Чак је и Виктор Новак оптуживан да је обичан, пројугословенски настројен, масон, кога не треба слушати – јер је антихрватски настројен. И његова књига је прештампана тек уочи распада Титове Југославије.

ЗАПАД О МИЛОШЕВИЋУ

У истом запису, Никола Живковић каже:»Сада штампа на Западу неуморно понавља причу, да је «главни југословенски проблем Београд и Милошевић», јер да наводно, «српско друштво јесте најмање демократско». И сада, хрватски и словеначки интелектуалци, као папагаји понављају ту причу. Што је трагикомично, већина чак верују у њу. Они наивно верују, како једина светска сила данас, САД, стоје чврсто на бранику «демократије и људских права». Вашингтон данас непоколебљиво подржава Анкару и не троши много речи критике на рачун турске армије која је последњих десет година спалила стотине курдских села. Демократија и људска права нису тема за Америку ни када је у питању Саудијска Арабија. У тој земљи владају закони из Старог завета. Критериј, дакле, очевидно да није постојање демократије, већ степен, колико једна влада има пријатељске везе са Вашингтоном. Све остало су само приче за малу децу. Као што је и данас главни проблем у односима Немачке и Израела – Аушвиц, тако Београд ваља да постави као кључни проблем Југославије – Јасеновац. Но, Милошевић и његова влада о томе уопште не говоре.»

Милошевић и његови о томе нису могли да говоре, јер су настављали традиције србијанских комуниста, за које је Танасије Младеновић рекао да су, без обзира на своје намере, објективно издали српски народ. Желели су му добро, али су га издали. Морали су да се кају због «великосрпског хегемонизма», и да негују братство – јединство. Милошевић је рођен из таквог партијског духа.

ДВА БРАТА, СРБИН И ЈУГОСЛОВЕН

У петак, 30. новембра 1990, Живковић стиже у посету угледним српским интелектуалцима у дијаспори, Раствку и Немањи Марчетићу: „Приметио сам да се браћа Ратко и Немања слажу, уважавају и воле. А у таквој кући гост се пријатно осећа. Са Немањом и Раствком разговарао о „српским пословима“ до иза поноћи. Раствко је Србин, а његов брат Југословен. Немања се брани, „па и ја сам Србин, но сматрам да је Југославија решила српско питање, јер су сви Срби најзад могли да живе у једној држави“. Раствко верује, да је Југославија била велика илузија и превара за Србе, јер смо зато и доживели Јасеновац и да је далеко боље решење био Лондонски тајни уговор из 1915. године, који је нудио стварање српске државе. Због Југославије заклано је преко један милион Срба.“ Питање је наравно, да ли би Србија могла, да је и хтела, да спроведе Лондонски уговор, после Октобра 1917, после пропasti Руске империје.“

Наравно да Срби нису могли да спроведу било какав уговор, јер без Русије нису могли ништа да ураде.

УСТАШЕ ЈЕЛЕ СРПСКА СРЦА

У уторак, 19. фебруара 1991, Живковић чита интервју са професором др Владетом Коштутићем, који помиње књигу „Прва година народноослободилачког рата на подручју Кордуна, Лике, Баније и Горског Котара“; издање: Хисторијски архив у Карловцу, Зборник, том три, Карло-вац 1971)? и каже свом саговорнику: „Допустите да Вам прочитам одломак из те књиге: Ранко Митић, на страни 559., у „Неким сjeћањима са Баније“, наводи пред истражним органима казивање ухваћеног усташе Кихалића: „Нас дванаест усташа, године 1941., пили смо у гостиони, у Глини. Тада је наишао један Србин из Вргин Моста. Идем ја да га убијем. Узмем пушку и изађем. Опалим му метак у потиљак и прсне му лудања. Али, човјек иде даље. Ја за њим. Срушим га на земљу. Узмем нож, да видим какво је то срце. Човјек је још жив. Распорим га и руком му ишчу-пам срце. Донесем га у гостиону и кажем: „Погледајте људи, ово је српско срце, али је јуначко срце. Јесте ли за то да га поједемо?“ „Јесмо“, одговорила су остала једанаесторица. Притјерали смо жену да нам га испржи и ми смо то срце појели!“ (из: „Разговор са Владетом Коштутићем“. Разговор с писцем је водио Момчило Јокић. Умножено у Београду, измаком јесени, 1986. године.)“

Живковић се пита: „Зашто се о томе није говорило? Због чега су хрватски злочини остали некажњени? Разумем Хрвате, да им је био интерес да се о томе не говори. Али, зашто су Срби ћутали? Сада је јасно, да су Југославијом од 1945. године владали Хрвати и Словенци: Броз, Крајачић, Бакарић, Кардељ, те да они нису хтели да истина изађе на

светлост дана. Али, зашто су Срби тако олако заборавили Јасеновац, Јадовно, Козару, Прибиловце...? Да ли је историја, сем у Хрвата, овакве појаве бешћутности, окрутности и канибализма, забележили и код неког другог народа у Европи? Коштући је наравно у праву: „Завера ћутања је гора од завере злонамерног тумачења.“ Све више сам убеђен, да светом влада онај, ко поседује такву моћ да може да нареди што треба да се прећути и да, истовремено, има ненограничену власт да дели „етикете“. Флаша са налепницом „кока-коле“ се продају боље, него ако у њу ставите неку другу етикету – независно од тога, да ли се у флаши налази најмеденији и најздравији напитак чистог, природног сока, рецимо, од јабука или малине наше баке.“

Усташки канибализам био је израз сатанизма, који се крио у дубинама лажне вере папизма. Зато је Достојевски Михкин говорио да је папизам гори од атеизма јер проповеда изопачени Христов лик. А они који имају моћ да лепе етикете, и који владају светом, на Србе су налепили етикулу злочинаца, зато што припадају Цркви од Истока, која је заиста Христова, и која је главна препрека да се успостави власт антихриста над планетом.

ПОКУШАЈ НЕМАЦА ДА БУДУ ПРАВЕДНИ

Било је то време када су, чак и у Немачкој, настојали да буду праведни према Србима. Живковић у дневнику бележи: „Вечерас у девет и петнаест гледао сам емисију „Brennpunkt“ на Првом програму немачке телевизије „ARD“ („ARD“). Водитељ тог програма јесте познати новинар и он, очевидно, ужива приличну слободу у избору кога ће

да позове у телевизијски студио. Словом, његови прилози далеко одскачу од телевизијског просека у Немачкој. Вечерас су гости емисије били балканолог Јенс Ројтер (Jens Reuter) и немачки министар иностраних дела Ханс-Дитрих Геншер (Genscher). Оба саговорника су се сложила, да Срби у Крајини заслужују аутономију, али у оквиру Хрватске. Што ме пријатно зачудило да је, наиме, и Геншер показао разумевање за страх Срба у Хрватској. У току разговора гледаоци су могли да виде и снимке концентрационог логора Јасеновац и то уз коментар, да је у њему страдало око седам стотина хиљада Срба. Закључак, емисија је трајала четрдесет и пет минута, настојала је да буде објективна и мој је утисак, да је била прилично повољна по Србе. У поплави антисрпских текстова, рецимо, у водећем немачком дневном листу „ФАЦ“ („Франкфуртер Алгемајне Цајтунг“), овакви телевизијски прилози свакако пружају наду, да се службена Немачка још није определила да буде јасно антисрпска.“

То је кратко трајало.

Битна фаза у политичком животу Ватикана наступила је кад је на престо у Риму дошао папа родом из Польске, Карол Војтила, који је постао Иван Павао II. Он је био непосредни избор мага америчке геополитике, Збигњева Бжежинског, и у савезу са Роналдом Реганом је, преко своје домовине, срушио Источни блок, дајући шлагворт за доба тријумфа америчке хегемоније. Овај папа имао је значајну улогу и у разбијању бивше Југославије, о чему је писао наш геноцидолог Милан Булајић. У својој књизи „Разбијање југословенске државе 1989/1992 – злочин против мира“, он каже: „Одлуку о коначном разбијању југословенске државе покренуо је Ватикан – света Столица, Меморандумом

државама КЕБС-а 26. новембра 1991; договорено је на састанку папе Јована Павла II са немачким министром Х. Д. Геншером 29. новембра у Ватикану – да се оствари прије католичког Божића 25. децембра 1991“. Одлуку Ватикана здушно су подржале САД и Велика Британија...

ЈЕЗИЧКЕ НЕДОУМИЦЕ

У суботу, 16. марта 1991, Живковић се дави „ситница-ма језикословним“: „Читајући београдску штампу приме-ћујем, да у српски језик све више улазе речи, које се чују на загребачком радију и хрватској телевизији: „зубар“ (а Срби кажу „зубни лекар“ или „стоматолог“); „зарез“ (а правилно српски гласи „запета“); „скупа“ (а ваља казати „заједно“); „плин“ (а не „гас“); „јефтино“ (а правилније је казати „јевтино“); „рижа“ (а уобичајно је „пиринач“); „на-кон“ („после“); „свемир“ (Срби, међутим, кажу „космос“. „Свемир“ представља типичан загребачки, „аграмерски“ германизам, јер тај термин није ништа друго, већ буквалан превод са немачког: „Weltall“); „датуља“, док се српски каже „урма“ (и то је у Београд стигло преко Загреба, а Хрвати су и то узели од Немаца: урма се на немачком каже „Dattel“); „хотимично“ (а не „намерно“); „знатижљено“ (а не „радознalo“, док се лепа реч „љубопитно“ употребљава веома ретко. Сем тога, „знатижљено“ није исто што и „ра-дознalo“; први појам представља пре нешто позитивно, јер што у томе може да буде лоше ако је неко „жељан знања“; док је други термин углавном негативан, пошто би таква особа „радо хтела да зна“ са којим је, на пример, мушкарцем синоћ Јелисавета била на вечери). За разлику од Хрва-

та, ми Срби разликујемо „пуно“ и „много“. На српски може да се каже „он је пун себе“, или, „пуна корпа дарова“; Ваља, међутим, казати: он је „много претерао“, а не он је „пуно претерао“; правилно је казати „много поздрава“, а не „пуно поздрава“.

Шта ми то говори? Само једно: Срби су поражени, безвољни, уморни, малаксали. Да сам постао пажљивији, свеснији, пробирљивији у српском, велике заслуге за то има Душан Мирков. Нико ми није пре њега тако јасно и убедљиво скренуо пажњу на ту појаву. Можда није случајно, да је и Душко рођен „преко“, у Загребу.

Живковић каже да су од 17. до 19. века многи велики језици преузимали речи из француског, али „у то време Француска је просто била водећа нација на пољу културе и цивилизација уопште и то од литературе до архитектуре, од музике до кухиње, те од артиљерије до позоришта. Али што Срби има да науче од Хrvата? Како побити хиљаде људи и то само мањем и „србосеком“? Пример Јадовно. Како се масовно могу уништавати људи друге нације и то бацањем у реку Саву или у врелу пећ? О томе нам говори Јасеновац. Како урадити концентрациони логор за децу? Он се налазио недалеко Загреба, поред Јастребарског.“

И данас је тако – тријумф „тисућељетне културе“ Загреба над другосрбијанским Београдом јасно о томе говори. Српски аутошовинисти и данас имају комплекс „културе Хrvата“.

ОБЛЕКТИВАН НЕМАЦ, ПОНОВО

У уторак, 16. априла 1991, Живковић сведочи: „Јавио ми се новинар Ратфелдер (Erich Rathfelder). Каже да погледам данашњи „Тац“ („Tageszeitung“). По мојој препоруци написао је прилог о Хрватској. Ево неколико реченица из његове репортаже: „Већина Хрвата не жели ништа више да чује о Јасеновцу. Јасеновац је место где је током Другог светског рата убијено стотине хиљада људи, највише Срба, а затим Јевреја и Рома. Данас у Хрватској још увек преко двадесет одсто становништва чине Срби.“

Силно се обрадовао овом тексту. То најзад представља и мој мали успех. Причао сам Ратфелдеру у више наврата о Југославији и сада је, ево, он то објавио. Но, овакве ствари ипак не ваља препустити искључиво појединцима, већ тај посао мора да се ради свакодневно, дугорочно, а то може да врши само организована држава.“

Појединци су остали појединци.

Запад се, као по команди, нашао у једном, србофобном фронту, баш како је Владика Николај рекао у запису „Опомена Србима родољубима“: „Према извештајима из Југославије, Српски народ може се поново наћи пред страшном трагедијом. Сви говоре: нека падне Тито, па ћемо онда лако! А нико нема плана шта ће бити после пада комуниста. *Хрвати имају јлан, инсайрисан од Јаје и подржаван од Италије*. Код њих нема странака; они не знају за демократију. Они знају и хоће једно: окупирати Босну и Срем и – Србе о врбе, или поклати или истерати из тих земаља. У моменту пада комунизма (ако Русија не интервенише) Хрватима ће се одмах доставити оружје и сви ће

бити наоружани, док ће Срби бити голоруки као и при првом покољу. И усташе и оружје – све чека готово на граници Југославије, у Шпанији и у Аргентини. За 24 сата сва ће Хрватска бити под оружјем и сви гаулајтери на свом месту. Папа ће опет благословити покољ Срба и ућуткati њему наклоњене Англосаксонце. А шта Срби партијаши мисле? Они мисле да, као и 1918. г. прво *расйсайти* изборе па нека народ (јадни, тужни, голоруки српски народ) искаже своју жељу и вољу! И ништа више. У тој једној мисли садржан је план свих српских демократских и полудемократских и левичарских и полулевичарских партија, па чак и националних, четничких и патриотских. Каква фантазија и какво лудило! Питање је, dakле, не како оборити Тита него шта ће бити после Титовог пада. Ко ће српски народ наоружавати да се брани од *вечноти и много страшијеи нейријајеља*. И каква ће се власт одмах установити у српским земљама.“

Срби се ипак нису обрели ненаоружани. Пружили су јак отпор. Али, цео НАТО је био против њих, и данас је направљен антисрпски Балкан. Мора се трпети док се не обновимо (ако се обновимо). Тада ћемо опет разговарати, али сећајући се свега.

БЛИЖИ СЕ ОБРАЧУН

Ближи се крвави обрачун у Хрватској. У суботу, 11. маја 1991, док је у „свом крају“, Живковић бележи:“Мештани ми још јуче нашли поузданог человека, таксисту Љубдана. Цена коју је тражио била је повољна. Пробудио сам се рано и већ у пет ујуто са Љубданом сам кренуо из Петриње. Путем ми је причао о свом граду: „У Петрињи око 60 одсто

становника су Срби, а 40% Хрвати. У полицији и у општи-ни данас више не ради ниједан Србин. Сада хрватска власт прича, да је свему крив Милошевић и да је он наговорио Србе из Крајине да дигну устанак. То је, наравно, глупост. Прави разлози леже у отвореном хадезеовском признању, да они настављају са политиком коју је започела ендехазијевска држава. Хвала Богу, има још живих Срба, који веома добро памте то време. Сви „неподобни Срби“ добили су отказ. Словом, сукоб провоцира Туђман и његове присталице.“(...)

Стриц Илија ми се много обрадовао. А и Мара Цар. Када је Мара чула, како се таксиста зове, позвала га је на ру-чак: „Толико је усташа прошло кроз ову кућу, па нека онда најзад послужим и једног Србина.“ Разговарало се, наравно, о политици. Стриц држи страну партизанске, Брозове Југославије, а Мара и ја навијамо за српску. Мара је мало касније додала, „за Југославију какву је замишљао војвода Доброслав Јевђевић“. Изненадио се када ми је причала да га је лично упознала у Канади: „Спадао је у најобразованје и најчеститије људе из српске политичке емиграције.“ Толи-ко пута долазим код њих, а сада сам, ево, први пут чуо од ње за ту причу. Мара је одлична куварица.“

Тако су се Срби делили. Заборавили су оно о чему је Жарко Видовић говорио – ми се делимо на четнике и пар-тизане, а за наше непријатеље смо логорашка нација. Лого-рашки завет је један од четири српска завета (светосавски, видовдански, његошевски и – логорашки, јасеновачки). Тога морамо бити свесни ако хоћемо да опстанемо.

ОДЛАЗАК У РОДНО СЕЛО

Живковић стиже у своје село: "Пешке кренуо у моје село Драгошевци. Испред Дикине куће било преко двадесет гостију. Срдачно се поздравио са свима. Никола Павић-Дика слави Ђурђевдан, јер је данас субота: „Понедељак је био 6. мај, а то је радни дан, па смо зато Славу померили за данас.“ За разлику од прошлогодишњег Ђурђевдана, на лицима гостију видим потиштеност, збуњеност, задринутост. Мој брат (од тетке) Драган Благовић не изгледа добро. Док је прошле године веровао, да ће ова „хадезеовска хистерија“ да траје свега неколико недеља, а свакако не више од три месеца, сада је и њему јасно да су политичке промене у земљи велике и далекосежне. Био је генерални директор Загребачког аеродрома и прошле године, када је политичка странка „Хадезе“ освојила власт, био је смењен, јер није Хрват. Каже да иде у приватнике. Отвориће залагаоницу или тако нешто.“

Разговори су тешки и тамни: "Поседео и код Јеле и Јанка Поповића Дворског. Била и њихова кћерка из Карловца. Сећам је се, када је била девојка. Дивно створење. Јанко ми прича, да „ХТВ“ не могу да смисли: „Колико су ти људи отровани мржњом! Ђе им је памет? Загребачка телевизија када говори о Србима, зна само за „одметнике“, „разбојнике“ или „четнике“. Шта ће да све испадне, то нико не зна, али видим да неће бити добро. На жалост не можемо да видимо београдску телевизију. Зашто нам Србија не омогући, да је и ми из Жумберка можемо да пратимо? Зар је Београд толико слаб и равнодушан?“

Јесте, наравно. И онда и данас.

Зато што то није Београд из доба краља Петра Првог, него Брозов Београд, који је бетонирао истину о жртви.

КАЗНЕНА ЕКСПЕДИЦИЈА

У уторак, 16. јула 1991, Никола Живковић постаје свестан да је свака немачка «објективност» нестала:»У пола једанаест увече на Првом програму немачке телевизије („ARD“) гледао вести („Tagesthemen“). Коментатор Линдлау (Dagobert Lindlau) захтева да се против Србије поведе „казнена експедиција“ („Strafexpedition“). Па ово исто године 1914. тражила је Аустроугарска, а 1941. и Хитлер! Одакле управо Немцима право и дрскост да прете народу, против кога су се у прошлости толико пута огрешили? Ово више изгледа нема везе ни са политиком, а ни дипломатијом, већ узроке оваквог понашања Немаца ваља вероватно тражити на подручју психологије и патологије. Да би наиме оправдали своје злочине током Првог и Другог светског рата Берлину, Бечу, али и Ватикану потребно је очевидно да свету сада покажу, како су Срби такви покварени криминалци и окорели злочинци, да се накнадно могу да оправдају бомбардовање Београд године 1914. и 1941., Крагујевац и Краљево, те Јадовно и Јасеновац. Ова два последња стратишта урадили су Хрвати, но без помоћи Немаца, Хрвати не би могли да спроведу геноцид над Србима. Немци би наравно желели да свет не спомиње ни Аушвиц, опсаду Лењинграда, а ни бомбардовање Варшаве. Овде им је противник сувише јак, па се за сада не усуде да прекрајају историју. Срби су, међутим, данас сами, па их се може некажњено да пљује и понизује.»

Били сами, и остали сами. Бог високо, Русија далеко. Наде више нема ни у кога, него само у Бога и сопствене руке, рекао би Његош. Али наше су руке старачке, као и наши умови. Просечна старост у Србији је четрдесет пет година. Трећина становништва је нежењена и неудата.

БЕОГАД, БЕЗ Р

У недељу, 29. новембра 1991, Живковић види да од Београда неће бити ништа, дар кад су Срби у Хрватској упитању: „После подне срео се на Розенеку, у „Винер“-кафићу са Стевом Кордунашем. Већ преко телефона сам приметио да није добро. Управо се вратио из Београда. Био је и у Новом Саду, Руми и Нишу. Признао је, да је био у својеврсној тајној мисији. Додио је задатак, да у име становника свога села извиди какво је право стање у Србији. Разочаран је пре свега Београдом и Новим Садом: „Многи те држе за шпијуна и то само зато, јер немаш акценат као они у Београду, а и говориш ијекавски. А заборавили су, да су после 1945., а и у наше време, многи служили српским злоторима, а имали чисти београдски акценат, а често и српска презимена.“ Једина утеша су му, изгледа, села у околини Ниша: „Тамо, око Прокупља, живи неки миран, стрпљив, благодаран народ. Села су опустела и већина би се радовала да их насељимо ми, Срби са Баније и Кордуна. Домаћи живаљ се боји, да ће се ускоро као купци да појаве Шиптари. Има села, у којима кош живе свега два три старца. Читави крајеви изумириу. Срби изумириу, а нико о томе не говори. Нису ме лоше доочекали ни Срби из Срема. Тако се населило већ много на-

шег народа одмах после Другог светског рата. Из њихових прича зна, да је најтеже оставити гробове својих предака.“

Питао ме за савет. Шта да ради? Деси ли се да ствар са Крајином пропадне, куда ће Србе? Поново у Јадовно и Јасеновац? Најтеже га је погодила равнодушност многих становника Београда и Новог Сада према судбини Срба из Хрватске. Како ја гледам на читаву ствар? Ево што сам му ја отприлике одговорио: „После прошлогодишњих мајских избора у Загребу и ја сам се запитао - где је моје место? Моја ситуација је мало другачија од Стевине. Ја не обрађујем земљу, већ мора да живим у близини издавача, штампе, дакле, у граду. Загреб то више не може да буде после доласка на власт Туђмана. Како сада пишу у Загребу, нова граматика и правопис хрватског језика, мени је сасвим страно. Моја отаџбина, то је мој језик, то је Београд. Почеко сам да посечујем тај град све чешће. Не могу да се пожалим. Лепо су ме дочекали: „А где сте рођени? Близу Загреба? Дивно. А где сте студирали? У Загребу? Како сте Ви срећни! Они имају најбоље професоре. Ови наши у Београду не вреде ништа....“ Прекидам са недужном примедбом: „Опростите, да не буде неспоразума. Ја јесам родом близу Загреба, али ја нисам Хрват, ја сам....“

Видим не мало разочарење у очима мојих београдских саговорника: „Па, зашто би ви били Србин? Та, Ви имате право да кажете да сте и Хрват. Тога се ја на Вашем mestу не би никако одрекао.“

То је самозаборавни и србозаборавни, на себе и своју толеранцију и мулти – култи култ «поносни» Београд, престоница Титославије, чије је језгро лажни гроб лажног маршала, Дебелог Мртваца Гроза. Као што се Русија неће препородити док не уклони Лењинову мумију испод сен-

ке храма Светог Василија Блаженог, тако ни Београд неће бити српски док је лажни гроб Грозов у њему. Биће то само аутошовинистички БЕОГАД, а не Београд, престоница Српства.

Било је тога и раније. Мање, али било је. Живковић бележи:»Многи Београђани су ксеномани. Све туђе милије им је од њиховог. Сетих се приче Доброслава Јевђевића. Стиже он негде око 1911. са својим земљаком Гаврилом Принципом у Београд. Гаврило му се пожалио, како га нису хтели да приме у школу, јер је казао да је «Србин из Босне». Доброслав му је саветовао да нека поново дође следећи дан у школу, али да стави фес на главу. Тако је и урадио и одмах би примљен. Сви су га одједном обожавали.»

Зато смо дошли довде. «А тек ћемо на Лијевче поље», рекао би Љубомир Симовић.

ХРВАТСКИ ПОВИЈЕСНИЧАР

У свој дневник 19. септембра 1993. Никола Живковић записује:«Прочитах текст Иве Банаца. Преписах у свеску следеће: „The notorious Ustasa concentration camp at Jasenovac, which claimed the lives of some 60 000 to 80 000 inmates, not all of them Serbs... The evidence of Croat antifascism: In the second half of 1944 the Partisan movement of Croatia counted some 150 000 combatants – 60 percent made up of Croats, Serbs 24...” (Иво Банац, Daedalus, USA, Ma, Spring 1992).

Веома перфидно. Прво се представља као амерички професор историје, што он заиста и јесте. Но, Банац прећуткује да је Хрват и да не пише као научник, већ као убеђени хрватски националиста. Из његовог текста се

види да свим силама настоји да у америчком историјском часопису не заступа истину о прошлим дogaђajima, већ да пропагира хрватско становиште. Друго. Он тврди да су у Јасеновцу усташе побиле између 60 000 и 80 000 људи, „а нису све жртве били Срби”. Веома подло. Опет је најинтересантије оно што је прећутао: према исказима преживелих, око 90% жртава су били Срби. То тврди и лекар Николић, Хрват, и Анте Џилига, Хрват, те Јевреји који су преживели Јасеновац. Сем тога, он прича о „усташама”, а не каже да су ти целати били Хрвати, односно „хрватски усташе”. Јер, најзад, и Срби су звали „усташама” оне српске борце који су се дигли против турског зулума. Надаље, Банац тврди да су 1944. године, од 150 000 партизана, 60% били Хрвати. Саме ове бројке нису тачне. А и да јесу, оне су потпуно неважне, јер их не ставља у одређени историјски оквир, где треба да стоји и ово: Немачка је 1944. године војнички стајала тако лоше да је већини Хрвата било јасно да ће Немци рат изгубити. Зато су се Хрвати досетили да се на време престроје и поново, при крају рата, пређу на победничку страну. Уосталом, тако су урадили и у Првом светском рату. У томе су им много помогли Карађорђевић Александар и његови најближи сарадници, који готово нису ништа знали о Загребу, Каптолу, Сабору и „Tisućljetnjem snu o hrvatskoj državi”.

Тако то раде хрватски повијесничи. Усташе су инцидент, а они су, Хрвати, листом били партизани, антифашисти, већ онда за Европу и њене вредноте. Трагедија је само што им српски ревизионисти чешу уши и пристају на ту игру. А Срби у Хрватској – нестали. Као што је завештао Старчевић, Анте, и обавио имењак му Павелић, да би довршио један Фрањо, са све транзицијом преко Јосипове комунистичке Југославије.

ПАРАДИГМАТИЧНИ КРЛЕЖА

У свом огледу о страдању Срба у 20. веку, Никола Живковић нас подсећа на Мирослава Крлежу, оличење хрватског начина политичког и сваког другог деловања међу Србима, народу који, како рече Никола Маринковић, страда због свог идентитета о коме не зна ништа: "Мирослав Крлежа између два рата долази у Београд да би са српским левичарима радио на оснивању листа, а задатак му је био да шири комунистичке, антидржавне, сепаратистичке идеје. Једини од значајних српских интелектуалаца, који је подигао глас против, те се залагао да онда и Срби могу да поставе «српско питање», био је Милош Црњански. Готово целокупна београдска интелектуална елита стала се на страну Мирослава Крлеже, те је била против Милоша Црњанског. У Загребу, где је Крлежа провео цео свој дуги живот, он је заступао крајње десничарске, великохрватске идеје, а узори су му били Анте Старчевић, познати расиста и србофоб, као и Франо Супило, хрватски националиста и србомрзитељ.

Што господин Мирослав Крлежа није основао левичарски лист у Загребу? Током рата један други Хрват, Јосип Броз, такође долази у Србију да диже устанак. А што то није урадио у НДХ? У четвртом броју „Републике“, часописа за књижевност и уметност, за месец април 1954. године, објављени су записи Мирослава Крлеже, у заглављу „Година 1919“, на страни 277., стоји: „Беч гладује, Аустрије нема, руља завладала светом, рат су добили ови балкански цигани, какова ли срамота!... Београдској господи иде карта, тko би то могао да повјерује? А тko је нас побједио? Ови

ушљиви балкански цигани, који читаве дане жвађу лук и пљуцкају по апсанама, ова неписмена багра за вјешала, тој данас Европа вјерује и дала јој је у руке некакве барјаке.“

Срби су за Мирослава Крлежу «ушљиви балкански цигани» и као што је и аустроугарска пропаганда у Првом светском рату говорила, нису друго већ «неписмена багра за вешала». После Другог светског рата највећи хрватски писац био је директор Југословенске енциклопедије, са седиштем у Загребу, а редовно је, посјивао Јосипа Броза приватно, највише на Брионима. Он је, колико сам ја обавештен, био заправо незванични министар за културу Југославије, а што је, по мени, најважније место у влади сваке државе. Док је преко културне политike Мирослав Крлежа битно утицао да Хрватска има повлаштени положај у Југославији, други Хрват, Тито, имајући неограничену власт, спроводио је деценијама политику дискриминиције Србије.

До распада Југославије поноћен вести Радио Београда завршавале са „Интернационалом“, а Радио Загreb са хрватском химном „Лијепом нашом“. Детитоизација Срба иде споро, видимо пре свега, из простих, овоземаљских интереса, а не због неких великих, узвишенih комунистичких идеала. До данас, наиме, многи у Београду и по Србији стањују у кућама и становима, чији власници су без суда, неви-но заклани или стрељани од стране Титове Озне. Целати, који су се уселили у виле својих жртава, данас, године 2021, већином нису више међу живима. Али, у тим становима живе често деца или унуци «верних Титу и Партији».»

То је суштина – другосрбијанштина је одбрана Титовог пљачкашког и убилачког режима да би се сачувале привилегије Титових измеђара и њиховог потомства међу Србима. Они нас мрзе јер се плаше да им буде одузето оно што

су њихови преци, Брозове убице у име «светлије будућности», отели од честитог српског грађанства.

Зато се врши и ревизија Јасеновца. Не сме се дозволити да Срби буду свесни да их је Броз покорио усташлуку маскираном у кроатокомунизам. Броз мора остати срце антисрпског Беогада (без «р», наравно), у коме нема места за чињеницу да је то град који је Свети Стефан Високи посветио Богородици.

Беогад није Београд.

КУЛТУРА КАО ПАМЋЕЊЕ

Живковић нам поручује: «Могућност делотворног отпора таквом стању ствари пружа управо поље културе, културног стваралаштва, простор на коме се окупатор најтеже сналази. Јачање културних делатности је од егзистенцијалног значаја за народни опстанак, важно колико и обнова привредне производње, ако не и важније. Свака национална култура је утемељена у својој традицији. У њој су наши корени, наш образац и културни код.»

Истина о Јасеновцу мора постати део културе која се обнавља. Јер култура сећања је темељ сваке друге културе. Хвала Николи Живковић што нам помаже да останемо на путу са самоистоветности.

ГОВОРИО ЈЕ У ИМЕ МУЧЕНИКА: АКАДЕМИК СРБОЉУБ ЖИВАНОВИЋ (1933 – 2023)

И МРТВЕ УЧЕ САД ДА МИРУЈУ

Од када су поклани у НДХ, Срби мученици некоме стално служе за поткусур. Ревизионисти покушавају да им докажу како их није било толико, и да их спрече да се петљају у наше животе, тако обећавајуће на основу футуролошких прогноза Светског економског форума и шачице глобократске олигархије. „Ђутите, ваше је прошло“, довикују им и хрватски домољупци и НАТО усрећитељи Балкана, али и домаћи „услужници“, неки са мантијом, а неки са лептир машном, али увек са „бефелом“ друга Новог поретка „суживота и толеранције“.

Још је Јован Дучић, у америчком изгнанству, сведочио о судбини свог народа:

На згаришту ти држе говоре,

На губилишту подло пирују,

На буњиштима саде ловоре...

И мртве уче сад да мирују.

Мирујте, мртви! Не знају се ваши бројеви.

Треба нам нова „брожидба“.

Иако су усташки вођи, уз помоћ Ватикана, углавном избегли руку правде, кољачи који су похватани и којима се

судило, јасно су говорили о бројевима. Тако је фра Сотона, Мирослав Филиповић Мајсторовић, на саслушању рекао: „По причању Макса Лубурића, који је вјеројатно водио евиденцију о убијеним Србима, убијено је у НДХ кроз ове четири године око пола милијуна Срба“.

ОНАЈ КОЈИ ЈЕ ДОДИРНУО ИСТИНУ

Данас покушавају да нас убеде у цифре сличне онима што их наводи Фрањо Туђман у „Беспућима повијесне збиљности“. Или нам кажу, као немачки ревизиониста Александар Корб, да Србоцид у НДХ није ни био намеран. Било је то, вели Корб, „насиље“, не масовни покољ, Срба, Јевреја и Рома.

Зато је сведочење човека коју је истину, крваву, заклану, маљем и штанглама и секира ма убијану, додиривао својим рукама, у гуменим чизмама газећи од гробнице до гробнице по Доњој Градини, настојећи да запише и запамти, доказ да је немогуће порећи непорециво, мада је, кад је ужас у питању, тешко до краја изрећи неизрециво.

Сведок наше крваве истине, која има једини смисао само ако га откријемо у крви Распетога на Голготи, звао се Србољуб Живановић. Упокојио се недавно, у деведесетој години живота.

О његовом значају српски геноцидолог, др Владимира Умељића, рекао је: „Не може се довољно поштовати његова огромна, а неупитна историјска заслуга, да се тема Јасеновца успешно реафирмисала и деценијама одржала у фокусу јавности. Један медицинар-форензичар је успео да есенцијално допринесе ономе, на чему су школовани историчари

и други социјално-научни профили дуго времена неславно падали на испиту (стручности и савести), заказали.“

КО ЈЕ БИО СРБОЉУБ ЖИВАНОВИЋ?

Рођен 1933. у породици железничког чиновника, Србoљуб Живановић је као дете морао да бежи од усташког терора, па се, са својом породицом, нашао у Београду, где је завршио гимназијско школовање и медицински факултет - од најбољих студената - да би 1964. постао један од најмлађих доктора наука у Југославији. Анатом, палеопатолог и биоантрополог, имао је открића која су ушла у уџбенике. Изабран је за редовног члана Краљевског Антрополошког друштва Велике Британије (Royal Anthropological Society of Great Britain), као и за члана Краљевског медицинског друштва (Royal Society of Medicine). Био је члан Међународне словенске академије наука, културе, образовања и уметности, као и Академије наука и уметности Републике Српске. Професор чувеног медицинског факултета Свети Бартоломеј на Универзитету у Лондону, гостујући професор на неколико универзитета у свету, учио је студенте на Оксфорду, у Србији, Босни и Херцеговини, Уганди, Зимбабвеу и Папуи Новој Гвинеји.

Његова књига *Болести древних људи* постала је приручник из области палеоантропологије. За откриће моштију Светог Стефана Високог у манастиру Копорину добио је од патријарха Германа орден Светог Саве.

Био је саоснивач Фондације за сећање на Јасеновац и Холокауст са седиштем у Лондону, као и председник Коми-

сије за истраживање истине о Јасеновцу, чију је Декларацију о геноциду над Србима, Јеврејима и Ромима у НДХ усвојила Народна скупштина Републике Српске 2015. године.

НИЈЕ СЕ СТИДЕО СВОГ ИМЕНА

Није се стидео свог србољубивог имена и порекла, и то баш у србофобној Великој Британији, и то баш у доба ратова за југословенско наслеђе, кад су његови сународници били прокажени као „геноцидлије“ са Балкана.

Говорио је својим англосаксонсим познаницима: „Ја сам избеглица из БиХ. Протеран сам 1941. године само због тога што сам се звао Србољуб; као седмогодишњи деčак више од недељу дана био сам сакривен у подруму. Али и пре 1941. Хрвати и муслимани гађали су ме камењем када сам ишао у школу, или се враћао из ње. Подсећам вас, то је још увек било време Краљевине Југославије. Тако је било тамо у Босни. Mrzeli су Србе! Успео сам да побегнем од хрватског и муслиманској ножа и зато сам сада овде, међу вама. (...) Мој уважени колега из Лондона, није прво могао да поверије да је толико људи бацано у јаме, па се са једном групом студената спелеолога спустио у једну јamu у Херцеговини. Када је видео шта се све у јами налази, колико лопања, костију, дошао је згрожен у Лондон. А ко се од наших људи спуштао у јаме?! Али је зато Тито брзо наредио да се јаме цементирају, бетонирају, да нико живи не зна шта се у њима налази!“

Знао је ко је од почетка до kraja. Зато је проф. др Владимира Лукића, почасни председник Удружења Јасеновац

– Доња Градина, рекао да је био „велики човјек великих дјела“, а Живановићева сарадница, Драгана Томашевић, директор Фондације за сjeћање на Јасеновац и Холокауст, нас је подсетила да су наука и етика у покојнику били једно: „У свијету ће остати упамћен као вансеријски калибар медицинског научника, али и као изузетно скроман човјек који се до последњег даха, као патриота, борио за истину о геноциду и Холокаусту у НДХ.“

ИСТРАЖИВАЊА У ДОЊОЈ ГРАДИНИ

Године 1965, требало је открити споменик у Јасеновцу. СУБНОР Југославије је наручио претходна истраживања на територији логора Јасеновац, с обе стране Саве, што је подразумевало и стратиште у Доњој Градини. Савези удружења бораца Хрватске и Босне и Херцеговине добили су овлашћења да одлуку изврше. Истраживања је, пре других, предuzeо др Алојз Шерцел, који је начинио бушотине на сто обележених гробница, записавши да је стечен „довољан увид у садржај, дубину и тип гробница“.

Екипи антрополога, коју су чинили Вида Бродар и Антон Погачник из Љубљане и др Србољуб Живановић, асистент Завода за анатомију новосадског Медицинског факултета, дато је само пет дана да обаве истраживања, што је урађено од 22. до 27. јуна 1964. године.

У извештају антрополога се каже: „Екипа је имала задатак да руководи откопавањем извесног броја сонди које би могле да пруже приближно карактеристичну слику и

увид о садржају масовних гробница на овом подручју. Затим нам је био задатак да на терену извршимо инспекцију остеолошких налаза и да прикупимо основне податке о броју жртава на одређену кубатуру, њиховом полу и старости и да евентуално утврдимо знакове који би говорили о природи повреда које би могле бити узрок смрти.(...) Одабрали смо оне гробнице на којима је приликом бушења установљено да садрже највише остеолошког материјала погодног за антрополошку обраду...“

ЗАШТО СЕ НИЈЕ НАСТАВИЛО?

Србољуб Живановић затражио је од Председништва СУБНОР-а БиХ да се ископавања наставе и следеће године. Али, одговор је био да „радови у идућој години не долазе никако у обзор, јер се читаво подручје уређује и то све мора бити готово до 1965. године“.

На извештај је стављена ознака „забрањено“. Живановић је морао да се склони из Титове Југославије. Према исказу њене сестре, које је објавио Никола Милованчев у „Печату“, ни Вида Бродар се није усуђивала да сведочи о истраживању, мада се грозила ревизионизма који се тицаша броја жртава.

На другој међународној конференцији посвећеној Јасеновцу, у Бањалуци 2000. године, Живановић је испричao: „Све време је комисија антрополога била под притиском власти да се смањи број жртава и да буде што је могуће мањи. Било каквим прорачунавањима број жртава није могао да се смањи испод 700.000 – па је комисија предложила да се изврше систематска истраживања на целој по-

вршини са масовним гробницама у дужини отприлике 12,5 километара са ширином од око 4,5 километара.“

Наравно, то није дозвољено. Зато су Туђман и дружи-на могли да се појаве са својом „бројидбом“.

Покојни Предраг Р. Драгић Кијук, пријатељ Србољуба Живановића, уверио га је да је време да се дugo скривани извештај објави у „Катени Мунди“, српској енциклопедији коју је Драгић објавио 1992. године. Тек тада се сазнало оно што је откривено двадесет осам година раније.

И од тада се знало, ко је хтео да зна. Због тога је др Душан Басташић, члник Удружења „Јадовно“, после Живановићевог упокојења поручио: „Својим истраживачким радом ставио је неизбрисив печат на истину о страдању наших предака и сународњака а својом посвећеношћу и истрајношћу до последњег дана је бранио ту истину од на-растajuћег ревизионизма.“

КАКВА ЈЕ ТАЈНА ОТКРИВЕНА?

Открила се страшна истина, о којој је је Живановић сведочио у једном од многочудних интервјуаа: „Још онда смо дошли до закључка да је близу двадесет одсто жртава живо отишло у гроб, што су страшна сазнања. Од удараца у главу могло се умрети на лицу места, али ако је маљ скренуто и није пробио лобању, створио велико унутрашње крвављење, то је могло одмах да однесе живот, а могло је да траје и више недеља па да жртва лагано умире. Они који су на тај начин страдали нису умирали неколико недеља, већ највише неколико дана, јер су то били тешки ударци, а жртве су биле бацане у јаме тако да је и то убрзавало умирање.

Јасеновачке жртве су клане или спреда, тако што им је пресецан гркљан, при чему се не повређују велики крвни судови па човек лагано умире крварећи некада и данима. Али ако се са стране засече један од великих крвних судова, великих артерија, жртва је моментално мртва. Било је и једног и другог начина клања у Јасеновцу. Било је случајева где смо видели посекотине од ножа на пршљеновима, веома ефикасно направљене, па је нож пресекао цео врат и оштетио и пршљенове.

За оне који су бацани живи у пећ или у Саву не знамо како су убијани. Знамо да се известан број кољача трудио да распори особу пре него што је баци у реку, јер тако вода лакше продире у тело и тај леш не може да исплива на површину. Неки су, тако распорени, остајали живи давећи се у Сави. Знамо и то да су они који су били закуцавани ексерима за дрвеће остављани да умиру полако више дана. Прислонили би их уз чувене Тополе смрти па су им кроз грудни кош и кроз ноге забијали клинове. Ти клинови су били врло груби, вероватно су их радили ковачи. Не знам шта су хтели постићи тим начином убијања.“

Распињали су Христа поново, зар не?

Живановић није дао да се то заборави.

ЗАХВАЛНОСТ ВЕЛИКОМ СВЕДОКУ

Своју захвалност покојнику исказали су још увек живи јасеновачки мученици. Тако је Добрила Кукољ, председница удружења бивших логораша Другог светског рата из Бања Луке, која је као дете била у Јасеновцу:“Наше удруже-

ње дuguјe велику захвалност професору Живановићу који је потенцирао питање жртава НДХ у јавности, и који није одустајао да се истина сазна. Захваљујући њему успјели смо овјековјечити и нашу борбу у виду Декларације, коју је донијела Међународна комисија за откривање истине о Јасеновцу, а коју је наша Скупштина усвојила 2015. године. Тиме смо ми, преживјели, добили утјеху да се стравични злочини над нашим народом у НДХ неће заборавити.“

Гојко Рончевић Мраовић, који је такође као дете прошао кроз Јасеновац, а сада на челу Института Дијане Будисављевић, имао је такође речи искрене благодарности: “Веома је добро познато да је жртвовао своју сопствену егзистенцију да би српском народу и свету обнзанио усташке злочине. Из овог разлога, ми, преживела деца усташких логора смо дубоко захвални, јер је мало било оних коју су били храбри као проф. Живановић.“

Захвалност је исказао и проф. др Драгољуб Ацковић, генерални секретар Европске ромске уније и народни посланик Скупштине Србије: „Академик Живановић је био велики борац за истину о геноциду над Србима, Јеврејима и Ромима у НДХ. Та борба трајала је од његове ране младости до последњих дана његовог живота. Начин, стил и резултати борбе увршћују га у плејаду великих ратника за истину о геноциду у НДХ. Ми Роми, али и сви други који су страдали у другој Светској катализми, дугујемо му много и памтићемо га заувек.“

Грофица Џин Тоски Маразани Висконти, члан Међународне комисије за утврђивање истине о Јасеновцу, нагласила је његов огроман значај за нашу и светску културу сећања: “Човек за сва времена не би требао никада да оде. Проф. Србољуб Живановић је био управо таква врста личности.“

ГРАЈФ И КРЕСТИЋ О ЖИВАНОВИЋУ

Његов значај оценили су и угледни геноцидологи, историчари Гидеон Грајф и Василије Крестић. Грајф је поручио да морамо да га памтимо: „Проф. Живановић је био продуховљен и савестан великан наше данашњице. Његов јасан и гласан став о страдању српског народа, је без икаквог страха и устезања, био на далеко познат. Пратио је сопствену савест и моралне принципе по питању геноцида почињеног у Независној Држави Хрватској над Србима, Јеврејима и Ромима, те није ни одустајао од истине чак ни у моментима када је примао претње смрћу и проживљавао разне тешке околности. Његов глас је опомена ревизионистима и громобран колективног сећања човечанства, који је изгубио једног од великих интелектуалаца, а српски и јеврејски народ једног од највећих честитих бораца. Наслеђе професора Живановића ће остати увек са нама.“

Академик Василије Крестић је напоменуо: „Проф Живановић је један од ретких и изузетно часних људи који је имао храбrosti да и у веома кризним временима, када се о геноциду морало ћутати, говорио своја сазнања која је стекао испитивањем на терену о броју српских жртава најсвирепије убијених од хрватских усташа у геноциду у НДХ. То је личност која заслужује свако поштовање и његовим нестанком осетиће се велика празнина баш у време када ревизионисти злонамерно и тенденциозно, безочно и бескорупулозно, смишљено раде на умањивању стравичног злочина који се десио над Србима у НДХ.“

Захваљујући људима какав је био академик Живановић ревизионизам неће проћи. Нико неће уђуткати наше мученике.

ЗАДАТАК ПРЕД НАМА: КИЈУК

Предраг Р. Драгић Кијук, сарадник Србе Живојиновића, у свом одговору Стипи Месићу истакао је праве циљеве ревизионизма: „Манипулације цифрама синоними су власти која има разлога да нешто крије и политичка потреба да се злочин препокрије велом тајне. Томе доприносе и дежурни хроничари зла који у име истинитог информисања служе, у ствари, господаре дезинформисања. Туђман је у правдању усташократије (Хаг, 6. новембар 1991) „открио“ да у Јасеновцу није страдало више од 20.000 (што Срба, Јевреја, Цигана и Хрвата) а савремени саветници управе Меморијалног музеја објективизирају број погиблих научним становиштем које је утврдило да је било око 80.000 страдалника. Па ипак, у литератури која претендује на научни ниво исказан је број од 1.110.928 уморених у Јасеновцу.

Ако се у времену „католичке акције“ 1941-1945. није догодио холокауст над Србима на шта се, онда, односе извештаји антрополога (Вида Бродар, Антон Погачник, Србољуб Живановић) који су 1964, иако делимично, радили у Јасеновцу и Градини („Catena mundi“, Краљево-Београд, 1992, I-II). Даље, поставља се логично питање: откуда да бројку од преко 700.000 жртава Британска влада сматра прихватљивом већ у мају 1943. године. Ово је цифра којом

ВБС информише своју јавност, али се она налази и у нацистичким изворима. Ернст Фик, генерал SS трупа, у писму Химлеру 1944, пише како су „усташе одвели у концентрационе логоре 6-700.000 лица и тамо их поклали“ („... Die kroatische Parteitruppe Ustascha ist katholisch, undiszipliniert, schlecht Ausgebildet, kamp Fmässig teilweise unzuverlässig, und dafür bekannt, ca. 6-700.000...“).

Хрватски државни и инструктирани ватикански терор био је таквих размера и тако екстремичан да је генерал фон Хасел процењивао да се у такозваној Независној Држави Хрватској спроводи на најдестијалнији начин погром над „1,8 Millionen Serben“ (Ulrich von Hassel, „Vom anderen Deutschland....“, Zürich, 1964). Према подацима Српске православне цркве у НДХ је, 1941-1945, порушено 269 цркава, 6 манастира, оштећено 159 цркава а сва црквена имовина опљачкана. Хрвати су 1991-1995, уз помоћ Европске заједнице и америчку подршку, поновили овај полом.“

То не сме проћи. Живановић нам је дао пример.

ЗАДАТАК ПРЕД НАМА: ЈАЗБЕЦ

Својевремено је хрватски Јеврејин, Саламон Јазбец, храбри борац против ревизионизма, у интервјуу датом „Печату“ јасно и гласно рекао: “Геноцид јест највећи злочин пер се, но негирање геноцида је ефективно највећи злочин. Понајвећи злочин тако постаје негирање великог злочина. Темељна негација геноцида (у правилу Холокауста, али и других геноцида, па тако и ендехазијског геноцида над српским народом) осовљује се као стожерна идеја повијесног

ревизионизма, те стога тај феномен представља највећи замисливи кримен, јер се ради о репетицији геноцида другим средствима, речју умјесто камом, патвореном знакошћу мјесто стварног логора. Под обландом повијести дешава се свакодневно убијање истине о једном превеликом злочину. Ревизионизам Хрватском хара. Он је у неких специфичних социјалних група постао модус вивенди.

Често говорим да бисмо требали установити институт чувара повијесне истине, неку врсту свјетовног реда – Ред чувара повијесне истине – у који би се примало иницијацијом. Честити људи, најизврснији и најисправнији појединци које посједују матични национални корпуси имају чувати повијесну истину о страдањима наших народа у Другом свјетском рату, требају гинути за истину, ако треба, како се изнимно трагична прошлост не би поновила. Повијесна истина је на Балкану угрожена, а на опакој вјетрометини се нашла управо истина о јасеновачким страдањима.

Ништа није прече од спашавања истине о Јасеновцу! То би требала бити посвећена дужност и српског народа и српске државе и српског ентитета, јер се занемаривањем такве једне преважне задаће угрожавају индиректно и витални српски интереси данас. Српски и жидовски народ не смију никада заметнути и запоставити огромне усташке злочине; као живи свјетионик ти поносни народи имају преносити и проносити повијесну меморију о јасеновачкој жртви кроз хисторијски ход. Не смију се кукавно заборавити жртве и мученици за слободу, борци за бољи свијет, невино мноштво које је уморено за реализацију туђих поганих идеја. Треба само мало имагинације, па и лирске занесености да се то увиди.

У том смислу и овим путем управљам стога свим Србима на поуку стихове великога српског пјесника Јована Дучића: „Јер је отацбина само оно куда наш зној падне гдје је крв очева пала/ И плод благословен рађа само груда, где су мач зарђан деца ископала/ Само букињама збори се кроз тмине/ У зрцалу мача будућност се слика/ Преко палих иду пути величине/ Слава, то је страшно сунце мученика.““

Због тога смо дужни да наставимо путем Србољуба Живановића и свих који су ишли ка истини о Србоциду.

ТАКО ЈЕ ГОВОРИО СРБОЉУБ ЖИВАНОВИЋ

Срби су народ који, због страшних услова живота на Балкану, стално остаје без институција, али коме Бог увек шаље појединце кадре да замене многе установе. Такав је био и сведок јасеноачких ужаса, др Србољуб Живановић који је, после свог недавног преласка одавде у вечност, иза себе оставио драгоцену наслеђе. Ево неколико одломака из његових сведочења – да се не заборави, и да не заборавимо.

НЕКАД И САД

А да нам се злочини понављају доказ је последњи грађански рат, где смо имали известан број оних кољача – Хрвата, који су клали у Јасеновцу, па су поново сад клали или су, пак, њихова деца и синови, очеви су им клали у Јасеновцу, а они су сада клали Србе када је хрватска војска, потпуно незаконито упала у Босну и Херцеговину, и направили су велику кланицу дуж Саве. Мени је један отац показао фотографију свога сина, дечака од 10 година, коме су у задњем грађанском рату, Хрвати одсекли главу, па су снимили леш детета са главом поред леша. Други један ми је показао

фотографију своје жене и двоје деце које су Хрвати убили. А ја имам известан број писама која су ми писала деца, коју смо ми помагали, деца-сирочићи Срба из Брчког, јер је Црквена општина у Лондону узела на себе обавезу да издржава или помаже финансијски ту децу која су остала сирочићи у грађанском рату па су онда она нама, анонимно писали, нису знали ко њима шаље помоћ, али су знали да неки људи шаљу помоћ, па су писали та писма. У њима су описи грозота што су Хрвати радили! И ми о свему томе поново ћутимо, ћутимо све дотле док не почну поново да нас кол्�ју.

А клаће нас све дотле док буде постојао Ватикан. Јер, Ватикан лежи иза свега тога. Ватикан по коме треба српску нацију уништити толико да она у бројном смислу, у економском смислу, у сваком другом погледу, не може и не сме да буде јача од католичке Хрватске државе. Ето, то је та наша велика трагедија због које треба писати. А кад човек погледа уџбенике историје којима се служе у Србији у њима о Јасеновцу нема ништа, или ако се спомене, спомене се у пола реченице, исто онолико колико сам ја могао да видим да у источној Африци знају о првом светском рату који је описан у уџбеницима у три реченице. Ако постоје три реченице у нашим уџбеницима о Јасеновцу то је већ јако много.

У Републици Српској је ситуација сасвим другачија. Тамо деца знају. Ја сам био на једној изложби дечијих радова-цртежа, где су деца према ономе што су учили у школи радили цртеже о Јсеновцу, па је направљена једна велика изложба тих дечијих радова и цртежа. Ја сам тамо отишао, сео сам у један ћошак у тој сали и како су деца пролазила поред мене јер су дошли да виде радове својих другова, пи-

тао сам их шта знају о Јасеновцу. И био сам изнађен када сам видео да деца знају. Тамо се у школама учи, и на ве-
ронауци се учи, тамо се добија сасвим другачији утисак. У Србији свега тога нема. Врхунац свега тога је што је Србија једна од ретких земаља у свету у којој не постоји Музеј хо-
локауста. Једно од првих страдања Јевреја је место где су Је-
вреји убијани на тај начин што су превожени у камионима гасним коморама, да би са Ташмајдана у Београду дошли на Сајмиште, старо Сајмиште у Земуну. Били су већ мртви када су их довозили у тим камионима, тим душегубкама.

(Часопис „Истина“ 2008. године)

ХРВАТСКИ ЛОГОРИ СМРТИ

Мене су често питали зашто ја употребљавам тај термин: хрватски логори смрти или хрватски кољачи. Па ја не знам на који начин да их назовем, јер Хрвати су у редовима крижара, фрањеваца, домобрана, усташа, часних сестара и разних других организација грађанских и неграђанских. Хрвати су били ти који су убијали. Постоји велика тежња, наравно, код хрватских власти, поготово после Туђмана итд., да се каже да су убијања вршили некакви фашисти, којих у Хрватској никада није било, или нацисти, који никада нису постојали у Хрватској. У Хрватској су постојали Хрвати, а није било других. И ти Хрвати су вршили убијања. Јесте да је био известан број кољача који су били муслимани, то су они муслимани које су они стварно индоктри-

нирали у том погледу, али је било доста муслимана који су се борили против тога дивљања које су Хрвати имали.

Поред тога, оно што би требало наша деца да знају, а то да је та независна држава Хрватска и та хрватска нација, били су једини који су своје жртве претходно мучили, дуготрајно мучили па их тек онда убијали. То нигде на свету није постојало. Исто тако нигде на свету није постојао концентрациони логор за децу. Били су концентрациони логори, било је у појединим концентрационим логорима и целих породица, али да издвоје, ситну, малу децу и да их ставе у посебан логор, није нигде било. И шта се дешавало са том децом испод четири године старости, које су водиле часне сестре? Тој деци нису дозвољавали да се умокре и било шта у току ноћи, после шест сати увече то ниједно дете није смело да уради. У случају да се то десило, а како ћете ви дете од две, три, четири године, натерати да слуша некога. Следеће јутро би хватале ту децу за ноге и разбијали им лобање о зидове! И то се све зна. На последњој међународној конференцији о Јасеновцу, ја сам рекао да ми када смо вршили ископавања масовних гробница 1964. године, да нам није било дозвољено да имамо ни представнике штампе, ни фотографе, ни ништа и да ја због тога не могу мој реферат да илуструјем било чиме другим, али сам ја довео једну госпођу, коју су усташе клале кад је била дете, а остала је жива! Јер, нека часна сестра **Пулхерија** ју је вукла за косу да јој истакне врат да би кољач, Хрват, могао да лакше да је закоље. А, каже, она га је тако гледала у очи, тим дечјим очицама, да му је задрхтала рука, није могао да је закоље до kraja него је тако полупреклану дацио у јаму и она се после у току ноћи искомбељала између лешева и остала жива до данас. Одвели смо је у болницу где су сни-

мљени сви ти њени ожилјци и све те ране које има. Ја сам њу извео за катедру на којој сам држао тај мој говор да би могла да покаже људима ожилјак на врату. И кажем: ево, на место фотографије можемо да покажемо – ово!

(Часопис „Истина“, октобар 2008.)

УСТАШКИ ЗЛОЧИНИ ПРЕМА ДЕЦИ

У својој књизи “Српска младеж среза Перушић (Лика) жртве геноциде 1941-1945 год.” Дане Laставица наводи писмо једног италијанског официра у коме пише: ”Шта су им ти јадни Срби учинили? Да ли је хумано извлачiti нeroђену децу из утроба мајки, па их онда вешати на зиду са натписом – ”Српско месо – један динар килограм”... Они су побили очеве те деце... Они су изводили српске мајке са много деце из њихових кућа, да би одмах после тога њихове комшије Хрвати са својом децом започели пљачку својих дојучерашњих суседа... Ти исти Хрвати су отимали децу од српских мајки, хватали их за ноге и разбијали њихове главе о дрвеће и камење, да би их потом бацали у јаме..” Исти аутор даје и једну илустративну табелу жртава у једном месту:

Деца до 1 године старости – 40

Деца од 1 до 7 године старости – 142

Деца од 7 до 12 године старости 97

Деца од 12 до 15 године старости – 65

Омладина од 15 до 20 година старости – 145.

Све то од укупно 1441 убијене особе. Има безброј таквих примера.

Душан Бурсаћ у својој књизи “Анђели у паклу” поред осталог на страни 26 даје опис како су католичке часне сестре тровале српску децу.

Једна од жртава мучења и клања која је успела да преживи јер је недоклана жива бачена у раку из које се у току ноћи извукла госпођа Зорка Делић-Скиба, поред осталог пише како ју је часна сестра вукла за косу да би јој истурила врат да би га хрватски кољач лакше пререзао. Њему је међутим задрхтала рука, па је недоклано дете бацио у гробницу.

У својој књизи “Сасечено стабло Данонових”, Цадик Данон пише: “Децу су отимали од мајки на најбруталнији начин... Убица би дохватио једно по једно дете и разбијао му лобању маљем, па га онда бацао у гроб. Аутор је ово гледао са одстојања од 30 метара.”

У својој књизи “Највећи злочини данашњице” др Драгослав Страњаковић описује злочине које су починили католици Хрвати и муслимани на преко 500 страна. Најужаснији су описи клања трудних жена из чијих су утроба вађена нерођена деца, која су убијана, или пак описи силовања малих девојчица, ученица и младих жена. (...)

Пишући о почињеним злочинима од стране Хрвата и муслимана, Душан Бабић поред осталог наводи како су Тито и партизански покрет били против тога да се спречи убијање Срба, Јевреја и Рома и како су тежили да се истина о злочинима не сазна. Тако наводи случај о страдању чланова оделења за пропаганду комунистичке партије у Карловцу, који су написали чланак о масакру Срба. Сви су изведени пред преки суд партизанских јединица и осуђени на смрт. Погубљени су 13-ог и 14-ог јула 1941. године. Он такође наводи да је католичка црква Хрватске дочекала са

добродошлицом стварање Независне државе Хрватске и да су католички свештеници одиграли значајну улогу у масакру српског живља. Загребачки надбискуп Алојзије Степићац је 28-ог априла 1941. године издао окружницу којом је поздравио стварање Независне државе Хрватске и то не само “као син хрватског народа већ шта више као представник “свете столице”. Хрватска мора да постане прочишћен простор на коме живе само Хрвати.

Гојко Везмар у књизи “Усташки злочини у Лици 1941 – 1945 год” износи имена следећих католичких свештеника, убица и мучитеља Срба, Јевреја и Рома, а такви подаци постоје и за многа друга места:

Часни Драјүйин Куколь, вероучитељ у ђимназији; Никола Масић, наставник. Обојица су ређујивали децу за чланове крижара и наводили их да чине злочине. Јосиј Бујановић – йоћ Јоле, Миховил Марбер, Стјејан Габрић, Дон Крстио Јелинић, Љубо Мајаши, Владимира Стјујарић, Карлацин, Никсић, Јосиј Банић, Грија Старчевић, Јосиј Фајдешић, Бруно Варијаза, као и мноћи други.

Др Никола Николић, лекар и заточеник Јасеновца, иначе Хрват, пише о злочинима које је починио Фратар Вјекослав или Томислав Филиповић – Мајсторовић звани Фра Сатана. Он је у свештеничкој одежди клао малу децу. Исто то је радио и Љубо Милош. Др Срећко Перић, католички свештеник је позивао испред олтара у својој цркви: ”Хрвати, идите и побијте све Србе, али прво убијте моју сестру која се удала за Србина. Када завршите са убијањем, вратите се натраг у цркву и сва ће вам недела бити опроштена.” У писму које је послao Хрватској влади Фра. Петар Берковић описује злочине које је починио. Фра Алојзи-

је Ђосић је добио хрватски орден за злочине почињене над Србима, Јеврејима и Ромима.

Дане Laставица пише о силовању девојчица. Већина је силована док су приморавали њихове мајке да гледају. Приликом испитивања на суду после Другог светског рата, Јозо Боровац је признао да је натерао Стојанку Булат да држи своју тринаестогодишњу ћерку Милеву док ју је силовао. Учитељицу Стану Арнаут су силовали њени ученици Хрвати.

Из текста: "ПРАВОСЛАВНО-КАТОЛИЧКИ ДИЈАЛОГ И УЛОГА КАТОЛИЧКИХ СВЕШТЕНИКА, ЧАСНИХ СЕСТАРА, КРИЖАРА И КАТОЛИКА У ОПШТЕ У ГЕНОЦИДУ НАД СРБИМА, ЈЕВРЕЈИМА И РОМИМА У ЈАСЕНОВАЧКОМ СИСТЕМУ ХРВАТСКИХ КОНЦЕНТРАЦИОНИХ ЛОГОРА"

(Октобар 2010.)

ГАРАВИЦА

Бихаћ је једно од места поред кога се налази огромно стратиште 14 500 Срба побијених у току Другог светског рата, на месту познатом под именом Гаравица. На том стратишту никада није извршено судско-медицинско и судско-антрополошко истраживање масовних гробница. Гробнице су необележене, зарасле у трње и коров. Изнад гробница краве пасу траву и расипају балегу. На једном брегу који преставља центар стратишта, иако се зна да је већина гробница у подножју брега, налази се некаква гомила безличних камених обелиска, које су власти комуни-

стичке Југославије поставиле наводно као споменике жртвама. Ти обелисци, са усташким симболима никоме не говоре о жртвама. Не зна се ко су биле жртве, ко су биле убице, ни ко је када и зашто вршио убијање, ни ко је и када наредио и зашто је наредио да се ти људи побију и изврши геноцид. Не зна се ни одакле су жртве доведене. По тим обелисцима сада хулигани жврљају свакојаке погрдне поруке. Цело место је запуштено, загађено смећем и балегом, а испод површине земље леже остаци много хиљада жртава које су побијене само зато што су били православни Срби, Јевреји и Роми. Били су друге вере, друге националности и нису били католици.

Организовани програм истребљења Срба у Другом светском рату почeo је одмах по успостављању Независне државе Хрватске и формирањем локалних жупа Крбаве и Псат са седиштем у Бишћу (Бихаћу). Прво су покупљени Срби из самог Бишћа, одмах пошто је велики хрватски жупан Љубомир Кватерник издао проглас 20. јуна 1941. године у коме је речено: „У сврху сачувања хрватског народног значаја града Бишћа и његове ближе околине забрањује се свим Власима, тзв. Србима сваки приступ и задржавање у граду Бишћу и његовој околини до удаљености од 15 km.“ Одмах су покупљени најугледнији и најбогатији Срби, 12. јуна 1941. године и побијени у злогласној „куки“ после три дана мучења. У ноћи између 23. и 24. јуна 1941. године око 1200 Срба је сабијено на фудбалско игралиште у Бишћу. Њих су измучене и унезверене, изгладнеле и преморене натерали да пешаче према Кулен Вакуфу и Босанском Петровцу одакле се никада нису вратили. Ове несрећне људе побила је група херцеговачких муслимана коју је предводио познати крвник Енвер Капетановић, 28. јуна 1941. го-

дине. Убијање на Гаравици вршено је углавном у периоду од 3. јула до 3.септембра 1941. године. Према подацима које поседује Музеј у Бишћу на овоме месту је страдало преко 10 000 људи, док други извори говоре да их је било пре-ко 14 450. Ту су страдали и Срби покупљени из околних места. Сам Бихаћ није имао толико становника Срба. До-вођени су и убијани Срби из Босанске Крупе, Босанског Петровца, Цазина, Велике Кладуше па чак и из удаљнијих места из Лике као што су Доњи Лапац, Кореница и Слуњ. Хрватски и муслимански злочинци су се трудали да уни-ште трагове овог страшног покоља, али се трагови убијања толиког броја људи не могу избрисати и затрти. Познато је да се само неколико жртава успело спаси и преживети и они су били сведоци овог ужасног покоља.

Партизански генерал Коста Нађ је у једном свом изве-штају од 4. новембра 1942. године написао као командант оперативног штаба за Босанску Крајину, пишући Врхов-ном штабу НОВЈ и ПОЈ, да је код једног заробљеног Хрвата нашао наређење за клање Срба и цифру од 12 до 15 хиљада ликвидираних „грко-истичњака“ на подручју Бишћа. На овом документу се налази печат усташког логора Бихаћ. Наслов документа је „Налог за војника Раму Мелкоћа, да има све Влахе, били сумњиви или не, поубијати. То има из-вршити, јер сам данас добио налог од великог жупана да се побију сви од 16 до 100 година. И Влахиње које су сумњиве, које вам дођу под руку, не пуштајте“. Документат се налази у Зборнику Војно историјског Института у Београду, том IV, књ.8.

Стање у коме се налази стратиште Гаравица у Бишћу је у најмању руку нездовољавајуће. Запуштеност, сме-ће, травуљина и остале гадости дају се очистити. То није те-

жак посао. Потребно је међутим што пре извршити судско антрополошка истраживања масовних гробница, дар оних које су најугроженије. Сваку гробницу треба обележити са јасним натписом. Постојеће камене обелиске треба очистити иако они ништа не говоре о самом стратишту, о жртвама и о убицама, колико је људи страдало и од кога, ко су и одакле су жртве, нити датуми када је убијање вршено. Зато је неопходно на Гаравици подићи једну капелу, која не мора да буде велика, али која треба да стоји као трајни споменик које су ту побијене само зато што су били Срби православне вере. Наравно у капели мора да се налази напис о жртвама геноцида, починиоцима геноцида, датумима и свим подацима за памћење. На Гаравици нису убијани људи зато што су били некакви антифашисти, политички противници Хрвата и муслимана, противници крижара и католика већ само зато што су били православни Срби. Нема потребе да се на Гаравици подиже црква. У њу нема ко да долази, јер су у току прошлог грађанског рата деведесетих година и преостали Срби истребљени. Власти Федерације БиХ би морале да заштите места страдања Срба која се налазе на њиховој територији, јер то од њих захтева не само међународна заједница, већ и основни етички и морални кодекс понашања сваке цивилизоване власти.

ГАРАВИЦА, СТРАТИШТЕ, СПОМЕН – ОБЕЛЕЖЈЕ,
мај 2010.

ПОВОДОМ ИЗЈАВЕ КАРДИНАЛА ВИЛИЈАМА ЛЕВАДЕ О ЕКУМЕНИЗМУ

Поводом изјаве председника Конгрегације за доктрину вере Римокатоличке „цркве“ кардинала Вилијама Леваде могу да приметим следеће:

Кардинал Левада нам је лепо објаснио шта Римокатолици подразумевају под екуменизмом. Рекао је да је „циљ екуменизма уједињење са Римокатоличком црквом“. У даљем излагању је подсетио и на примере из Православне цркве.

Добро је што је кардинал Левада овако отворено објаснио значај и значење екуменизма. Остаје нам да се надамо да ће они епископи Српске православне цркве који се залажу за екуменизам, односно заједницу са Римокатолицима најзад схватити да се уствари боре за потчињавање Српске православне цркве римском папи, Римокатоличкој цркви и Ватикану.

Моја је дужност да подсетим све оне који се боре за такав екуменизам да сви разговори о јединству са римокатолицима по њиховом моделу, бар када су Срби у питању, воде преко Јасеновца и вековног геноцида над православним Србима и другим некатолицима. Они који се боре за такав екуменизам изједначују католичке „блажене“ злочинце попут Алојзија Степинца, Доминика Мандића и сличних са српским светитељима и мученицима попут Св. Николаја Српског, Св. Платона Бањалучког, Св. Петра Сарајевског и свих јасеновачких и других мученика, страдалника и жртава. И када буде било говора о евентуалној посети папе Нишу, ово треба имати у виду.

Надам се да ће ова искрена изјава кардинала Вилијема Леваде бити озбиљно схваћена и да ће отворити очи онима који још увек мисле да се са римокатолицизма може постићи некакав прихватљив споразум.

(МАРТ 2010.)

ЈЕДИНА ОСВЕТА ЈЕ СВЕТОСТ НОВОМУЧЕНИКА ЈАСЕНОВАЧКИХ

ПОДСЕЋАЊА ЈОВАНА ЈАЊИЋА

Ревизија броја жртава Јасеновца у Хрватској је почела захваљујући Фрањи Туђману, Титовом генералу који је постао хрватски шовиниста.

Његови наследници су, упозорава нас Јован Јањић, наставили Туђмановим „беспућима повијесне збиљности“: „Председница Хрватске Колинда Грабар Китаровић (2015–2020), на обележавању осамдесете годишњице од почетка Другог светског рата, у Пољској, 2019. године, изјављује да је „хрватски народ сразмерно броју становника највише допринео борби против фашизма у Европи“. Та очигледна неистина ујединила је и политичаре и историчаре, не само у Србији, у оцени да је реч о бруталној ревизији историје. Њен следбеник на истој функцији Зоран Милановић, две године касније, 22. априла 2021, на обележавању 76. годишњице пробоја последњих заробљеника из Јасеновачког логора, одговарајући на питање зашто на том месту избегава да говори о геноциду, казује: „Овде је био геноцид, и то прије свега геноцид над Жидовима, да се разумијемо.“ Потом је поменуо Србе, додајући да су они пружали отпор, због чега су били третирани као непријатељи.

Како је у штампи пренето, рекао је: „Били су непријатељи, зна се како се поступа са непријатељима – не убија их се у логору.“ Остало је нејасно шта је тачно мислио. Али је јасно Србе (народ који је живео у том поднебљу) означио као – непријатеље.

Можда је имао на уму штиво које је написао извесни хрватски историчар Стјепан Лозо, у књизи с лажљивим и пропагандистичким насловом – *Идеолођија и пројајанда великосрпскоја геноцида над Хрватима: пројекти „Хомојена Србија“ 1941.* Поменути хрватски историчар тим својим делом, првобитно штампаном 2017. године, настоји да докаже недоказиво – да су, тобоже, Срби, извршили геноцид над Хрватима, па он у препоруци своје књиге пише: „Великосрпски геноцид над Хрватима започео је већ 1941. године, а изводили су га и четници и партизани. Геноцид је био планиран и војно-политички вођен као стратешки пројекат. Истодобно с почетком тога геноцида, Хрвати су снажном пропагандом оклеветани за извршење геноцида над Србима, који, дакле, нису починили. Ова књига то доказује. Крајем Другога свјетског рата, 1945. године, над Хрватима су почињени масовни злочини индустрије смрти, јединствени и у свјетским размјерима. Након тога над Хрватима је, уз комунистичку диктатуру, успостављена и српска хегемонија своје врсте.“

Настоји се да се изведе велики обрт: замењују се улоге жртве и целата!“⁽¹⁾

То је сама суштина сатанизма у ревизионизму.

УМАЊИТИ И РЕЛАТИВИЗОВАТИ

Јован Јањић истиче: „Хрватске државне власти и други предводници хрватског друштва настоје да релативизују, да умање, па и да пониште чињенице не само о извршеном геноциду над српским народом у Другом светском рату него и о каснијем прогону Срба. Тако, 2022. године, у Книну, на уобичајеној прослави годишњице хрватске војно-полицијске акције „Олуја“ из 1995. године, услед које је дошло до тада највећег езгодуса једног народа у Европи након Другог светског рата – претерано је за два дана (4. и 5. августа) око 250.000 Срба – председник Владе Хрватске Андреј Пленковић изјављује: „Хрватска се покушава проказати јаловим оптужбама о претеривању Срба, иако је јасно да их је српско вођство у сарадњи са Београдом присилило на то.“ А председник хрватске државе Зоран Милановић додаје да је одлазак већег броја грађана српске националности људска трагедија, „али да је томе претходила похлепа властодржаца у Београду, који нису хтели да пристану на план Z4“ (план скраћено назван Z4 од Zagreb 4, који је предвиђао реинтеграцију Српске Крајине – већинских српских области – у хрватски државни састав, уз извесни степен аутономије, а у којем Срби нису видели гаранције за своја основна права и за безбедан живот).

Тако се крвица за агресију на српска подручја и прогон Срба предбацује на – Србе!

Бежање од истине води у лаж, а лаж увек претходи насиљу. С таквим наративом предводника хрватског друштва потхрањивани су лаж, мржња и насиље. Уместо да се призна истина и раскине с тако ружном и по све трагичном

прошлошћу, у Хрватској и потомци оних који су убијали славе свирепа и масовна убиства људи само зато што нису били исте вере, што су друге нације и што имају другачије мишљење. Славе се Јасеновац и друга места масовног клана Срба.“(1)

Зато је суштински важно да се не миримо са ревизионизмом, и да неодступно доказујемо у ком правцу иде такав процес.

Што више гласова у одбрану Истине – то више наде за нашу будућност.

КО ПОДРЖАВА ХРВАТСКЕ РЕВИЗИОНИСТЕ?

Епископ бачки Иринеј проблем ревизионизма дијагностикује од његове „онтологије“, а не само феоменолошки. Он каже:“Узалудан би био ревизионизам са Каптола и са неких других адреса у Хрватској да му није стигла подршка од људи којима плату и све животне трошкове покријавају грађани Србије.“(2)

То је кључна истина – наши непријатељи увек морају да нашу своје савезнике међу Србима да би могли да наставе са својом пропагандом. Њима је веома стало да на своју страну привуку неког од епископа и неког од историчара, и то им је довољно да машу белом заставом предаје са српске стране.

Хрватима није циљ било каква „објективна истина“; они само желе да се ослободе оптужби које их прате на међународном плану. Ако Срби признају да су „лагали“ о Јасеновцу, ништа им се више не може веровати.

ПАКЛЕНЕ ИНВЕРЗИЈЕ

Епископ Иринеј наставља:“Уколико ова апологија за Макса Лубурића и остале усташке злочинце не буде хитно заустављена, то ће бити огроман ударац српском народу у целини, а Србија као држава биће означена као несумњиви спонзор и покровитељ ревизионизма на штету историјске истине и сопственог народа. У том случају добили бисмо паклену инверзију – ревизионисти „свих земаља” били би проглашени за свесне и савесне борце против наводног српског ревизионизма, пропаганде и „митоманије”. Јасено-вачки и други НДХ-целати били би делимично амnestирали, ако не и рехабилитовани, а њихове жртве поново му-чене и посмртно по други пут убијене. Каква орвеловска замена тезâ – истина је лаж, а лаж је истина!“(2)

Паклене инверзије су биле мајсторија усташа. Када су се појавили, Србима се чинило да је обновљена Аустро – Угарска: биће тешко бранити идентитет, али ко би кло људе само зато што су Срби? Усташе су звале Србе да им дају нове легитимације, а онда их бацали у јаме.

УСТАШЕ – ВОЈСКА КРИЖАРА

Тај процес траје и данас. Римокатолички бискупи хрватске целате – усташе величају као „војску Исусову“. О томе пише Јово Бајић:“За данашње хрватске бискупе, свештенство и вернике blaјбуршке жртве су узвишени Исусови војници. Ове године, осим војницима стрељаним код Blaјбурга, помен је служен и свим Павелићевим војници-

ма изгинулим или после заробљавања стрељаним на разним ратиштима и судилиштима. То је уосталом садржано у поруци задарског надбискупа и председника Хрватске бискупске конференције Желимира Пуљића, упућене организаторима blaјбуршког, загребачког и сарајевског помена.“(3)

Кардинал Винко Пуљић је у беседи поменуо Свету Хрватску, и рекао: „Наши предци су нам намрли најсветије: свету вјеру, купељ крштења, побожност према Мајци Божјој, знак нашег идентитета: Крст часни и слободу златну дјеце Божје, вјерност Петрову наслједнику.“(3)

Занимљивост: кардинал користи српску слободарску формулу – „за крст часни и слободу златну“, иако Хрвати кажу „криж“.

„БЛАЖЕНЕ УСТАШЕ“

О процесима у хрватском римокатолицизму Бајић каже: „Кардинал Винко Пуљић годинама ради на беатификацији целокупног вођства Независне Државе Хрватске, њене целокупне оружане сile, усташког покрета, усташких идеолога, носилаца власти, указујући на то да су сви они већ одавно у Исусовом и Господином загрљају на небесима. Павелић и његове војсковође су у ствари свети ратници који нису у паклу, него на небесима у друштву светих ратника, арканђела Миховила и Габријела (Михаила и Гаврила), Светог Јураја (Ђорђа) и Димитрија... Хрвати и Хрватска су Богу најмилији народ. Пре више од сто година Госпа је проглашена краљицом Хрвата. Толико јој се омилила хрватска земља и хрватски народ па често силази с небеса у

Хрватску, где је виђају по селима и градовима, по шумама и црквама. И њен поочим Свети Јосип прихватио се улоге заштитника Хрватске, а то су учинили и многи други свеци. Због таквих заслуга као да Бог на небесима, Исус и Марија у Хрвате и њихове бискупе имају толико поверења, дали су им одрешене руке да раде на земљи што желе. Шта год ураде њима ће бити по вољи. Могу да чине „свете злочине“ над Србима, могу да говоре шта хоће, смишљају „свете лажи“ да прећуткују злочине и од злочинаца праве свеце. Бог, Исус и Госпа одмахнуће руком, окренуће главу, правиће се да то не виде.“(3)

Ова трагична заблуда је основна прелест хрватског римокатолицизма.

ПУЉИЋ И ШАРИЋ

Сва изопаченост хрватског римокатолицизма види се из култова усташких бискупа, какав је био злогласни Шарић, гори и од Степинца. Бајић нас подсећа да је „кардинал Пуљић, када је две године пошто је утихнуо последњи верски рат у Босни и Херцеговини пренео из Мадрида у Сарајево кости ратног злочинца надбискупа врхbosанског др Ивана Евангелисте Шарића, који је на трону бискупа врхbosанских седео од 1922. до 1945. године. Надбискуп Шарић био је заклети усташа и један од носећих стубова на којима је требало да почива Независна Држава Хрватска. Сва збивања у време Другог светског рата у његовој пространој бискупiji која је захватала највећи део Босне и Херцеговине праћена су и усмеравана из његовог бискупског седишта у Сарајеву. Да би избегао суђења за злочине које је почини-

ла хрватска војска коју је и он стварао, побегао је 1945. из Сарајева и склонио се код Франка у Шпанију у Мадрид, где је умро 1960. године. Шарићеве кости почивале су на једном мадридском гробљу, све док их његов наследник на сарајевској бискупској столици, кардинал Винко Пуљић није 26. априла 1997. пренео у Сарајево и сахранио у Шарићевој задужбини, у крипти Цркве Светог Јосипа на Мариндолу. Свечану мису задушницу надбискупу Шарићу служила су тада, поред кардинала Пуљића, још три бискупа: Фрањо Комарица, Ратко Перић и Pero Судар, са још шездесетак свештеника. Овај догађај, који се збио непосредно по свршетку једног крвавог рата, није изазвао већу пажњу српске јавности, јер Срба у Сарајеву готово да и није било. Сарајлија мусиманске вероисповести овај догађај се није много тицаш. Злочинци окрепљивани током Другог светског рата молитвом надбискупа Шарића углавном су проливали српску крв. Данас у Цркву Светог Јосипа на Шарићев гроб долазе бројни ходочасници међу којима већину чине ђаци. Највећа сметња у стварању Хрватске, настале према „проридности божијој“, били су домаћи Срби и њихова православна црква које је ваљало уништити. Да би се то постигло, одлучено је да се пре свих подију српски епископи, чије су епископије биле на територији новостворене Независне Државе Хрватске. Важну улогу у тим злочинима имао је надбискуп врхbosански Иван Евангелиста Шарић. Уз Шарићеву сагласност одведен је 12. маја 1941. године из владичанског двора у Сарајеву митрополит дабробосански Петар Зимоњић, син херцеговачког устаничког вође попа Богдана Зимоњића, спроведен је у логор у Госпићу и убијен у Јадовну на Велебиту. Слична судбина задесила је и епископа бањалучког Платона Јовановића, у чији су владичан-

ски двор у недељу 4. маја по подне 1941. упале усташе, наложивши му да одмах напусти Бањалуку: Епископ Платон затражио је помоћ од свог пријатеља бањалучког бискупа Јозе Галића, који му је јемчио да му се ништа неће десити. Исте ноћи у владичански двор су дошли хрватски војници, извели су владику Платона заједно с протом Душаном Суботићем, који се ту затекао, угурали су их у ауто и одвезли ван града на обалу Врбаса, где су их убили, а њихова тела бацали у реку.“(3)

Злочинац који је писао химне Павелићу тако је добио почивалиште у граду у коме је чинио злочине. Ако се овако настави, и он ће, као и Степинац, бити међу „блаженицима“. И њему ће се, као и Степинцу, узносити молитве.

ОРВЕЛОВА УПОЗОРЕЊА

Епископ Иринеј нас подсећа на Орвелова упозорења: “У том смислу, поновићу реченицу и питање из Саопштења које је Свети Синод недавно објавио поводом високофре-квентног појављивања носилаца ревизионистичких лажи у медијима: „Подсећамо на једноставну констатацију да онај ко контролише садашњост контролише и прошлост, док онај ко контролише прошлост контролише и будућност, те најодговорнијим чиниоцима постављамо питање: ко заиста у савременој Србији контролише садашњост?”“(2)

Милан Живковић, у својој студији о Орвеловом новоговору, објашњава о чему је реч:“У складу са том паролом било је потребно редовно мењати садашњост да би се преко ње контролисала прошлост и будућност. То се директно односи на константне промене у штампи, књигама

и свему што би могло изазвати зломисао, а на томе је непосредно радио и Винстон Смит. Отуд у његовој канцеларији постоје отвори на зиду који се називају рупе за памћење (memory holes) и у које се убацује све што треба уништи, односно заборавити. Процес преправљања прошлости је био крајње једноставан; требало је само кориговати стваре податке у новинама и убацити нове који би одговарали „правом стању ствари“ и тако потврдили безгрешност и моћ предвиђања Великог брата и Партије. Исто се дешавало и са књигама, часописима, брошурама, плакатима, лецима, филмовима, карикатурама, фотографијама, свим жанровима књижевности и документацијом која би била од политичког или идеолошког значаја. Колико се темељно на томе ради, доказује и постојање уређаја који сам компонује сентименталне шлагере, а зове се версификатор (versificator). Артифицијелност и потпуна контрола постоје на сваком кораку. Услед тога, немогуће је доказати да Партија није била у праву јер све што би могло да послужи као доказ лажирања стварности јесте уништено или преправљено у складу са тренутним потребама Великог брата. Дакле, Орвел овим јасно истиче непроцењиву вредност писане речи за сваки тоталитарни систем који контролу над њом сматра кључним елементом за несметан наставак своје владавине. Смитови одговори на партијске истине јесу његове филозофске пароле: „Ако уопште има наде, она је у пролима“ (...) и „Док не постану свесни, неће се никад побунити, а док се не побуне, неће моћи да постану свесни“ (...). Само фалсификовање прошлости и историје једног народа важан је сегмент у контроли мишљења људи. Тако Ноам Чомски у својој књизи „Контрола медија“ наглашава важност лажирања чињеница ради манипулатије

становништвом: Такође је неопходно у потпуности фалсификовати историју. То је следећи начин за превазилажење оних болесних инхибиција, тако што ћемо учинити да изгледа како кад ми нападнемо и уништимо неког, у ствари, штитимо и бранимо себе од крупних агресора, чудовишка и томе сличног. (...) Када имате тоталну контролу над медијима и образовним системом, а наука је конформистичка, можете то да изведете.“ (4) Зато се Хрвати и српски ревизионисти труде да поново пишу историју Србоцида, да би показали да Србоцида није ни било.

БАХАТОСТ РЕВИЗИОНИСТА

Владика бачки нас подсећа и на бахатост ревизиониста, која је слична оној у Хрвата:“Појединци међу порицатељима историјске истине да је над српским православним народом у НДХ, као и над нашом браћом Јеврејима и Циганима, почињен геноцид, мада немају никакве квалификације за дављење овом темом, отворено и бесрамно вређају и омаловажавају многе данашње историчаре, као и њихове претече и учитеље, сада покојне истраживаче и научнике који су утврђивали и, колико је то уопште могуће, утврдили истину о усташком архизлочину, о целатима код којих није било милости ни за непоћудне Хрвате и Словенце.“(2)

Неквалификованим ревизионистима одговорено је и окружним столом Друштва српских домаћина и Евроазијског безбедносног форума „Јасеновац – лицитирање бројем убијених“, на коме су, између осталих, учествовали: проф. др Митар Ковач, директор Евроазијског безбедносног форума, пуковник проф. др Милоје Пршић, историчар, који

је говорио на тему „Концентрациони логор Јасеновац – планирани геноцид над Србима. Искуства о раду Војног архива“, проф. др Слободан Рељић, политиколог, са темом „Државно-црквена пијаца „светих Српских Новомученика Јасеновачких“ – медијска димензија организованог подривања кључних тачака националног идентитета“, јереј др Милорад Средојевић, уредник часописа *Хришћанска мисао*, чија је тема била *Јасеновац ћосле Јасеновца*, Нићифор Аничић из Друштва српских домаћина, који је изнео своје утиске из Јасеновца.(5)

ГЛАСОВИ СА НАУЧНОГ СКУПА

Одлучним гласом јавио се академик Василије Крестић, који је истакао: „Ми не можемо купити љубав Хрвата оваквих какви су, који су нас уништавали и који су спремни и данас да нас униште. Стога се питам откуда та жеља да излазимо у сусрет оним тежњама којима теже Хрвати – да умање злочин геноцида“. Крестић је нагласио да није бивши хрватски председник Фрањо Туђман тај који је почeo смањивање броја жртава Јасеновца, већ да је то први учињио писац Мирослав Крлежа и указао да иза порицања геноцида над Србима стоји „врхунска хрватска интелигенција и знатан део хрватског друштва“. (6)

Крестић је рекао да је повећавање броја жртава Јасеновца без доказа аморално, али да је аморално и да се смањује број жртава без доказа, подсјетивши да је државна комисија „која није имала ниједног Србина“ и која је 1946. године ушла у Јасеновац, констатовала да је у том логору убијено најмање између 500.000 и 600.000 људи.

Историчар Милоје Пршић, који је у једном периоду био и директор Архива оружаних снага Југославије, рекао је да је 1991. године скupио сву усташку грађу у Војни архив и да би сви они који би хтели да се баве проблематиком злочина и геноцида у Другом светском рату морали да крену од материјала у Војном архиву: „Многи наши историчари не обилазе Војни архив, него преписују документа и онда долазимо у позицију да се понављају подаци о 30.000 убијених у Јасеновцу које је Туђман објавио. Трагично је да део српских историчара поставља упитник да ли су тачни подаци у извештајима државних комисија“ (6), рекао је Пршић. Он је оценио да је немогуће пописати сваку жртву и то верификовати, подсјетивши да су трагови злочина у Јасеновцу, па и сам логор уништавани. Пршић је указао да Хрвати желе да склоне из своје историје геноцид над Србима, а да је трагично што и међу Србима има таквих настојања.

ХОЋЕ ЛИ СРБИ ИЋИ ЗА ЛОЗОМ?

Слободан Рељић је истакао: „Није незамисливо да оваквим радом стигнемо до нове нормалности да се књига (хрватског историчара) Стјепана Лозе, који тврди да су Срби у НДХ спроводили геноцид над Хрватима, прво појави као допуштена литература за изучавање новије историје па чак и предмет о ликвидацији Хрвата у Јасеновцу, па до тога да ту књигу читају и дјеца у средњим школама у Србији“. (6)

Председник Евроазијског форума Митар Ковач истакао је да су трагови злочина над српским народом затирали и током и након Другог светског рата, а да је „друга Југо-

славија“ злоупотребила више од 1.200.000 жртава српског народа у Првом свјетском рату. Ковач је указао да се почев од злочина над Србима у Независној Држави Хрватској до краја акција хрватских снага „Бљесак“ и „Олуја“ долази до цифре од више од 1.730.000 што побијених што прогнаних Срба.(6)

ПОРУКА ЗА БУДУЋНОСТ

Петко Рашевић је сумирао резултате скупа:“Пре свега, чињеница је да као народ још нисмо читаву област ваљано научно обрадили, нити утврдили низ важних чињеница везано за број жртава у логору Јасеновац. На нивоу Државе нису донети одговарајући закони и одлуке на основу којих би се знало шта су чије дужности и обавезе по овом питању. У том смислу би требало уредити питање јединственог спомен обележја жртвама геноцида, начине обележавања и сећања на жртве, обавезе у школским програмима и низ других питања којима би се обезбедило чување и одржање трајног сећања на жртве и спречило манипулисање и лажи.

Све ово добија посебан значај у време када смо сведоци да у настојањима готово свеукупуне ревизије историје и овај најстрашнији злочин XX века управо починиоци злочина жели ревидирати. Потомци извршиоца геноцида па чак и државе и разне заинтересоване установе, групације и појединци све агресивније настоје наметнути своје ставове са циљем да створе нова измене и чак потпуно супротна схватања од чињеница о логору Јасеновац. У тим настојањима, сем политичких екстремиста све чешће се јављају и научне установе где се чак бране докторске тезе у којима се

оспорава број жртава или бар драстично умањује, преко тврђњи да је логор био само радни и да чак у њему и није било никаквог злочина до монструозне тезе да су чак Срби у Другом светском рату починили геноцид над Хрватима. Са таквим ставовима се пишу књиге, на такав начин се постављају хипотезе које се покушавају научно установити као нове „истине“! Истовремено је присутна тежња да се ово питање потисне из јавног живота, школских програма, свакодневнице и сећања како целокупног народа тако и појединца. Управо то је разлог зашто се овој теми треба стално враћати и зашто она мора остати свеприсутна у нашем сећању и свакодневном животу.“(5)

Ако тога не буде, неће бити ни нас.

БРОЈЕВИ СЕ ЗНАЈУ

Епископ бачки Иринеј је указао на сведочења која јасно говоре о броју јасеновачких жртава: „Поменимо само нека од сведочења која говоре о чудовишним злочинима у Јасеновцу, али и на целом подручју такозване НДХ. У Записник Анкетне комисије Земаљске комисије Хрватске, Хват Милан Дуземлић из Дреновог Бока, некадашњи општински бележник у Јасеновцу, дао је, 18. маја 1945. године, следећу изјаву: „До дана мог хапшења и спровођења у логор, до 21. децембра 1943, пријављено нам је 900.000 убијених у логору.“ СС- генерал Ернст Фик извештава, 15. марта 1944. године, свог претпостављеног, Хајнриха Химлера, да је у логорима у НДХ поклано до 700.000 људи... Крајем 1944. немачки опуномоћени генерал у Хрватској Едмунд Глајзе (Глез) фон Хорстенау пише о 750.000 побијених Срба...

Херман Нојбахер, специјални немачки изасланик за Балкан у Другом светском рату, записао је: „Кад усташке вође признају о томе да су заклали милион православних Срба, – укључујући бебе, децу, жене и старце, – то је онда, по мени, претеривање и самохвалисање. На основу извештаја који су стигли до мене, процењујем да број невиних, ненаоружаних, закланих Срба износи око 750 хиљада.” Ко може тврдити да су ове нацистичке главешине скупљале податке од Срба, било четникâ било партизанâ, и тако постале жртве „србочетничке” и „србокомунистичке” промиџбе илити пропаганде? Даље, ко може тврдити да је Виктор Новак, писац драгоцене књиге *Magnum crimen* (Велики злочин), Хрват по народности, а слободни зидар по уверењима, био у служби српског ревизионизма, пропаганде, митоманије и свих осталих идејних неподопштина? Или ко може тврдити да су истакнути Равногорци, Хрвати по народности, Звонко Вучковић, један од најзначајнијих четничких комandanata, и Ђуро Виловић, бивши католички свештеник који је, згрожен усташким злочинима и саблажњен држављем великог броја својих колега католичких свештеника и монаха, прешао у Православље и постао члан Дражиног штаба на Равној Гори?“⁽²⁾

Наравно, ствари су јасне – они који су желели и желе да знају, увек су то могли.

МОГУ ЛИ СЕ ЖРТВЕ ПОИМЕНЦЕ ПОПИСАТИ?

Епископ Иринеј је нагласио да појединачно пописивање жртава Јасеновца више није могуће: “Павелићевим, Артуковићевим, Лубурићевим и – о ужаса! – садашњим

београдским фишкалима усташких монструма то нису аргументи. Они, демонски цинично и препредено, захтевају да се, после осам деценија не само заташковања него и забране говора о Јасеновцу и о стотинама масовних стратишта Срба у такозваној НДХ, после бетонирања, правнавања и минирања масовних гробница и логорских комплекса, после конфискације матичних књига Српске Православне Цркве, приступи поименичном пребројавању (!) побијених. Прихватање такве идеје било би израз крајње и безумне наивности. Подручје концентрационог логора смрти Јасеновац тек је 1964. године добило статус спомен-подручја. Али ни после тога се није смело говорити ко су били злочинци, а ко жртве. Не треба дозволити да се то понови, а поготову да жртве и злочинци замене места у сећању и у историографији, што је идеја и циљ данашњих ревизиониста.“(2)

Каква чудоишност – усташе треба да постану новому-ченици иза којих, „за дом спремних“, стоји хрватски римо-католицизам, са својом *īоучном* реченицом „Бог и Хрвати!“

НЕМОГУЋНОСТИ НОВЕ „БРОЛИДБЕ“

Проф. др Славица Гароња Радованац нас подсећа: „Срамно лицитирање жртвама Јасеновца након 80 година дододило се управо зато што се није одмах после уласка у логор приступило систематском истраживању масовних гробница. (Уосталом, познато је да је мноштво жртава ба-чене у Саву, да доплута до куле Небојше на Калемегдану, многи су завршили у логорским пећима, а пошто логор

никада није нападнут ни од једне партизанске јединице, усташе су несметано последњих месеци 1944. и 1945. уништавале трагове свих својих злочина, спаљивањем лешева или „млевењем костију”, како се налази у једном извештају. Тужно звучи данас констатација, да само оних, мало више од 80.000 несрћеника, којима је забележено име и презиме, представљају јасеновачке жртве (Goldštajn, I. (2019) Jasenovac, Novi Sad: Akademска књига). На овом месту треба навести индикативно реаговање угледног издавача Зорана Колунције из Новог Сада, на књигу Иве Голдштајна: „Чињеница да су Голдштајнови страдали у Јасеновцу (као Јевреји – прим. С. Г.), требало би да на публику остави утисак и учини његове тврђе објективним и у људском и у научном погледу. Међутим, има и других породица које бележе своје мртве на овом страшном месту. У књизи ’Шематизам Православне митрополије дабро-босанске за 1882. годину’, наилазимо на пописана места и презимена на овом терену. Набројао сам око 7.800 презимена, међу којима је Колунција мање распрострањено. [...] Преко Фејсбука је 2010. обављена анкета међу Колунцијама у свету и сакупљени су подаци (име и презиме, место одакле је и година страдања у Јасеновцу) који не могу радовати господина Голдштајна и остale ревизионисте историје: страдалих Колунција у Јасеновцу је 173. За крај, мало математике – 7.800 презимена помножимо не са бројком страдалих Колунција (173), него само са 100 и добићемо 780.000!” Колунција, З. (12. септембар 2020) Јасеновац је табу тема, Политика, стр. 15)“⁽⁷⁾

Само је тај пример довољан да нам покаже у ком правцу треба размишљати.

Владика бачки Иринеј је рекао и оно што Црква мора учинити: “Уз то српско друштво – а поготову Српска Пра-

вославна Црква – има свету дужност да народ васпитава у култури литургијског, молитвеног памћења светих мученика за Христа и свих пострадалих од руку усташких крвника, а никако да васцелом хрватском народу, са којим смо испреплетани и везани на овом комаду земље, ipso facto припише грехе претходних покољења, и да тако и сами будемо отровани мржњом и осветољубивошћу. Морамо говорити и писати истину о масовним злочинима у НДХ, инспирисаним геноцидном идејом и идеологијом, молити се светим јасеновачким мученицима, а чувати себе и све своје од мржње и освете као великог греха.“(2)

Једина освета је освештање, говорио је Владика Николај. Свето предање Новомученика јасеновачких наш једини пут.

СЛИКЕ АПОКАЛИПСЕ

У 13. стиху 1. главе Откривења свети Јован Богослов бележи да је видео *Некоја налик на Сина Човечијећа, обучена у дућачку хаљину, и ојасана ћо ѯрсима ћојасом златним*. То је одећа какву је носио првосвештеник у храму. Свети Јован каже да је касније видео Јагње како стоји, као да је заклано (Отк. 5, 6). Ово Јагње носи обележја храмовне жртве, али управо то Јагње побеђује својом жртвом. Ода ова примера односе се на распету Жртву Која је, такође, и победнички, вакрсли Господ. Као што каже православна Литургија, Спаситељ је „Онај Који приноси и Онај Који се приноси, Онај Који прима и Онај Који Се раздаје“. Он је Јагње Божије Које на Себе прима грехе света и, истовремено, Он је небески Првосвештеник.

И још пише у Апокалипси: „И кад отвори пети печат видех под жртвеником душе закланих за реч Божију и за сведочанство Јагњетово које имаху. И повикаше гласом силним творећи: Докле ћеш, Господару Свети и Истинити, одлагати да судиш и осветиш крв нашу на онима што живе на земљи? И свакоме од њих даде се хальина бела, и речено им би да почину још мало времена, докле се напуни број сатрудника њихових и браће њихове, који има да буду побијени као и они.“ (Отк. 17, 6; 9 - 11)“

Наши Новомученици већ су победили, јер је Јагње победило Звер из бездана. На нама је само да останемо верни победи Христа и Новомученика српских. Наша једина „освета“ је светост христоликих страдалника Јагњетових, чијим молитвама да нас прими Небеска Србија, да нас се преци никад не постиде.

УПУТНИЦЕ:

1. Јован Јањић: Историја у логору: Рехабилитовање НДХ умањивањем броја жртава у Јасеновцу, <https://fondacijasnd.rs/wp-content/uploads/2023/02/Jovan-Janovic-Istoriija-u-logoru.pdf>
2. Епископ бачки др Иринеј Буловић: У глобалном Гулагу живимо разапети између страха и наде, <https://www.pecat.co.rs/2023/12/u-globalnom-gulagu-zivimo-razapeti-izmedju-straha-i-nade/>
3. Јово Бајић: Бискупски „свети злочини“ и свете лажи, <https://www.pecat.co.rs/2020/05/biskupski-sveti-zlocini-i-svete-lazi/>
4. Милан Живковић: Орвелов новоговор: између дистопије и стварности, https://www.civitas.rs/03/article/pdf/Civitas03_article05.pdf
5. <https://www.eabezbednost.org/clanci/%D1%98%D0%B0%D1%81%D0%B5%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%86-%D0%BB%D0%B8%D1%86%D0%B8%D1%82%D0%B8%D1%86>

0%D0%B0%D1%9A%D0%B5-%D0%B1%D1%80%D0%BE%D1%98%D0%B5%D0%BC-%D1%83%D0%B1%D0%B8%D1%98/;<https://www.youtube.com/@evroazijiskibezbednosniforu3787/videos>; https://www.eabezbednost.org/ и https://www.bezbjednosniforum.org/.

6. <http://www.srna.rs/novost/1146231/krestic:-ne-mozemo-zrtve-prodati-za-kupovinu-ljubavi-onih-kod-kojih-ljubavi-nema>

7. Славица Гароња Радованац: ДАТИ ИМЕ И ГЛАС ЖРТВИ – КОЛЕКТИВНА ТРАУМА И ТЕМА ГЕНОЦИДА НАД СРБИМА У НЕЗАВИСНОЈ ДРЖАВИ ХРВАТСКОЈ (1941–1945) У САВРЕМЕНОЈ СРПСКОЈ КЊИЖЕВНОСТИ (НА ПРИМЕРИМА ТРИ ЗБИРКЕ САВРЕМЕНИХ СРПСКИХ ПЕСНИКА – Милан Комненић, Мирослав Максимовић, Јелена Ковачевић), <https://www.casopiskultura.rs/wp-content/uploads/2022/02/4.-Slavica-Garonja-Radovanac.pdf>

БЕСПУЋА БРОЈИДБЕНОГ ЗЛОСИЉА ИЛИ ДРАГО ПИЛСЕЛ СЕ ПОНОВО ЉУТИ: <https://www.autograf.hr/lovacke-price-milorada-vucelica-i-vladike-backog-irineja/>

*Седамсјо јисућа сведочиће жртви
Свети владика Николај*

ДРАГО ПИЛСЕЛ ГОВОРИ

Бројање, пребројавање, надбројавање – прича се наставља, до бесвести. Опет се огласио Драго Пилсел, искрени хрватски екумениста и левичар, који је, поред Милорада Вучелића и „Печата“, критиковао епископа бачког Иринеја (Буловића), и његово позивање на немачка сведочења о броју жртава у Јасеновцу. Немачка сведочења су, вели Пилсел, крајње непоуздана.

Злобник би рекао: да су Немци говорили било шта слично о масовним хрватским жртвама српских геноцидних злочина, то нико не би доводио у питање.

Али, у реду. Прихватимо, макар условно, Пилселову тезу. Ако су немачка сведочења непоуздана, има и хрватских. Да узмемо у обзир и речи људи из Хрватске, или оних који су се нашли на територији НДХ.

СВЕДОЧЕЊЕ ХРВАТА

Хрват Јосип Риболи, који је радио у јасеновачкој писарници до јула 1943, пред комисијом за испитивање ратних злочина усташа, изјавио је, непосредно после Другог светског рата: „Ја сам чак био сакрио и спремио неке књиге, које би данас могле дати драгоцене податке не само о бројевима него и о именима, али сам те морао једног дана спалити пред једном генералном преметачином, која је све прекопала и преорала, а да су те књиге нађене, била би цијела логорска писарна изгубила главе. Према свим изворним податцима, које сам ја могао прикупити и срачунати, до дана мог одласка из логора, а то је било 19. јула 1943., побијено је у Јасеновцу између 350.000 и 400.000 невиних људи. Колико је послије мог одласка пало жртава, то ја не могу да кажем, али ако узмемо, да се у броју од 400.000 не налазе претежно чисто логорске жртве, већ највећи број дају околна села, која су масовно заклана, а како тих села послије више није било, те држим, да усташки покољ у Јасеновцу послије мог одласка не би никако могао да досегне још један пута ту цифру. У броју од 400.000 побијених до мог одласка из логора, налази се 40.000 Цигана, 20.000 Жидова, око 20.000 Хрвата, док остатак од око 320.000 представља Србе православце.“

Овај документ се налази у четвртом тому зборника „Концентрациони логор Јасеновац“, који је, као велико и драгоцене дело Антуна Милетића, историчара, објавио јагодински „Гамбит“ 2007. Цео документ под називом „Извод из кратког приказа др Јосипа Риболија од 28. 05. 1945. о његовом виђењу логора Јасеновац“ објављен је у Милетићевој књизи под бројем 86. Дакле, до јула 1943, Јасеновац је

прогутао четири стотине хиљада живота, при чему, наравно, многи нису ни били у логору, него су довођени и клани на територији Доње Градине.

СВЕДОЧЕ ХРВАТСКИ ЈЕВРЕЈИ

Ако не верујемо Немцима, па ни Хрватима, верујемо ли хрватским Јеврејима, који су преживели логор, и чија је сведочења објавио Јаша Алмули у књизи „Јевреји и Срби у Јасеновцу“ (Службени гласник, Београд, 2009)?

Они су изразити противници *бројдбеної ревизионизма*.

Тако Божо Шварц вели: „И да додам, умањивати број жртава у Јасеновцу је велика глупост. За оно кратко време док сам ја био тамо, било је евидентно да су транспорти долазили, не један вагон, то је било по десет – петнаест марвених вагона пуних људи, а бројно стање у Јасеновцу је увек било исто“ (стр.46)

Или Златко Вајлер, један од ретких из чувеног јеврејског спортског клуба из Загреба, „Макаби“, који се наносио главе јер је успео да побегне из јасеновачког пакла? Ево шта он каже: „Масовна убијања вршена су и ради чишћења православних околних села на босанској и на овој страни. Сви су они били одвођени у логор Јасеновац у великим групама, често, без икаквог пријема у логор, били одвођени на стратишта. (...) Сваког дана су долазили нови заточеници, а бројно стање је остајало приближно исто. Вршила се селекција и болесни и изнемогли у одвођени у Градину или убијани на неки други начин“ (стр. 64). И додаје Вајлер: „Данашња погађања око броја убијених вређају сваког

заточеника Јасеновца“ (стр.67). Под „погађањима“ Вајлер је, наравно, мислио на смањивање утврђених бројки.

Ту је и Миша Данон, Јеврејин из Сарајева, који сведочи:“Јер, свакодневно су долазили транспорти и такорећи нису улазили у логор. Пред логором или одмах на улазу су их прегледали, скидали све саа њих и право на ликвидацију.(...) Ја не могу да оценим колико их је било, али прилив је био толико велики да су то морали решавати масовним убијањем људи“. (стр. 75) И, наравно, „довођена су читава српска села“ (стр. 79).

Тако пише у књизи Јаше Алмулија, који је све звучне записи својих разговора са жртвама предао у меморијална средишта повести о Холокаусту.

НЕПРЕБРОЛИВА ЈЕДИНИТОСТ ЈАСЕНОВЦА

Можда би, усред ове „бройидбене“ збрке, вредело да се сетимо шта каже баш Јаша Алмули, у интервјуу поводом изласка књига „Јевреји и Срби у Јасеновцу“:“Када ме неко пита за Јасеновац, ја му прво кажем да је то био логор усташке Независне Државе Хрватске која је била једини савезник и сателит хитлеровске Немачке која је своје Јевреје убила својим рукама на сопственом тлу. Остали су следили захтеве Немачке да им изручи своје Јевреје ради слања у логоре смрти на истоку Европе. Сви су раније или касније удовољавали захтевима Немаца сем Бугарске која им 50.000 Јевреја са матичне територије није препустила. Дала им је само 14.000 Јевреја затечених на новоприпојеним деловима грчке Тракије, Вардарске Македоније и дела Србије (Пирот). Тако је то било са Јеврејима НДХ која је водила и

политику затирања Срба у име стварања католичке Хрватске само за Хрвате. У таквој јединственој Хрватској, Јасеновац је такође био јединствен. Таквог логора није било ни у једној држави сателиту Немачке. Њега није имала ни сама Немачка. У њој је било грозних логора. Али у Аушвицу и другим логорима у којима је убијена већина од шест милиона јеврејских жртава Немачке, убијање је обављано на индустријски начин. До последњег тренутка жртве су држане у незнанају шта ће са њима бити да не би биле узнемирене, пружале отпор и реметиле индустријски темпо убијања. У хали за пресвлачење пред великим гасном комором стајали су варајући натписи као „Запамтите број где сте оставили своје ствари да би их лако нашли.” Јасеновац је био дивљачка супротност свему томе.“(1)

И још (опет Алмули):“Закључио сам да је Јасеновац у усташкој Независној Држави Хрватској био много страшнији логор смрти него Аушвиц у окупиранио Пољској, то највеће нацистичко стратиште. Покојни Ђорђе Лебовић, драмски писац, у мојој књизи *Живи и мртви* сведочио је да су Немци у Аушвицу настојали да жртве до последњег часа не дознају да ће у гасним коморама бити угашене и у крематоријумима спаљене, да се не ремети ток њиховог индустријског начина убијања. Хрватске усташе су отворено убијале на најдивљачкији начин сопственим рукама, но жевима, маљевима, гвозденим шипкама и врло ретко мечима, о чему у мојој новој књизи подробно говори покојни пуковник Златко Вајлер.“(2)

Наравно, Алмули није оспорио немачку крволовчност, али се она увек уклапала у начине индустријског убијања.

Јединитост Јасеновца – то и јесте кључна тема коју покушавају да избегну ревизионисти. У ствари, покушавају да нам је заклоне причом званом „броже и слова“.

Али, то неће и не може проћи. Јер, како је сведочио Владика Николај, кад дође до свеопштег васкрса, седамсто хиљада Новомученика српских сведочиће пред Христом.

О овој теми суд ће дати Богочовек Христос и Новомученици српски, убијени због праве вере и светог народног имена.

УПУТНИЦЕ:

1. <https://www.politika.rs/scc/clanak/258245/Ni-Nemacka-nije-imala-Jasenovac>

2. <https://www.politika.rs/scc/clanak/122727/Jasenovac-gori-od-Ausvica>

БОРБА ПРОТИВ ЗАБОРАВА: УМЕСТО ЗАКЉУЧКА

Књижевник Милан Ружић нас је недавно упитао – знамо ли, после толиких деценија од Другог светског рата, истину о свом страдању? Записао је да смо хвалисавци препуни тобожњег знања, али да суштински не знамо ништа о Србоциду: “Знамо ли за силне прогоне Срба са својих огњишта? Знамо ли да се то увек дешавало о великим празницима? Да ли нам је заиста познато колико трагедија је овај народ претурио преко својих леђа? Смемо ли не знати имена страдалника нашега рода и занемарити стратишта, па онда трговати бројкама како се коме прохте, а све у складу с политичком коректношћу? Зар не испада онда да су Срби страдали за превагу неког бедног таса на ваги наших свађа?

Зашто знамо ко је победник Звезда гранда, а не знамо за плач деце нашега рода који одзывања кроз шуме, јаруге и још увек се чује са дна неких јама? Због чега нам је познато колико зарађује Александра Пријовић, а није нам познато колико још костију наших предака лежи неопојано и несахрањено по којекаквим увалама, вртачама и окапинама? Ко је то нама могао рећи, ако ми нисмо сами желели да знамо, шта о чему мисли Јелена Карлеуша, а не знамо за ливаде, шуме и обале где су Срби убијани камом, каменом, жицом, за места на којима – што каже Ђамил Сијарић –

где год да станеш, нога ти упадне у лобању неког Србина? Како је могуће да постоји народ чија власт шаље државни авион по тело страдалог певача, а не шаље спелеологе, археологе, форензичаре, етнологе и историчаре да истраже где смо све то страдали услед непознавања историје коју и даље упорно заборављамо?

Је ли могуће да напамет знамо текстове песама нечега што се зове Мерлином и пунимо му шест Арена иако је био ратни хушкач, а не знамо спискове страдалих ни из једног рата који је на нас, увек неспремне, наишао? Знамо где летује Аица Лукас, али не знамо где је страдало 700.000, 40.000, 15.000 Срба одједном... Чули смо милион пута која ријалити звезда где живи, али смо глуви за то ко све није жив, јер је подлетео под точкове историје.

Знате ли како пара душу суза у оку деведесетогодишњака који прича да је гледао када су му клали браћу, мајку, оца и баку док је он седео у жбуњу и није смео да писне? Имате ли појма колико мора да боли неку старицу која је од онога што је видела побегла на крај света и још увек осећа ножеве у свом трбуху? Јесмо ли свесни колико су ужасни крици деце која умиру по Грмечу, или преко албанских планина, или у ватри својих спаљених домова?

Знамо ли како кама кида српско месо? Знамо ли како је када мајка мора да одлучи ком ће детету од њих петоро да спасе живот? Знамо ли како је то бити претучен, силован, везан, па камионима са стотинама других као стока бити послат кољачима? Знамо ли колико је ископаних очију, опараних утроба, искиданих језика остало по ливадама? Знамо ли са коликим морем суза је заливена земља на којој сада више нема Срба? Знамо ли којим су речима родитељи тешили децу секунду пре него што ће сви заједно бити по-

клани? Знамо ли шта је ишло кроз главу, осим метка или маља, онима који су клечали над сваком јамом? Знамо ли где је земља највише улегла од трупова оних које смо заборавили? Знамо ли да смо следећи ако не знамо одговор на сва претходна питања? Знамо ли за крике, дозивања, смрзавања, бичевања, сечења, кидања, чупања, модрице, откинуте удове, раскомадане утробе, силовану децу? Знамо ли за мржњу? Знамо ли за уништена гробља? Знамо ли за патњу? Знамо ли за ужас? Знамо ли за Гаравице?“

Док год не будемо памтили, јер, како рече Жарко Видовић, историјске свести нема без свести о злу, несреће ће нам се понављати, јер је сатански *repetuum mobile* кад су Срби у питању одавно стављен у погон. Како каже књижевни критичар Никола Маринковић, Срби су „и невини и бесловесни, са истукством патње и истовремено без представе о њеном смислу – жртве свог идентитета који им је, истовремено, непознат.“

Зато је ова књига писана и као књига о патњи и као књига о њеном смислу, који ће се обелоданити на Дан светлости Христове, о Његовом Другом доласку.

Конац дела и
Богу слава!

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

343.819.5(497.13+497.15)“1941/1945“
341.485(=163.41)(497.13+497.15)“1941/1945“

ДИМИТРИЈЕВИЋ, Владимира, 1969-

Јаук и гробље је народ мој : тумачење Јасеновца и
порицање србоцида / Владимир Димитријевић. -
Чачак : В. Димитријевић, 2024 (Београд :
Добротољубље). - 191 стр. ; 21 см

Тираж 100. - Напомене и библиографске уз текст.

ISBN 978-86-904566-6-6

а) Јасеновац (концентрациони логор) --
Независна Држава Хрватска -- 1941-1945 б) Срби --
Геноцид -- Независна држава Хрватска

COBISS.SR-ID 144072969